

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

3

динара

КОМПЛЕТАН
СТРИП
ДЕТЕКТИВИ

БРОЈ
1141

9.XI 1973. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXIV

Ripley

Веровати или не!

ЖИВОТ ЗА НЕПОЗНАТУ ЖЕНУ

МАРИ МАЈЕ, КОЈА СЕ ЗА ВРЕМЕ ФРАНЦУСКЕ РЕВОЛУЦИЈЕ НАШЛА У ЈЕДНОМ ПАРИСКОМ ЗАТВОРУ БИЛА ЈЕ СПАШЕНА СМРТИ ЈЕР СЕ УМЕСТО НЕ, КАДА ЈЕ ПОРЕД ОСТАЛИХ КОЈЕ СУ ТОГ ДАНА ВОДИЛИ НА ГИЛОТИНУ ТАМНИЧАР ПРОЧИТАО И НЕНО ИМЕ, ЈАВИЛА НЕКА МАРИ МАЈЕТ. МАРИ МАЈЕТ СЕ ОДЛУЧИЛА ДА СЕ ЖРТВУЈЕ КАДА ЈЕ ДОЗНАЛА ДА ЈЕ МАРИ МАЈЕ, КОЈУ ДОТАД УОПШТЕ НИЈЕ ПОЗНАВАЛА, ИМА ОСМОРО МАЛОЛЕТНЕ ДЕЦЕ.

КАМЕНА МАОРКА

У БЛИЗИНИ ВИТИЗАНГЕ (НОВИ ЗЕЛАНД) ВАЈАРСКО ЈЕ ДЕЛО ПРИРОДЕ.

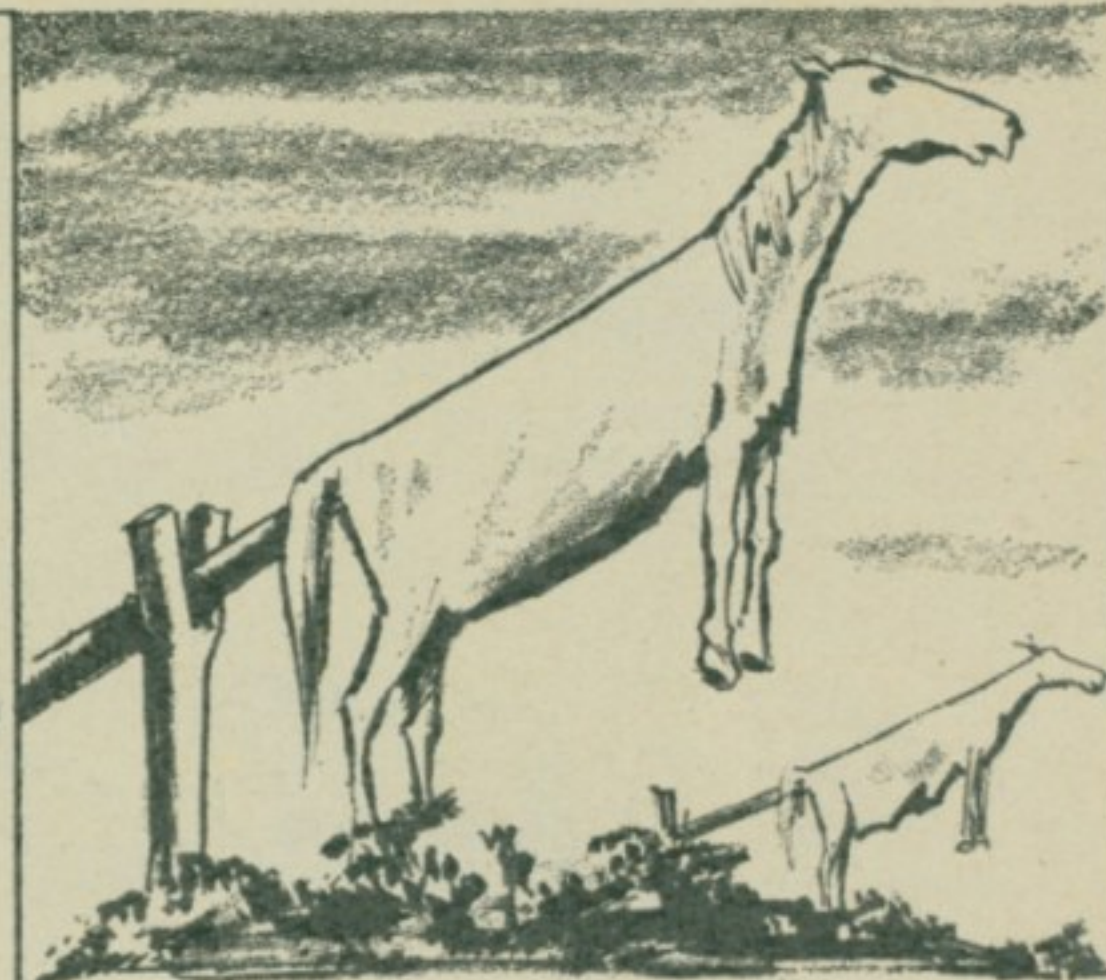
БЕЛИ МОРСКИ ГАВРАН

МОЖЕ У ТРИ УДИСАЈА ДА УЗМЕ ОНОЛИКО ВАЗДУХА КОЛИКО ЧОВЕК У ЈЕДНОМ.

ЛОРД КАСТРИГ

(1769-1822) КОЈИ ЈЕ КАСНИЈЕ ПОСТАО ПОЗНАТ ЕНГЛЕСКИ ДРЖАВНИК, ПОТРОШИО ЈЕ ЗА СВОЈ ПРВИ УЛАЗАК У ПАРЛАМЕНТ ОКО 12 МИЛИЈАРДИ ДИНАРА И ТИМЕ ДОВЕО СВОГ ОЦА ДО ПРОСЈАЧКОГ ШТАПА.

КОЖЕ БЕЛИХ КОЊА

ВЕЩАЈУ ОСТРАЦИ, ПРИПАДНИЦИ СИБИРСКОГ НАРОДА, ЈЕР ВЕРУЈУ ДА ЋЕ ТАКО ЗАШТИТИТИ ОД БОЛЕСТИ СВОЈУ СТОКУ.

ЕДВАРДОВО ПРСТЕЊЕ

У 18. ВЕКУ ЕНГЛЕСКИ КРАЉЕВИ ДАРОВАЛИ СУ СВОЈИМ ПРИЈАТЕЉИМА ЗЛАТНЕ И СРЕБРНЕ ПРСТЕНОВЕ, ЗВАНЕ ЕДВАРДОВЕ, ЗА КОЈЕ СЕ ВЕРОВАЛО ДА ЛЕЧЕ ОД ГРЧЕВА У МИШИКИМА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● први шаховски мечеви одржани су у деветом веку на дворовима багдадских калифа.

● у Ерфенштајну у Немачкој налази се једна висока кула подигнута на каменом постољу ко-

је има облик чаше с ногом. Кулу је, пре неколико векова сазидао неки племић познат као велики поштовалац грчког песника Анакреона и његове „винске“ поезије.

● аустралијски еукалиптус спада међу највише дрвеће на свету. Поједини примерци високи

су и до 145 метара. Еукалиптуса има више од 140 врста, а врста еукалиптуса која расте у средоземљу је мањег раста. Овим дрвећем се пошумљавају нарочито мочварне области јер еукалиптус веома брзо расте и потребна му је велика количина воде. Дрво еукалиптуса употребљава се за изградњу а екстракт из ње говог лишћа користи се као дезинфекционо средство.

● за астечког владара Монтезуму, чију је државу разорио шпански конквистадор Кортес, спремао се сваког дана по 50

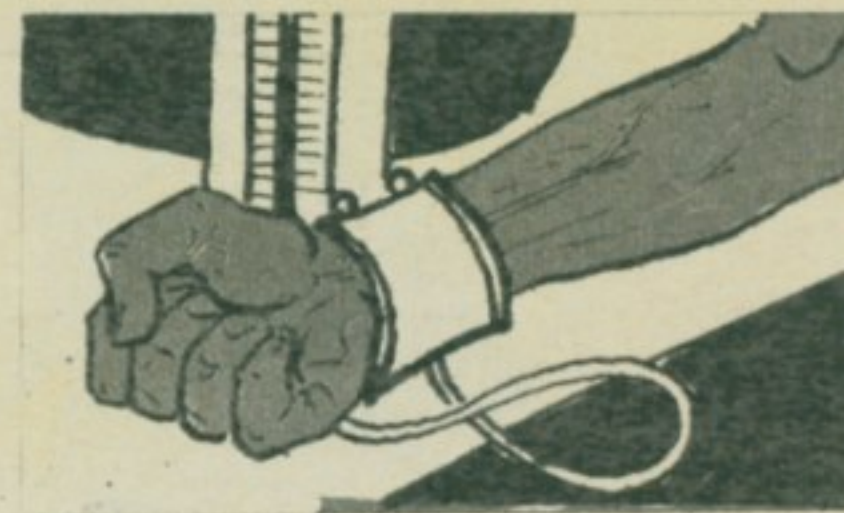
бокала „чоколатла“, напитка од какаоа, ваниле и меда. На његовом двору трошило се дневно 2000 бокала овог напитка који се може сматрати претком данашње чоколаде.

● колорит је латинска реч и означава општи утисак боја на једној слици. Слика колорист је онај који се више изражава бојом него цртежом или светлосћу.

● апарат за мерење крвног притиска на принципу „уради сам“ конструисали су стручњаци из Оберндела у америчкој држави Масачусетс. Апарат има „манжету“ тако подешену да је

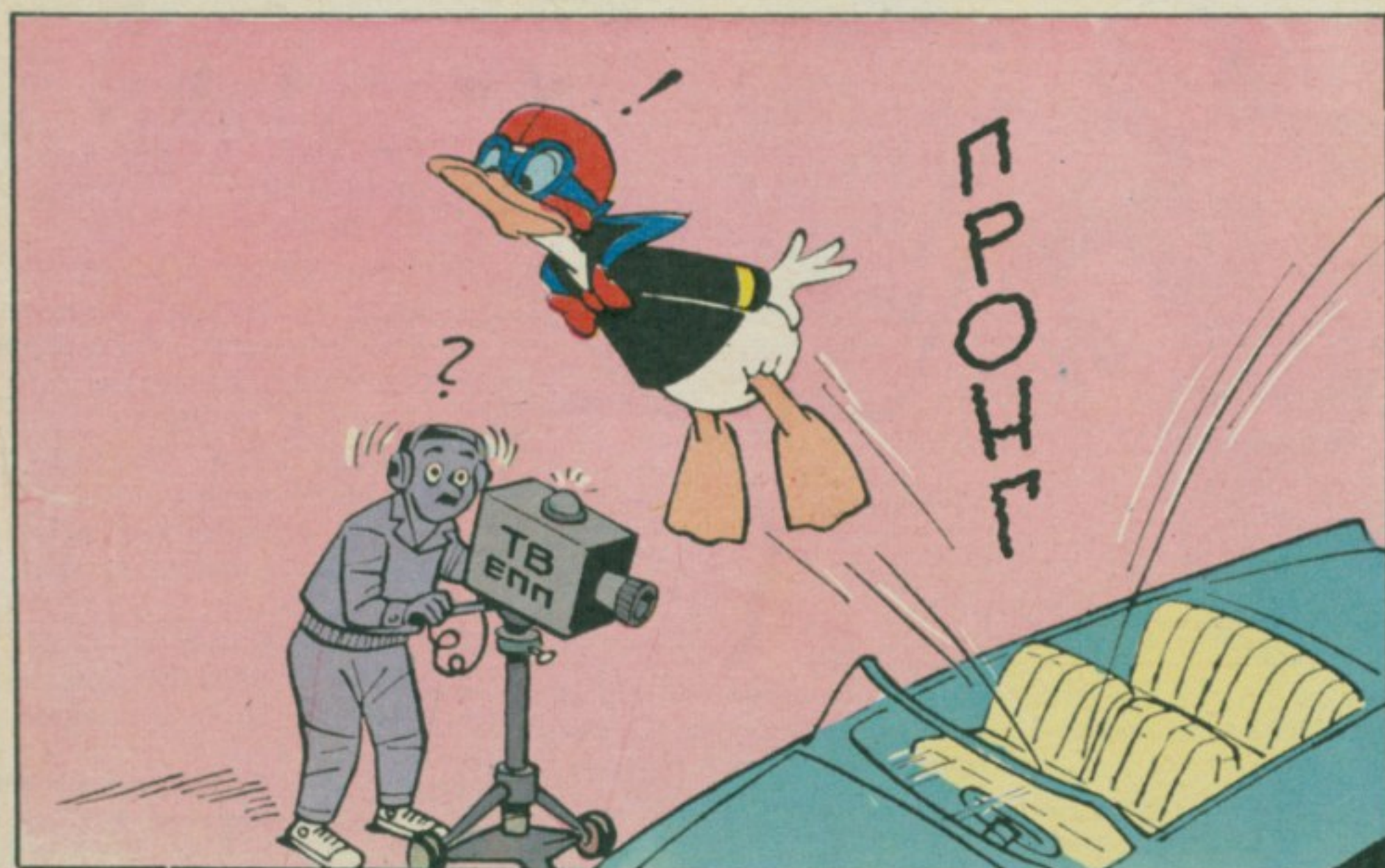
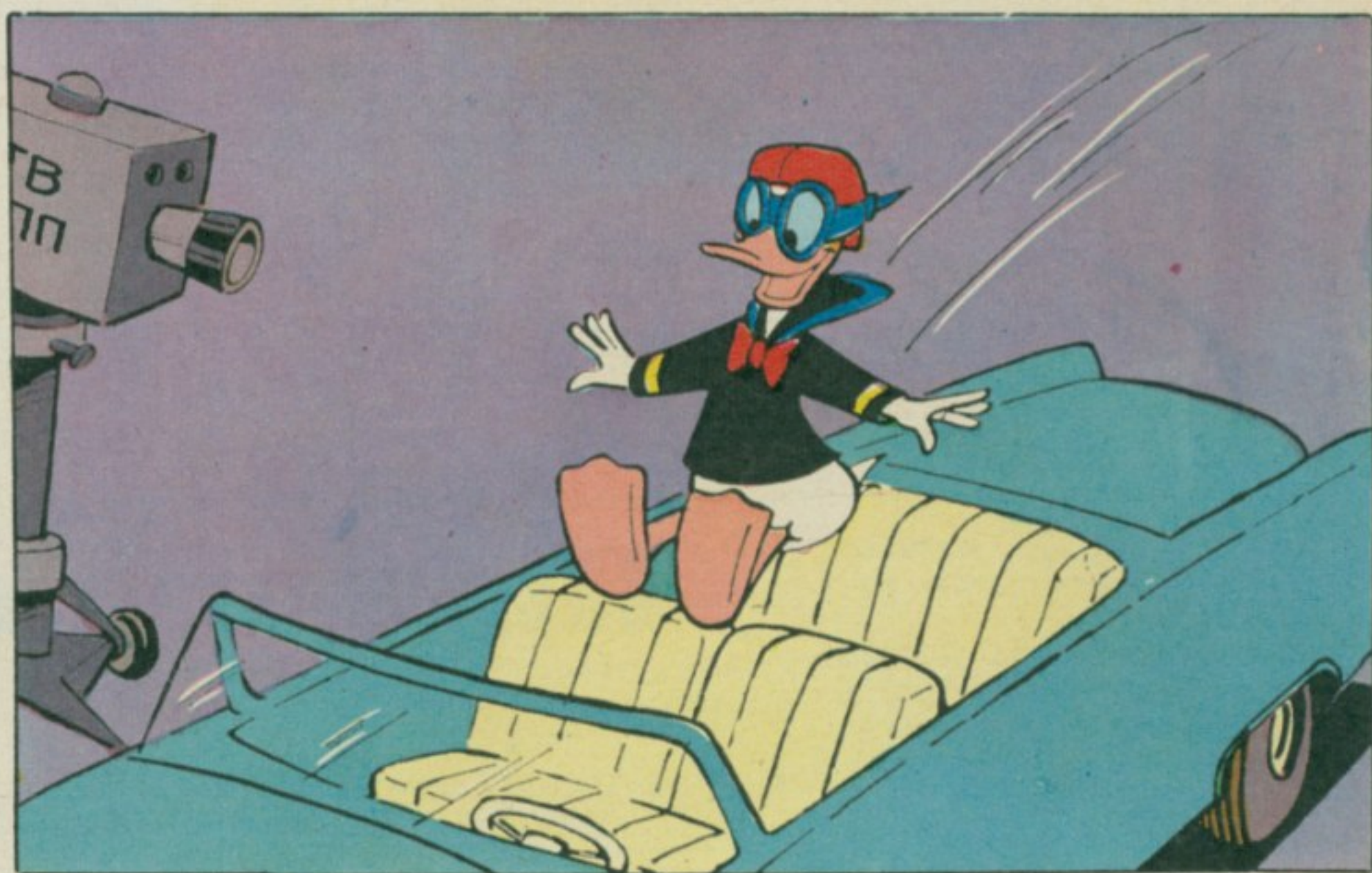
човек може ставити око зглоба без туђе помоћи. Резултат се аутоматски исписује на папиру. Апарат електронским путем „осећа“ крвни притисак на основу звука крви која протиче кроз крвне судове. Сматра се да ће овај апарат бити нарочито користан особама са високим крвним притиском, јер га могу употребљавати и без лекара.

● у канадском граду Торонту деца плаћају карте у трамвајима, аутобусима и метроима зависно од своје висине. Близу улазних врата у возилу налази се је дна метална шипка а на њој алка испод које стане свако дете. Ако детету главица провири из алке плаћа пуну карту. С обзиром да су данас деца све виша и алка је више пута мењала висину. Постављена 1921. на висину од 1,30 м, 1942. године попе-ла се на 1,36 м, а 1956. на 1,42 м. Данас је алка подигнута на 1,47 м што одговара просечној висини канадских малишана од 11 година.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

ВЕЛИКИ СТРАХ

— ШТА ТРАЖИШ ОВДЕ?! КО ИДЕ ЗА ТОБОМ? — УПИТА КРУПНА ЉУДСКА ПРИЛИКА УНОСЕЊИ МИ СЕ У ЛИЦЕ.

Стој! — викнуо је робијаш

(Хонорар: 120 дина).

На тремећи села Рудине, Голово и Алин Поток, недалеко од Чајетине, протеже се шума звана Пјевчак. Негде у средини шуме налази се гробље а на око 150 метара од њега три извора, један до другог. Оближни мештани зову их врела и догоне ту стоку на појење.

Као дете слушао сам приче да се ноћу на путу ниже гробља привиђају разна

чуда. Неки људи су чак причали како понекад чују да их из гробља дозивају покојни рођаци и познаници. Због тога сам се Пјевчака плашио више него ичег на свету.

У лето 1952. године пронела се прича да неко улази ноћу у сеоске куће око Пјевчака, краде хлеб и све што нађе за јело. Ускоро се за тог непознатог крадљивца сазнало да је побегао

из затвора и да, скривајући се дању у најгушћем делу шуме, ноћу краде, а спреман је и да убије. У мом селу завладао је страх, људи су се увече рано закључавали, што никад раније нису чинили.

Једног дана, тог истог лета, отац је послом отишао некуд па сам код куће остао сам са болесном мајком. Знао сам да, ако се отац рано не врати, ја морам на-

појити краве на врелима. Али, надао сам се да ће отац доћи, све док Пјевчак није почео да тоне у мрак и тишину.

— Више не можемо чекати — рекла је мати и мени се нешто стеже око срца.

Још сам мало у ишчекивању извиривао на пут, али кад сам видео да мајка плаче, одлучио сам да пођем па шта буде. Чим сам истерао краве из стаје, онз,

ожеднеле, појурише и зачас зађоше у шуму. Трчао сам за њима, са штапом у руци, и готово без страха прошао поред гробља. А ипак, она јежа ме није напуштала. Док су краве пиле воду, ја сам им бројао гутљаје који су се у тишини веома јасно чули.

На повратку кравама се више није толико журило, па сам их истерао на пут, ухватио пречицу и потрчао кући. Веће жбунове сам обилазио а мање прескакао, не обзирући се на трње које ме је гребло. Одједном угледах пред собом висок црн пањ и хтедох да га заобиђем кад се пањ помаче!

— Стој! — зачу се. Нека тешка рука спусти се на моје раме и ја застадох као укопан.

— Шта тражиш овде?! Ко иде за тобом?! — упита крупна људска прилика разбарушене косе уносећи ми се у лице.

— Краве — промуцах показујући према врелима. — Гробље! — Беспомоћан и престрављен свалих се на земљу.

Сам у шуми са човеком који краде а можда и убија. Дрхтао сам.

— Иди овуда — рече непознати и показа једном руком према путу а другом ми поможе да устанем.

Потрчао сам као ветар. Тек кад сам се приближио кући, гласно сам заплакао.

Неколико дана после овог догађаја отац је донео из Пјевчака један мој опанак и капу.

— Ухватили су оног човека — рекао је кратко.

МИЛИЈА МИШОВИЋ,
наставник, село Рудине код Чајетине

Од тада је прошло више од четрдесет година.

Поред наше куће у Брезовом Пољу сваког јутра је пролазио Ибрахим Ибрахимовић, ловац, с пушком о рамену и два кера на ланцу. Понекад је и мој отац узимао пушку и одлазио са Ибрахимом а ја сам кроз прозор гледао за њима, све док се не би изгубили из вида. У тим тренуцима желео сам да што прије порастем па да и ја постанем ловац.

Очева пушка, двоцјевка, висила је на зиду у спаваћој соби. У тој соби, на једном од два кревета, спавао сам са млађим братом Богданом и увијек кад бих се пробудио пушка ми је просто бола очи. Кад отац није био код куће, скидао сам је са зида, отварао, затварао, запињао ороз, нишанио. Богдан је трчао по соби као зец а ја сам јурио за њим и, тобоже, пуцао на њега. Знали смо да отац никада не оставља пушку а да не извади све метке из ње.

Није пушка за вас

(Хонорар: 120 дина).

КАД ЈЕ ПУШКА ГРУНУЛА, КРОЗ ДИМ САМ ВИДИО КАКО И БОГДАН И МАЈКА ПАДАЈУ.

Једног јутра Богдан је хтио да он буде ловац а ја зец. Тек смо отпочели игру кад мајка уђе у собу:

— Оставите, дјецо, ту пу-

шку! — рекла је. — Љутиће се отац. Оставите, можда је пуна!

Да би што брже обавио лов, Богдан је натегао оба

ороза, подигао пушку и нанишанио на мене. Пушка опали као гром! Читава кућа се затресла. Кроз дим сам видео како је Богдан

уз врисак пао с кревета. Пала је и мајка поред другог кревета који је спремала и почела да запомаже. Мислећи да су обоје смртно рањени, срушио сам се на под и завриштао.

Отац је дотрчао као без душе. Отворио је прозор а онда зграбио Богдана. Видјевши да је жив, спустио га је на кревет и притрчао мајци. Мене подиже старија сестра и понесе ме према оцу који, блијед као крпа, прошапута с олакшањем: Живи су!

Неколико тренутака владала је мукла тишина. Ја сам уплашено посматрао оца, мајку, Богдана. Али, било ми је лакше.

Тада отац показа рупу на зиду поред прозора. Била је толико велика да су у њу могле стати двије пенице.

— Није пушка за вас! — рекао је отац Богдану и мени љутито и изашао напоље.

ДАНИЛО ГРУМИЋ,
професор, Брчко, Ул. Васе Пелагића 16

Пуцају ми плућа

(Жонорар: 120 дин)

Тог августовског јутра 1963. године у Поминама на Мљету море је било мирно и чисто. Док сам на обали намештао ронилачку опрему и проверавао пушку за подводни риболов, мој пријатељ Ђорђе већ се огласио из воде са рибом на харпуну. Била је то обична риба а ја сам тога дана желео и кирију, по сваку цену.

Спустио сам се низ камениту обалу, стотинак метара даље од Ђорђа, и запливао. Знао сам да је у већој дубини риба крупнија а и кирија неће близу обале.

Кад сам се довољно удаљио, заплутао сам полако, готово бешумно, и главе загњурене до пола посматрао дно. Испод мене су лежале разбацане стене свих величина и облика. Био сам сигуран да се у њиховим процепима, пећиницама, крије кирија. Заронио сам неколико пута а онда поново заплутао.

Најзад сам је угледао: кирија, тешка преко два килограма, мирно је стајала испред једне пећинице. Тихо сам се удаљио, да је не

уплашим, удахнуо снажно неколико пута и заронио. На дубини од око осам метара заузео сам водораван положај и почео опрезно да

У ПОСЛЕДЊИМ ТРЕНУЦИМА ИСКОЧИО САМ НА ПОВРШИНУ И ПОЧЕО ДА ГРАБИМ ВАЗДУХ.

јој се примичем. Пажљиво сам подесио стрелу и одапео! Брзином муње прободена риба је улетела у пећину а са њом и мој харпун. Готово у истом тренутку нагло сам замахнуо перајима и испружио руку за харпуном. Нисам га ухватио а канап којим је био везан безуспешно сам вукао. Преостало ми је једино да главу и рамена завучем у пећину и напипам га.

За све то време нисам водио рачуна колико још мо-

гу остати под водом. Одједном сам осетио да ми нестаје кисеоника па сам пожурио напоље. Али тада, окрећући се, ударих снажно главом о ивицу пећине.

Маска ми је спала с лица и задржала се на врату. Стиснула ме је док је вода улазила кроз отворена уста. Мути ми се свест, плућа пуцају а не могу да се макнем с тог места.

Грчевито сам вукао маску, покушавајући да је скинем с врата, кад напипах канап. Био је замотан око врата и дисаљке на маски. Очајничким покретом ножа пресекао сам га, замахнуо неколико пута ногама и рукама и искочио на површину.

Грабио сам ваздух пуним плућима и некако се докопас обале. Лежао сам ту криво од пола сата, кашљао и повраћао. Кад сам се мало повратио, пошао сам по харпун и кирију.

Настојећи да се ослободим стреле, риба се померила ка излазу пећине па сам је без много муке извукао. А могла ме је стајати главе.

НЕБОЈША
МИЛИСАВЉЕВИЋ
Београд, Косовска 39

Закључан у цркви

(Жонорар: 120 дин)

У читавом селу није било љепшег мјеста за лоптање од великог црквеног дворишта: терен раван а трава лијепа и кратко подшишана. По подне у цркви није било никог, само је звонар увече наврћао.

Имао сам другова довољно за двије фудбалске екипе и сви су се сложили да се послје ручка увучемо у порту и да играмо утакмицу у сладолед.

Играли смо једног дана дуже него обично, а резултат никако да ријешимо.

Ја сам бранио гол своје екипе и кад сам у једном тренутку одбранио веома јаку лопту, од радости сам је шутнуо из све снаге и она је одлетјела на звоник цркве.

Готово пола сата смо се договарали и препирали шта да радимо. Другови су на крају закључили да је морамо узети прије него

што је звонар примијети јер нам је никад неће вратити. Како је мојом кривицом одлетјела на звоник, сви су се разишли а ја сам сам остао у порти.

Размислио сам и направио план. Кад звонар дође, већ ће бити мрак. Он је стар и кратковид па ако му се, док буде звонио, провучем иза леђа и уз љестве шмугнем

на звоник, сигурно ме неће примијетити.

Чим сам чуо прва звона, изашао сам из скровишта поред цркве и тихо се увукао унутра. У полумраку сам видео звонара како улази у цркву, окренут леђима, предано вуче дугачак конопца и, послје сваког његовог покрета, горе, у звонику, одјекује: динг-донг, динг-донг!

У звонику је владао потпуни мрак а ја сам пипао рукама, пипао — лопте нигдје. Али, кад сам већ ту, морам је наћи. Тада, одједном, звона се утишаше. С лоптом у руци закорачио сам на љествице и у истом тренутку видео како се велике црквена врата затварају за звонаром.

— Ехеј! Чекај — повикао сам и стао да дозивам звонара по имену. Никаквог одговора. Само је кроз цркву одјекивао мој глас. Стрчао сам доље и ухватио за врата — била су закључана! Безброј страшних ми-

сли пролетјело ми је кроз главу.

У цркви је мирисало на догорјеле свијеће и тамјан. По зидовима велике слике сватаца чије су се необичне црте лица назирале под благом мјесечином. Изгледало је као да ће сваког часа проговорити и покретнути се према мени. Окренуо сам главу према вратима и поново почео да виčem, све док ми није постало јасно да, и ако ме неко чује, само ће се уплашити.

Дође ми да плачем, да запомажем, али ни то не вреди. Могу и да пресвиснем ту од страха, помоћи нема. Сам се морам извући.

Тада сам се сјетио љествица. Стењући под тежином довукао сам их до најближег прозора. Брзо сам се попео и, како прозор није могао да се отвори, разбио га. Прво сам пробацио лопту па сам онда скочио доље у траву. Била је већ близу поноћ кад сам, осјећајући још увијек и страх и кривицу, дошао кући и тихо се увукао у свој кревет.

ЈОАКИМ ПУШКАШ,
Петровци код Вуковара, А. Миљенка 4

— ЕХЕЈ! ЧЕКАЈ! — ПОВИКАО САМ И СТАО ДА ДОЗИВАМ ЗВОНАРА. НИКАКВОГ ОДГОВОРА.

АКО СТЕ СЕ МНОГО УПЛАШИЛИ!

Опишите са овим подацима (време, место, имена лица итд), свој истинити страшни доживљај и пошаљите „Политикином забавнику“, Београд, Македонска 29. Потпишите се и уз тачну адресу ставите занимање. Објављени радови биће плаћени.

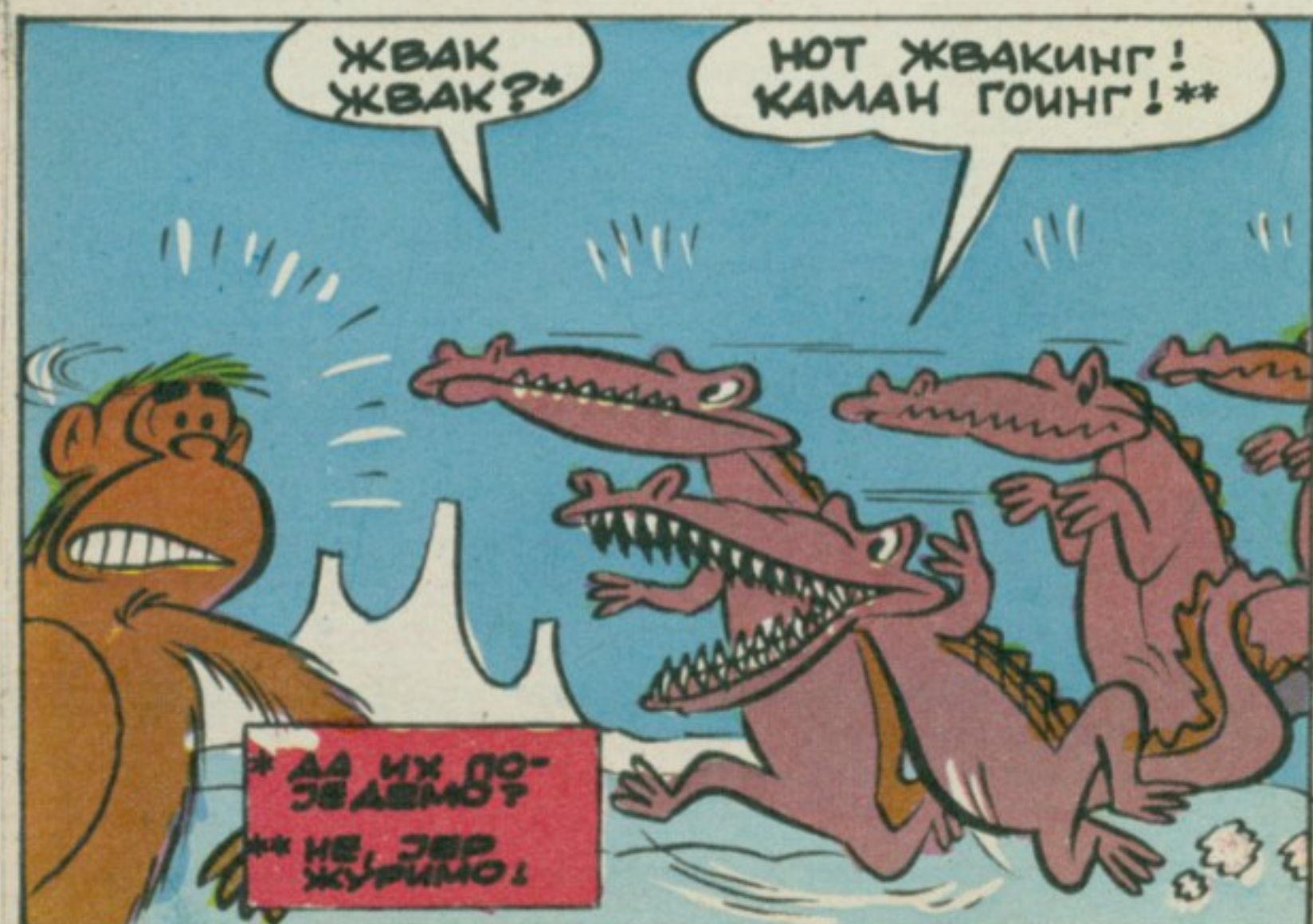
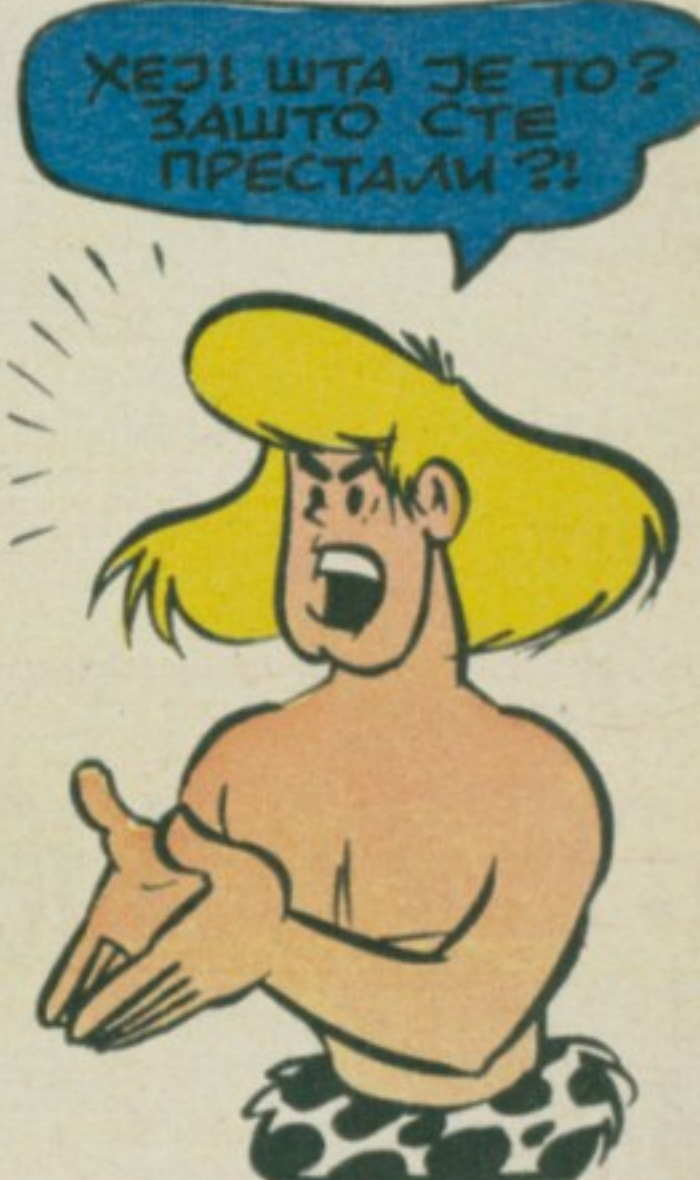
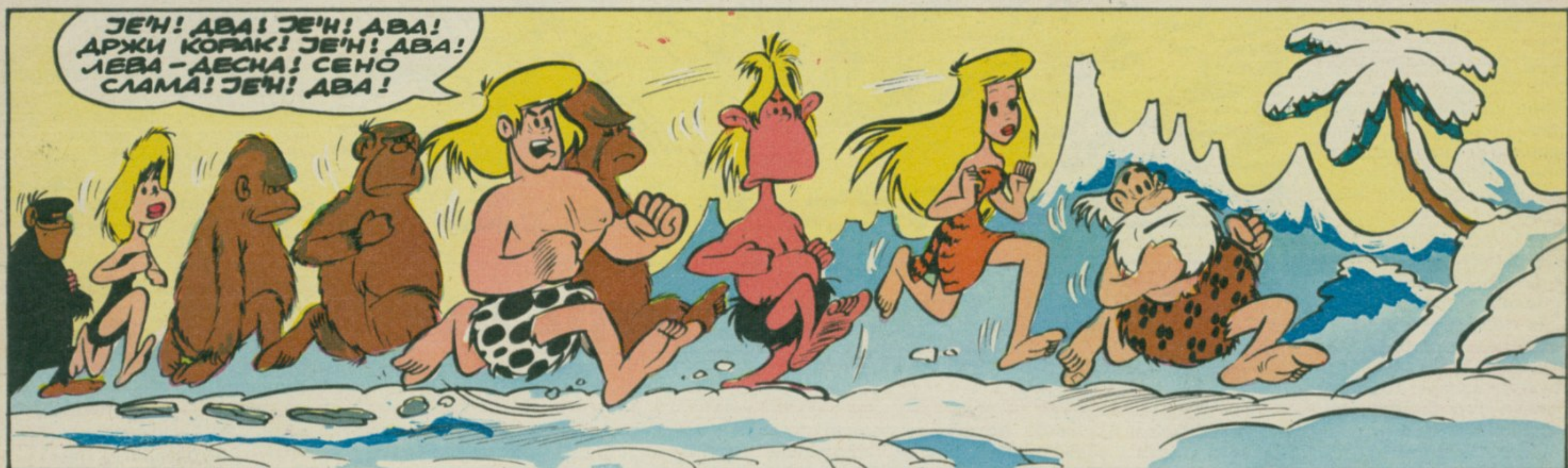

ДИКАНТРОП И ВЕСНАСАПМЕНС

Н.ЛЕКИЋ

НЕОБЈАВЉЕНИ ДОГАЂАЈ КОЈИ ЈЕ ДОБРО ПРОДРМАО СВЕТ

Л.СРЕДАНОВИЋ

ЉАУКЕГ ПЕТКА: ЖИРАФА КОЈА СЕ СНАШЛА У НОВИМ УСЛОВИМА!

ТАЈНЕ БАЧКОГ СРЦА

У то време сан бија матурант сплитске гимназије „Биро Гамулин“ и моран признат, ма ло сан се правија важан. Ништо због тога што сан завршава сридне школовање, а ништо и због наступа у моме „Ајдуку“ ди су сви говорили „да ће од онога црнога високога малог јед ног дана бит ништо“. По себно би се дурија кад би за време великог одмора с друговима шета ванка, изван наше школске зграде, ди ме ни мога запазит који „профа“ и очитати ми „пиштулу“ због нескромности.

Можете замислити у коли кој сан се мери „пува“ кад нисан тија гледат ни своје разредне другарице, сматрајући их недорасли. Да не говоримо како сан са висока гледа на оне дивојке из нижи разреди.

Мени се, у ствари, ни ни излазило међу ту „дичурлију“. Али, како су то редовито чинили моји другови, за не остат сам у разреду, пратија сан и горидоли у тин бесконачни хировима од почетка до краја

БАНКА

ограде око школе. Док су они, листон, бацали на све стране ватрене погледе и стално ништо између себе тајанствено шапутали, ја сан се само подсмешиво ру га.

УДАР ГРОМА

Наравно, они су се због тога љутили на мене. Само ме моја тренутна популарност као ногометаша спашавала тоталне изолације!

— Ајде, ајде, нагазит ћеш и ти једнога дана на свој луди камен! — говорија ми је друг из клупе коме, као и осталима, с правом није било по вољи то моје подсмивање.

— Ма о каквом ти то мени камену — говорија сан с висока. Заиста, тада нисан зна ништа о тој народној узрици. У ствари, тај луди камен то значи да се човек и несвисно тотално заљуби. Као код Сицилијанци кажу за заљубљене да их је „ударија гром“.

Мој друг је има право. То сад кажено. Онда сан се само насмија крајичком усне. Заправо, није прошло ни десет секунди од његове примједбе, кад ето ти према мени једне смишне мале. — Имаш ли банку (десет

стари динара) — вели она. — Какву банку? — правин се ја фин. У ствари разумија сан ја али сан тија добит мало на вриму јер ме је мала изненадила својин слободним приступом. Никад је при тога сусрета нисан видија у животу!

— Ма десет динара — објашњава стрпљиво она не примићујући моју збуњеност.

— А, тако — кажено ја. — Што не кажеш липо да те свак фазуми. Него, шта ће ти тако мало пара?

— Таман толико ми треба за купит маренду у школског подворника — опет ће она.

— Па зашто си код мене дошла? — настављан ја дијалог желећи што више добит на вриму. — Никад те нисан видија ни чуја за те! Шта и ниси позајмила од својих другарица?

— Па ти имаш пара. Тамо у „Ајдуку“ дају играчи ма, зар не? А моји немају ни цента.

Шта је мени представљала „банка“? Ништа! Да ми је питала и ијаду, не би се пуно мислија. Та мала је била пуно, пуно смишна. Док сан по ценовима тражија ситниш, чудно сан се себи како је прије тога нашег необичнога сусрета ни сан запазија око школе.

Нисан има „банку“. Нај-

мања ковница, од оних у мојој руци, била је „стотка“. Пружио сан јој је и не погледавши доли. Фини је зафалила и потом нестала у гужви — при него сан је мога боље погледат. Онако по мушку: од пете до главе.

РАДЕ ЛИ ЈОЈ КЛИКЕРИ

Од тог дана сваки пут када би, по обичају, изишли на одмор, мој другар из клупе ме зачикивао на рачун оне мале.

— Ено ти твоје „банке“! Сутрадан је једва чекао да сићемо на тротоар.

— Види како те само чежњутиво гледа!

Прексутра би ме уватија за руку и заставија.

— Ајме, Марине, ова је луда за тобон!

Тако се то одвијало недијама. Да би му удовољија, почеја сан и ја гледат малу. Гледа сан је и гледа — али посакрито — и што сан је више гледа, све ми се више свиђала. Мора бит да сан се у међувремену и ја њој свиђија. Одједном се тобож, сва узбуђена, ситила да ми није вратила ону „стоју“.

Кад смо се опет зауста-

ДОК САМ СЕ ПРАВИЈА ВАЖАН,
ДРУГ МИ ЈЕ ГОВОРИЈА КАКО
ЋУ И ЈА НАГАЗИТ НА СВОЈ
ЛУДИ КАМЕН. ИМА ЈЕ ПРАВО:
И ТЕ КАКО САН НАГАЗИЈА!

вили због враћања пара, ја је више заједно са другарицом, нисан пушта из свог друштва. Ста сан чакулат с њон. Тија сан чут како јој кликери раде. Знате, мене никад, и при него што сан поста познат играч, нису занимале оне липојке. Све су, ка по ником правилу некако биле сиромашне духон. Брзо сан закључија да моја нова познаница, та „банка“, није из те сорте коју сан избигава дигод сан стига. То ми је, уосталом, касније у разреду потврдија и мој другар.

ОН ТИ ЈЕ ПРЕМИЈА!

Сутрадан сан има конкретан придлог.

— Би ли се могли наћ послин шесте уре — предложија сан кад се из школе огласило звоно.

Слегнула је раменима. Ни што се пуно мислија!

— А шта се мислиш — ви као је другар иза наших леђа. — Он ти је премија!

Види како је згодан! А цили Сплит говори о њему. — То као да ју је поколебало.

— Добро, чекат ћу те на овом мисту, али поза пете уре — успија је рић, при него што је њена другарица љубоморно одвукла.

Нисан узалуд чека. Ти сан јој дан чинија само пратњу до куће. Други пут сан је брзопотезно пољубија. И тако редон. Након мало врремена — бија сан луд за њон. Ни данас не знан рећ: шта ми се код ње посебно свидило. Ишли смо и ишли, а мени је било све угодније у њеном друштву. Кад смо матурирали, оситија сан се одраслим. Па ми је на памет брак.

И нисан пуно чека да јој га предложим. Враг ми ни да мира и ја сан моју „банку“ оженија! Сад смо сритни ка „два голуба. Јемамо и дите. Кад би успија изличити и ту повриду, па опет заигра, уз малу би бија најсритнији човик на свиту.

Марин Лемешин,
ногометаш, Сплит

Далеко у нама

Очију твојих да није
Не би било неба
У малом нашем ситану

Смеха твога да нема
Зидови не би никад
Из очију нестијали

Славија твојих да није
Врбе не би никад
Нежне цреко црвта црешле

Руку твојих да није
Сунце не би никад
У сну нашем цреноћило

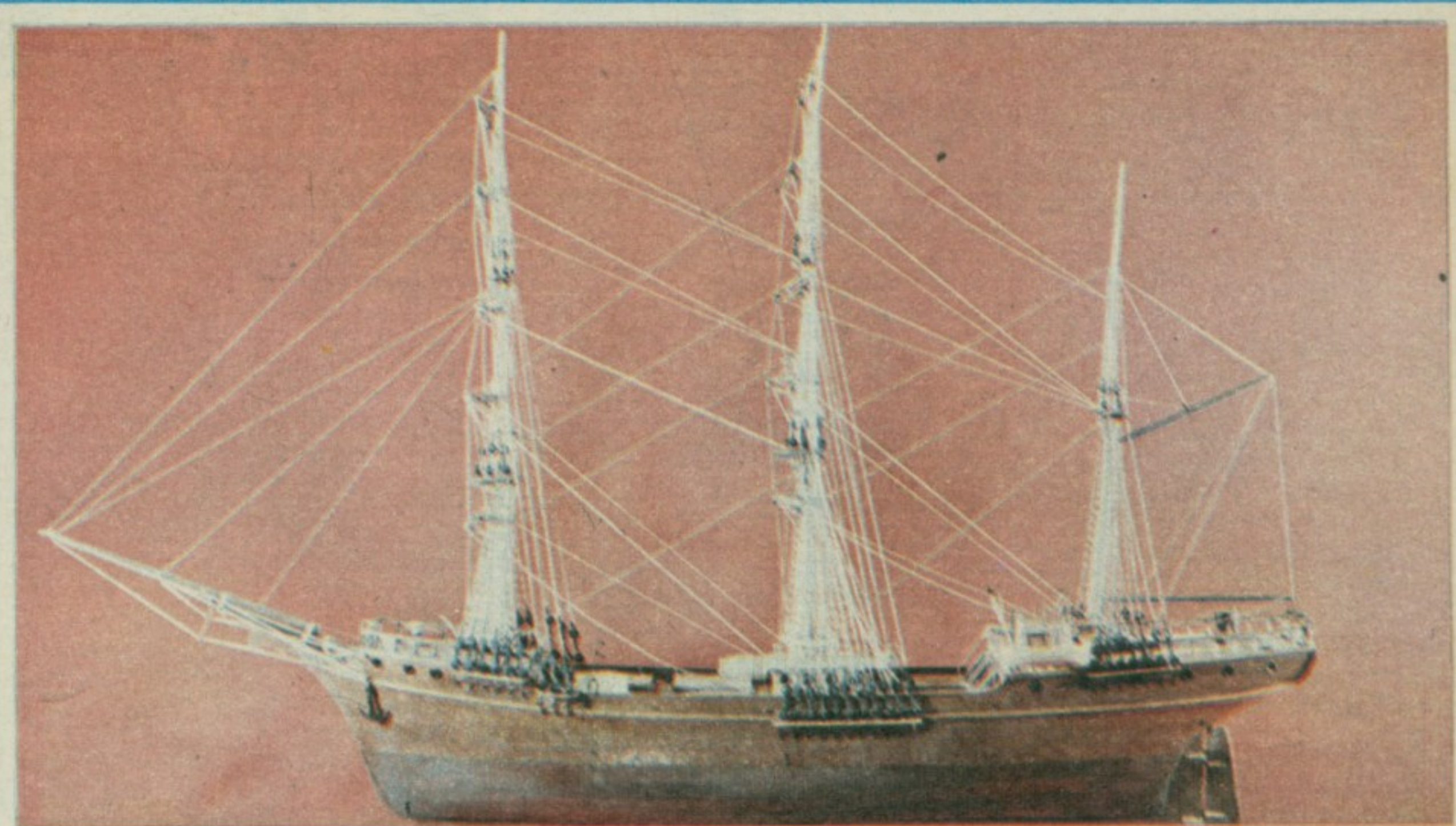
Васко Почи
(1922)

НА ПУТ

СЛЕПИ ПУТНИК ЗА КАНАДУ — За Николаја Валушника из Ријеке у ријечком бродоградилу је 1853. године саграђен веома леп и елегантан једрењак назван „Маргица“. Бродом је управљало дванаест чланова посаде а носивост му је била 411 тона. Николај Валушник га је оних пет година, колико се брод налазио у његовом власништву, користио искључиво за трговину. Али на „Маргици“ је, као и на другим трговачким једрењацима, често било путника. Били су то, осим чланова породице бродовласника, понеки слепи путник или фанатични радозналци који су налазили начина да се укрцају на прекоокеански трговачки брод и да плове месецима да би видели неку далеку земљу, Канаду, на пример, или Јужну Америку.

„Маргица“, једрењак типа „барк“ — модел из Поморског музеја у Пирани

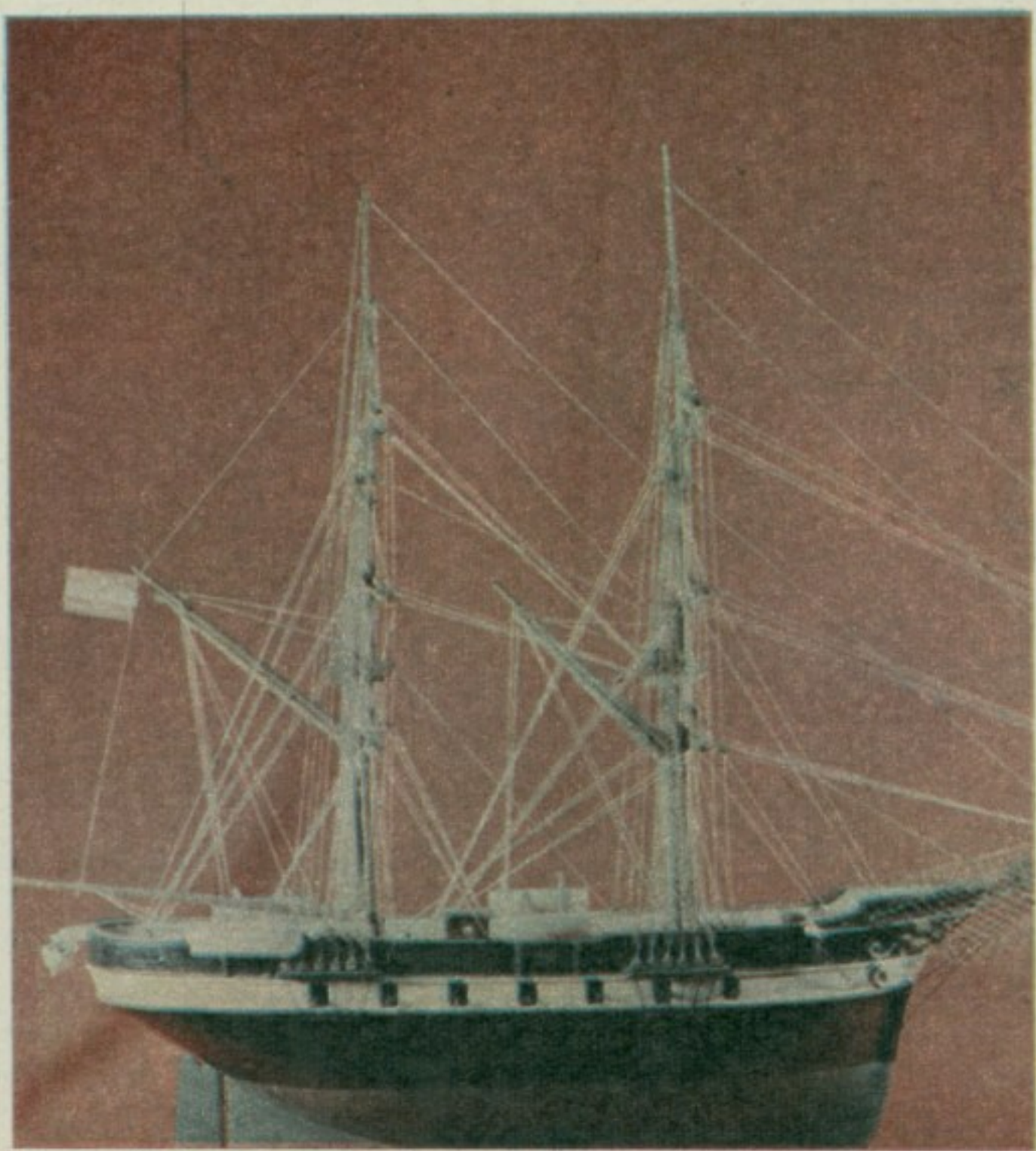

ВЕЋИ ОД СВИХ — Тројарболни једрењак „Андре“ био је крајем прошлог века један од највећих на Јадранском мору. Могао је да понесе терет од 2800 тона и пловио је као искључиво трговачки једрењак готово по свим морима света. „Андре“ је саграђен 1860. године у Ријечи као једрењак типа „нове“. Имао је три висока јарбола, на средњем и прамчаном по три четвороугла, крижна једра. На крменом јарболу поред крижних једара имао је и сошно а на прамцу су према потреби разлапињане три до четири пречке. Иако је брод био огроман, њим је управљало само четрнаест чланова посаде. Власници су му били Ријечани.

Једрењак „Андре“ — модел из Поморског музеја у Ријечи

ПОСЛЕДЊА НА ЦИЉ — Кад је адмирал Тегетхоф, командант аустријске флоте која се налазила у Пули, 19. јула 1866. године сазнао да Италијани опседају Вис и спремају се да га заузму, одмах је са свим снагама запловио према овом острву. У његовој флоти се, поред оклопњаца, фрегата и других ратних бродова, налазила корвета „Саида“ којом је управљао Јожеф Вилфан из Шкофје Локе. Брод је био добро наоружан, али се веома споро кретао па је на циљ стигао кад је битка била већ завршена — разбијена италијанска флота већ се повлачила. Двадесет и пет година касније „Саида“ је кренула на пут око света. Међу посадом брода било је доста Словенаца о чијим је пустиловинама писао словеначки лист „Звоно“.

Једрењак „Саида“ — модел из Поморског музеја у Пирани

ЈЕДРЕЊАК РАВНОГ ДНА — Уз обале северног Јадрана и данас се употребљава једрењак „брагоц“. Једрењаци овог типа не плове далеко од обале, служе углавном за превоз рибе из једне у другу, оближњу луку, или га користе за рибарење. „Брагоц“ има обле бокове и равно дно. Премчани, предњи, јарбол му је мањи од крменог и пада косо према прамцу. Дужина једрењака је око 13 метара а носивост до 20 тона.

Чамац-једрењак „брагоц“ модел из поморског музеја у Ријечи

ОЖО СВЕТА

САМО ЗА БОГАТИЈЕ ПУТНИКЕ — У бродоградилшту у Крањевци 1869. године саграђен је за бродовласника Гуишта Едуарда велики брод типа „барк“. Бродовласник му је дао име „Град Карловац“. Дужина брода је била 43,60 метара а могао је да понесе 542 тоне терета. Служио је за превоз терета и путника по Јадранском, Средоземном и Црном мору и по Атлантику, уз обале западне Европе. Али, овим бродом елегантних линија, могли су да путују само богати путници јер превоз није био нимало јефтин. Брод „Град Карловац“ је имао богат систем једра и добро се држао на води.

Једрењак „Град Карловац“ — модел из Поморског музеја у Ријеци

ПО УГЛЕДУ НА „КАРАКУ“ — Последњих деценија XVII века у Малом Лошињу и неким другим бродоградилштима северног Јадрана саграђено је неколико великих трговачких бродова — једрењака. По конструкцији су личили на познату дубровачку „караку“, али су били већи од ње и имали су другачију опрему. Добро су се држали на води па су пловили по далеким морима и океанима. Ипак, одавно су замењени новим, модернијим једрењацима. Минијатурни модел овог старог трговачког брода израдио је капетан Штумбергер.

Стари трговачки једрењак северног Јадрана — модел из Поморског музеја у Пирану

ФРАНЦОВА „БУЗЕПИНА“ — У малом италијанском бродоградилшту Ла Специја саграђен је пре стотину педесет година једрења за велику обалну пловидбу „Бузеппина“. Носивост му је била 274 тоне а пловио је по Јадранском и Средоземном мору и источном Атлантику. Године 1876. „Бузеппину“ је откупио Франц Шуштернич, Словенац из Трста, и користио је за превоз разог терета, само понекад за превоз путника.

Једрењак „Бузеппина“ — модел из Поморског музеја у Пирану

МОРЕМ ПЛОВИ И РИБУ ЛОВИ

Дуж читавог Јадрана, а нарочито у његовом северном делу, одавно се употребљавао једрењак звани „трабакул“. То је, у ствари, рибарски чамац сличан „барцери“, само је већи од ње и носивост му је чак 150 тона! „Трабакул“ има два јарбола са великим једрима а на коснику диже и пречку. Са њим су се рибари отискивали на пучину са огромним мрежама и враћали у своје луке богат улов. Једрењака овог типа, карактеристичног затупастог прамца и широких бокова, има и данас у Далмацији и на северном Јадрану где служе за превоз рибе и путника.

„Трабакул“ — модел из Поморског музеја у Ријеци

**ПАЛУБА СЕ НАГИЊА-
ЛА СВЕ БРЖЕ. КРИ-
ЦИ, ДОЗИВАЊА,
ПЛАЧ. ЖЕНА ЈЕ ДО-
БАЦИЛА СВОЈУ БЕБУ
ЈЕДНОМ МОРНАРУ, А
ОНДА ЈЕ НЕСТАЛА У
ТАЛАСИМА...**

Снажан ветар шибао је брод и засипао кишом прозоре кормилареве кабине.

На узбурканом мору, огромни трајект је пловио љуљајући се.

Крманош Кен Меклауд се нагнуо ка предњем стаклу, али као да је гледао кроз водопад. Грчевито је стезао кормило.

Меклауд је више пута пловио Куковим мореузом — морским пролазом који одваја новозеландско Северно и Јужно острво — али време никад није било овако страшно.

**НЕ СЛУША ★★★★★
КОМАНДЕ**

Његова забринутост је била оправдана. Управљао је „Ваином“ највећим и најбоље опремљеним трајектом на свету, који је изграђен две године раније специјално за ову линију.

— Све горе и горе — рекао је кроз звиждање ветра. А онда му је срце просто стало. Изгубио је контролу над бродом, који се опасно накривио на леву страну.

под ударцима ветра. Био је оштећен и нагнут на једну страну.

— Баш као у филму о „Титанику“ — рекао је студент Брајан Голдсмит.

Док су прозивани људи, чуло се како дно брода гребе по стенама. Онда је и то постепено престало.

Још није било панике. Лука је била на видiku, али прошло је доста времена пре него што је вест о њиховом положају стигла до оба ле. Најзад је стигао један реморкер. Пришао је броду што је могао ближе и багиро метално уже. Било је 11 часова.

Путници су поклицима поздравили овај успео маневар, али су ућутали кад су видели како је кабл пукао као трули жонац.

Одмах затим „Ваине“ је почела нагло да се нагиње на једну страну и просторија са машином се напунила водом.

Нешто после 13 часова, капетан је издао наређење да се брод напусти. Време се било поправило и изгледало је да ће чамци за спасавање без тешкоћа бити спуштени у воду.

Онда је неко повикао: „Скачите!“ и тај узвик су прихватили и остали.

Брод се нагињао све брже.

Жене су врштале и дозивале децу. Већина од 744 путника и морнара скочила је у ледено, узбурканом море.

Једна жена, Каролина Бритен, бацила је своју бебу, Џоану, у руке неког морнара пре него што је и сама скочила с брода. Она је очекивала друго дете и мислила је да се никад неће дочепати обате.

**АКО ★★★★★
НЕ
ПРЕЖИВИМ**

Ипак се спасила. Пошто је извесно време провела у води, прихватио ју је један чамац за спасавање. Тек следећег јутра, у болници, ре-

СКАЧИТЕ, БРОД ТОНЕ!

— Не могу да га задржим! Кормило уопште не слуша! — довикивао је Меклауд капетану.

Пуном снагом назад! — наредио је капетан Робертсон.

Али, брод је наједном почео да се окреће као да је помахнута.

Неко је повикао: „Стене!“ и брод се, уз застрашујући тресак, одједном зауставио.

Испод палубе је настао хаос. Же стока бура затекла је путнике и по саду неспремне.

Док се брод нагињао час на једну час на другу страну, по кабини су летеле столице, огледала и столови. Са сваким окретом брода људи су падали једни преко других. Сви су хтели да се домогну палубе.

Интерфон је закрчао и један глас је рекао:

— Даме и господо, насукали смо се на стене. Нема разлога за панику. Вратите се у своје кабине, узмите појасеве за спасавање и окупите се на палуби Б. Хвала.

Нико није ни сањао да их је делило само осам часова од највеће

трагедије у поморској историји Новог Зеланда.

**САМО ★★★★★
НАГОВЕШТАЈ**

Трајект „Ваине“, што на маорском језику значи жена, био је кренуо тог уторка, 9. априла 1968. на своју уобичајену ноћну пловидбу од Литлтона на Северном острву до Велингтона на Јужном острву. Метеоролошки извештаји су предвиђали ветрове у Куковом мореузу, али то је било нешто сасвим обично. У утробу брода утоварено је две стотине аутомобила и брод је дигао сидро. На њему је 614 путника и 130 чланова посаде било спремно за десеточасовно путовање.

Али, нису прешли ни две миље кад су их дочекали јаки налети ветра. Они су само наговештавали оно што тек треба да дође.

Неки аутомобили су се одвезали и ударили су у оне друге.

То су били први знаци највеће олује која је икада захватила Нови Зеланд. Ветар је већ пустошио Велингтон, дувајући брзином од преко 200 км на час. Куће су се рушиле, телефонске и електричне жице се кидале.

Што је „Ваине“ дубље залазила у Куков теснац, опасност је бивала све већа. Таласи високи девет метара разбијали су се о брод.

Али, панике није било. Изгледало је да брод добро савлађује буру.

Горе, у кормиларевој кабини, није се видео прст пред носом, али капетан није био сувише забринут. — Нема још много — промрљао је. — Приближавамо се Велингтону.

**КАО ★★★★★
У ФИЛМУ**

Била је среда, нешто после 6 часова ујутру, кад се брод отео Меклаудовој контроли.

Сад је био насукан и стењао је

кли су јој да се Џоана налази међу бебама које су спасене другим чамацем.

Никад није успела да сазна ко је детету спасао живот.

Било је још оваквих драматичних сцена. Један човек се пробијао ка чамцу носећи изнад главе бебу увијену у ћебе. Тамо су је прихватиле пажљиве руке. Али, за оца није било места. Повикао је: „Ако не преживим... дете се зове Џуди Бул!“

Преживео је, а исто тако и мајка детета.

Али, нису сви били те среће. Неки су потонули чим су додирули воду, јер нису умели да пливају. Други су се укрцали у чамац и већ мислили да су, спасени, кад их је огроман талас понео и разбио о стене.

Меклауд, са још неколико чланова посаде, последњи је скочио са брода који је већ тонуо. Пуних деvedесет минута остао је у леденој води док није стигла помоћ.

Укупно 50 људи, жена и деце нашло је смрт у таласима наомак луке.

ПРИЧА О СПОРТИСТИ

ПИЖОН — НОВА ПЛАВА ЧИГРА

— Тај плавокоси дечкић је велики фудбалски таленат, сигурно један од највећих који се појавио на нашим стадионима. Упамтите име Владимира Петровића-Пиждона! Убеђен сам да ће он кроз коју годину надмашићи славу и популарност Митића, Шекуларца и Џајића!

Овај суд и предвиђање, које је селектор наше омладинске фудбалске репрезентације Анте Младинић изрекао још у време док је Пиждон играо у пионирском тиму „Црвене звезде“, остварују се и потврђују сваком игром Владимира Петровића. Успешним дриблинзима, центаршутевима и зналачким ударцима које упућује на гол и против којих су чак и врсни голмани често немоћни, Петровић је изборио стално место првотимца „Црвене звезде“. Игром против наших и страних тимова, када се равноправно „носио“ са старијим, искуснијим и чувенијим фудбалским именима, каква су, рецимо, у тиму славног мадридског

„Реала“ против којег је пружио изврсну игру, Пиждон је прошао најстрожи избор и с правом увршћен у нашу „А“ репрезентацију.

Владимир Петровић-Пиждон је рођен 1. јуна 1955. године у Београду. Фудбалску каријеру је почео у београдском „Хајдуку“, да би затим прошао кроз целу „Звездину“ фудбалску школу, од пионирског преко омладинског до првог тима државног првака. Мада млад фудбалер, који још треба стрпљиво и упорно да учи тајне фудбалске вештине, Петровић ће уз свој таленат, скромност и упорност вероватно постићи много. На путу је да постане наш најпопуларнији фудбалер. Пиждонов изузетан шарм у баратању с лоптом и његов лепршав дриблинг доносе најомиљенијем спорту у нашој земљи још једног правог мајстора фубала. А на њему је да сва признања, похвале и добре оцене оправда и докаже сваком својом игром.

НАШИ
НАЈМЛАЂИ
РАТНИЦИ

Василије Стиковић, курир Милешевске чете

Размисли до сутра!

У богатој и бројној породици старог Михаила Стиковића Василије је био најстарији унук и љубимац. Дед га је волео због његове бистрине и послушности. Увече га није терао с осталом децом на спавање већ му је дозвољавао да слуша разговор старијих све док га сан не би освојио. Радознали дечак ви соког чела, нагло израстао, гутао је сваку реч и настојао да запамти све што је ново. Нарочито, откако је почео рат...

Био је поносан на свог деду, мислио је да нема бољег, паметнијег и поштенијег чо века. А кад је стари Михаил почео отворено да гунђа против Италијана говорећи да туђин никад и ником није донео срећу и тако избрао своју страну у рату, дечак је осетио да и он мора нешто учинити. Зато је првог дана устанка у Санџаку пошао за оцем и стрицем на зборно место. Ускоро је постао курир Милешевске чете.

КАО РИБА

Није му било лако, али није био без брига ни непријатељ.

А онда, све је пошло низбрдо.

Пред великом — лепом

— **Водиће ја и сирељајће!** — **наредио је командант својим људима.** — **Чепрнаесџојодушњи дечак кесџењасџе косе и љавих блајо-родних очију џомислио је: џо је крај!**

кућом Стиковића зауставили су се једног хладног мартовског дана 1943. туђи војници. Старца и једног стрица су стрељали, све што се могло понети опљачкали а куће и штале запалили. Од неколико зграда, штала, преко двеста оваца, стотину коза, тридесет говеда, десет коња и пуног обора свиња није остало ништа.

Чак су на мазге и коње натоварили снопове неовр-

шене пшенице и потерали према Пријепољу. Уз пут се пшеница просипала и у пролеће је никла с једне и друге стране пута висока, зелена, тако да је цео друм личио на дивну алеју...

Истог дана четници су ухватили и малог Василија. Повели су га право код свог опасног команданта Николе Кијановића.

— Говори, мали, где су они твоји — рекао му је

Кијановић гледајући у земљу. — Иначе, испребијаћемо те!

— Не могу вам казати, кад не знам — мирно је одговорио Василије. — Истог часа наоружани човек је скочио и опалио му шамар да му се све окренуло. Али, дечак је ћутао као да не намерава да икад више проговори. То је непријатељског команданта потпуно разбеснело:

— Водите га на ледину и стрељајте! — наредио је својим људима и окренуо да не гледа то „пашче Стиковића“.

Дечак још ништа није схватао. „Неће ме ваљда стварно убити — мислио је. — Зар је ово крај?“ Кијановићев људи повели су га према пољу. Уперили су митраљезе али не на дечака већ према брдима и испалили неколико метака! Василије је пао, онесвестио се.

Кад је дошао себи и отворио очи, они су још били ту. Један га ухватио за оделце иза врата и повукао га. Дечак је угледао мајку: стајала је беспомоћно с још неколико деце. Стиснула га је к себи и сад ни њој ни њему више ништа није било страшно, ни то што су их све заједно повели у Пријепоље и предали Италијанима. Василије није знао да ће ту остати пуних шест месеци...

ИТАЛИЈАНСКИМ
ФАШИСТИМА НИШТА
НИСУ ВРЕДЕЛЕ НИ
БАТИНЕ НИ ПОДМИ-
ЋИВАЊЕ — ЈОЗО УГ-
РИНА МОРО ОСТАО
ЈЕ ПРИ СВОМ: У
ТРОГИР ЈЕ ДО-
ШАО САМО
ЗБОГ
ВАШАРА!

Агент ме пр

На Дан светог Анте, 13. јуна, у Трогиру се увек одржава велики вашар. Тог дана 1943. године из куће Марјана Угрина у селу Растовцу, где се налазио штаб обласног комитета народноослободилачке војске, на вашар је кренуо само петнаестогодишњи Јозо Угрина Моро. У недрима је носио писмо и нешто новца за једног илегалца у Трогиру.

— Буди опрезан! — упозорили су га кад је пошао од куће. — Ако те ухвате, писмо уништи како знаш. Немој да открију нашу ве-зу.

Италијански фашисти знали су да ће тога дана у

граду, кад је гужва већа него обично, прорадити тајни комунистички канали па су будно мотрили на улицама.

ШПИЈУН! ИЗДАЈНИК!

Пред самим Трогиром Моро се, да би изгледао мање сумњив, умеша у једну групу сељака и продужи с њима. Загледајући околом да је заиста дошао на вашар, размисљао је како да пронађе друга коме је требало да преда писмо и новац. Али, није одмакао ни

Тек тада су га као малолетника пустили.

Чим је изашао на слободу, отишао је у илегалце. Поново је постао курир. Међутим, није имао среће. После неколико месеци четници су га по други пут ухватили. Прво су га батинама буквално унаказили а онда затворили у надалеко по злу чувен затвор у Колашину.

ОКУЈТЕ ГА!

Сутрадан је изведен пред иследника преког суда.

— Сад нам ти, мали, лепо реци где се налазе партизански магацини с оружјем и муницијом, па ћемо те пусти кући.

— Не знам — кратко је одговорио Василије.

— А где су илегалци? — упитао је већ нестрпљивије иследник.

— Не знам ни то — изговорио је испребијани дечак који као да је дигао руке од живота.

— Ма знаш ти и проговорићеш ми — изгубио је потпуно своју мирноћу инспектор. — Ако будеш ћутао, никад више никог свог нећеш видети. Стрељаћемо те!

Али, Василије уопште није намеравао да говори. Знао је, наравно, и где је оружје и куда се крећу илегалци, али толико је прешло преко његове главе, и батина, и глади, и мука, да је ћутао као риба. Зар има ништа горе од овог мучења јуче? Зар да каже нешто људима који су убили његовог доброг деда Михаила?

— Дајем ти да размислиш до сутра — почео је опет љубазно иследник гледајући окрвављеног дечака у дрoњцима који је сав био плав од батина, отечен, мршав...

И сутрадан је иследник

постављао иста питања, а упорни дечак давао исте одговоре. Јадно дете, бледо и измучено, збунило је одраслог човека. Ништа му није могао!

— Водите га и окујте га у гвожђа — наредио је иследник на крају изнервиран упорним ћутањем и порицањем.

Истог дана извршено је иследничково наређење. За десну ногу и леву руку прикачили су му гвожђа од петнаест килограма! Дечак се једва кретао под овим теретом. Личио је на скелет. Али, у препуном затвору где су сви били старији од

њег, није било човека који се није трудио да му олакша то стање, да га охрабри. Тешили су га:

— Не бој се ти, Василије! Малолетан си, не могу ти ништа.

После неколико дана опет су га извели пред иследника који се надао да су гвожђа смекшала тврдог дечака. Али, преварио се.

НА ПРЕКИ СУД

— Кад ти не жалиш себе, нећу те ни ја жалити! — рекао је на крају и саоп-

штио му да ће га извести на преки суд где је једина пресуда била — смрт!

— Међутим, показало се да су искусни затвореници били у праву. Као малолетан Василије је ослобођен и пуштен с тим да се сваког дана јавља полицији у Пријепољу. Али, дечак није послушао наређење. Он је заратио с људима који су му убили деда и у том рату остао је до краја. Унакажен батинама тако да се једва кретао, кост и кожа, поново је отишао у планину — партизанима.

Слободу је дочекао као носилац партизанске споменице и стопроцентни инвалид.

Данас Василије Стиковић живи у Пријепољу са женом и децом. Тешко се креће али његово дугуљасто лепо лице увек је насмешено.

А. К.

препознао

стотинак корака кад га иза леђа шчепа неко.

— Не мичи! Одавно ја тебе чекам! — зачу се и Моро препозна Сантинија, по злу чувеног италијанског агента. Осетио је цев Сантинијевог пиштоља на својим леђима и у истом тренутку препознао суседа Оштрића како с једним агентом прилази оним сељацима. После кратке препирке све су их потерали напред, према затвору.

— Шпијун! Издајник! — помисли Моро гледајући Оштрића и очи му се у беспомоћном бесу напунише сузама. Сантини га гурну пиштољем — нареди да крену са њима.

Моро је корачао у страху шта ће се даље догодити, шта ће бити с писмом.

САСЛУШАЊЕ ЈЕ ПОЧЕЛО

Као сумњиве у затвору их, за почетак, све стрпаше у једну мрачну собу у подруму. Предвече стражар је дошао по Јозу Угрина и он се поново нашао пред Сантинијем.

— Партизански курир, а? — упита један италијански официр.

— Нисам!

— Лажеш! — дрекну Сантини. — Због чега су те послали?

— Нико ме није послао! — одсече Моро заносећи се под жестоким Сантинијевим шамарима.

Дечак је мирно стајао док су га претресали. У његовим недрима су пронашли само онај новац завезан у стару изгужвану марамицу. Парчићи поцепаног писма остали су сакривени испод једне даске у подруму.

— Одакле ти ово? — упита италијански официр и распали дечака руком по образу. Моро се затетура према Сантинију и овај га дочека ногом. — Послали су те партизански бандити да предаш друговима, је ли?!

Моро рукавом обриса крв која му је цурила из носа и улазила у уста.

У очекивању одговора све очи су биле упрте у Јозу Угрина.

— Дао ми отац да купим неке ствари — прошапута Моро.

— Лаже он! — викну Сантини. — Знам ја њега!

Док су ударци пљуштали по њему, Моро је мислио на оца и старијег брата Анту, предатног комунисту. Анте је организовао устанак у овом крају и придобио целу породицу да се прикључи борби, а он, Јозо, да буде издајник! Одлучио је да не проговори па макар га и убили.

У ЋЕЛИЈИ СА КОМУНИСТИМА

Окрвављеног лица лежао је на поду и грцао у сузама. Мутило му се у глави, а затим се све замрачило. Кад је касније отворио очи, био је сав мокар од воде којом су га вратили свести.

Агенти су сада покушали подмићивањем да извуку неко признање о партизанима и комунистима у Трогиру и

околним селима. Моро је порицао да ништа зна о томе.

— Затворите га с комунистима! — наредио је италијански официр и Моро су одвели. Ту ноћ провео је у бунилу, све га је болело.

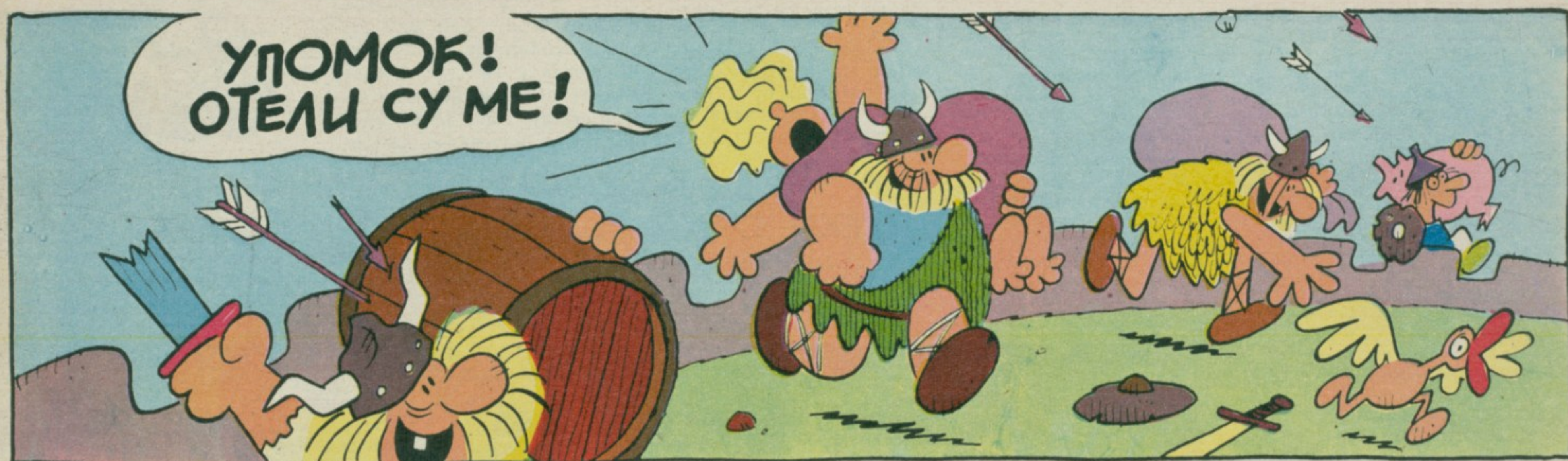

Кад је крајем септембра 1943. пао Мусолини и италијански фашизам, петнаестогодишњи Јозо Угрин Моро, који више нимало није личио на дечака, изашао је из трогирског затвора и упутио се у своје село. Уз пут је срео оног илегалца коме је требало да преда писмо и новац. Обрадован што га види човек му притрча и загрли га.

— Оштрић те потказао. Шпијун! — рече. — Партизани су га данас стрељали.

А. А.

ХОТАР СТРАШНИ

ОПАСНО ЗАНИМАЊЕ

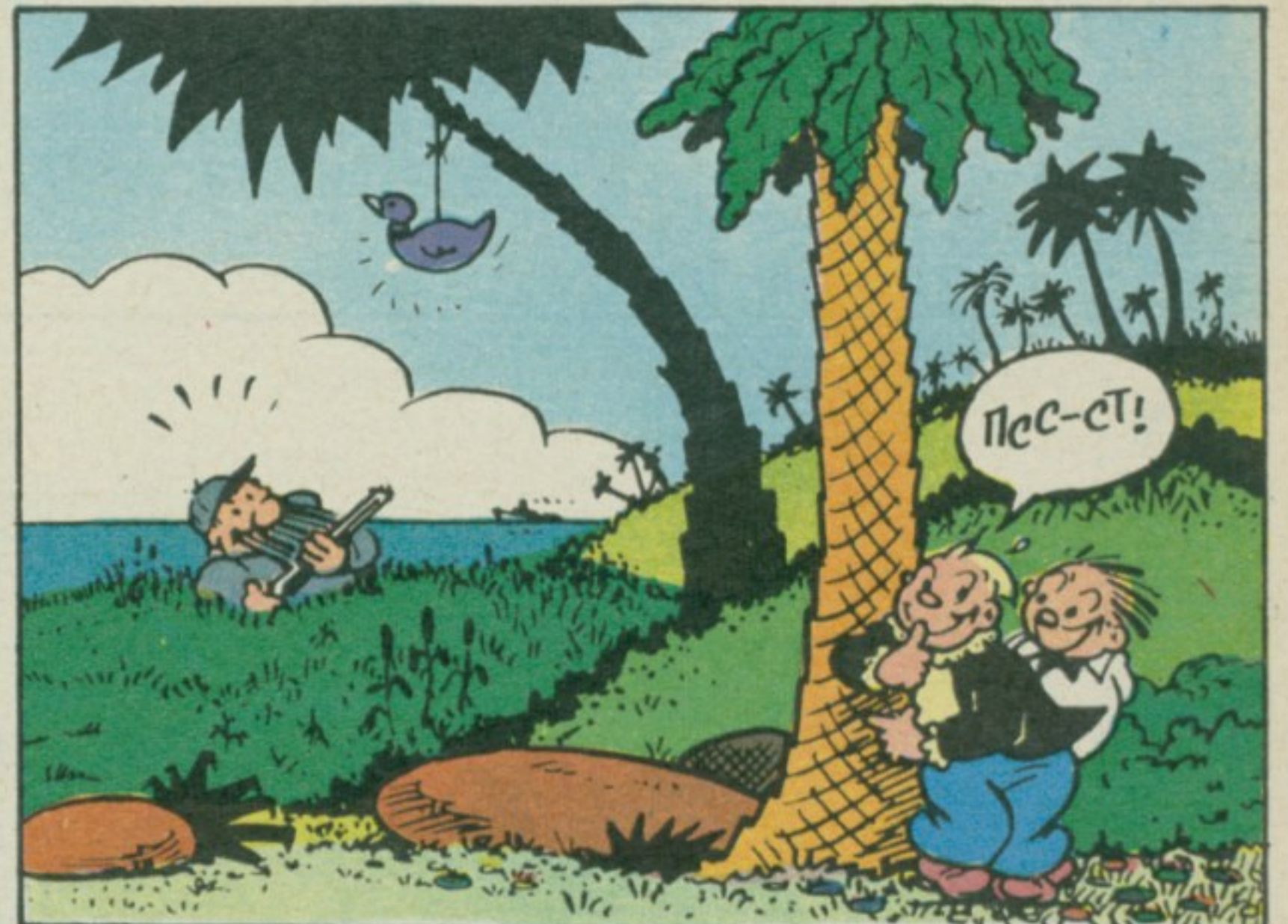
ПИТОН УЈЕДА КАО ПАС

Питони нису змије отровнице. Међутим, они имају чељуст пуну купастих, доста кратких зуба који су веома оштри, лако повијени уназад. Због тога је њихов ујед веома опасан и наноси страшне ране. У неким деловима Африке питоне хватају помоћу замке која се ставља на њихову јаму. За време кишног периода домороци следе траг питона и када открију његово склониште постављају омчу на отвор. Замку обично стегну иза врата и змију прободу копљем. Међутим, Египћанин Цемс Аш и његов помоћник хватају питона на овај начин: кад га истерају из густог грмља баце пред њега цак. И кад змија забије зубе у тканину један од њих двојице стегне је руком за врат а други је хвата за реп. Тако ухваћену змију вешто убацују у цак и транспортују у зоо-вртове или змијарнике. За хватање питона који могу да буду дугачки преко шест метара поред гвоздених нерава треба имати и јаке мишиће.

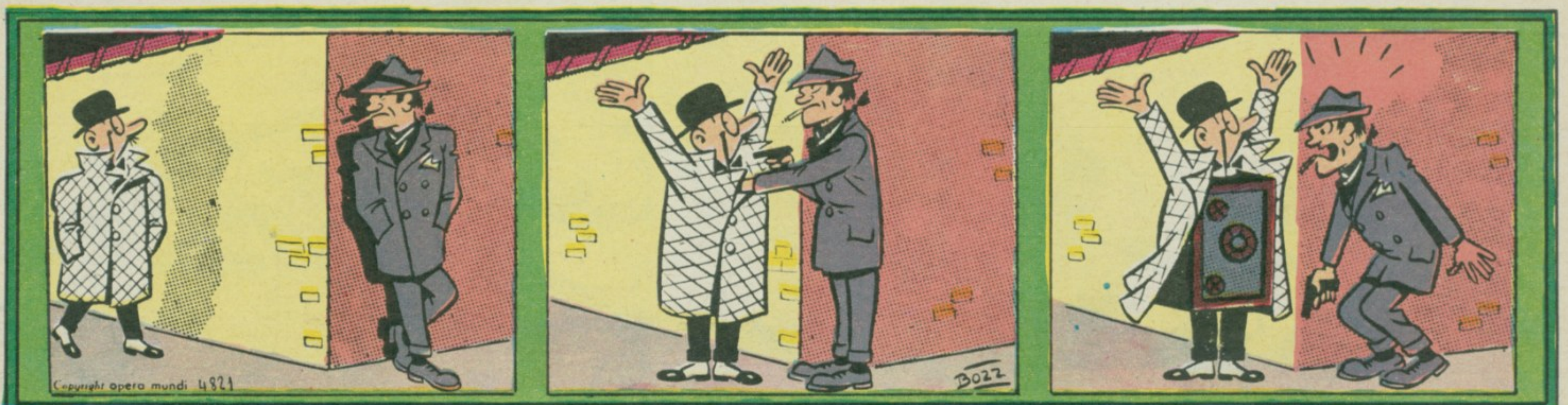

БИМ и БУМ

JOE MUSIAL

ГАВРА

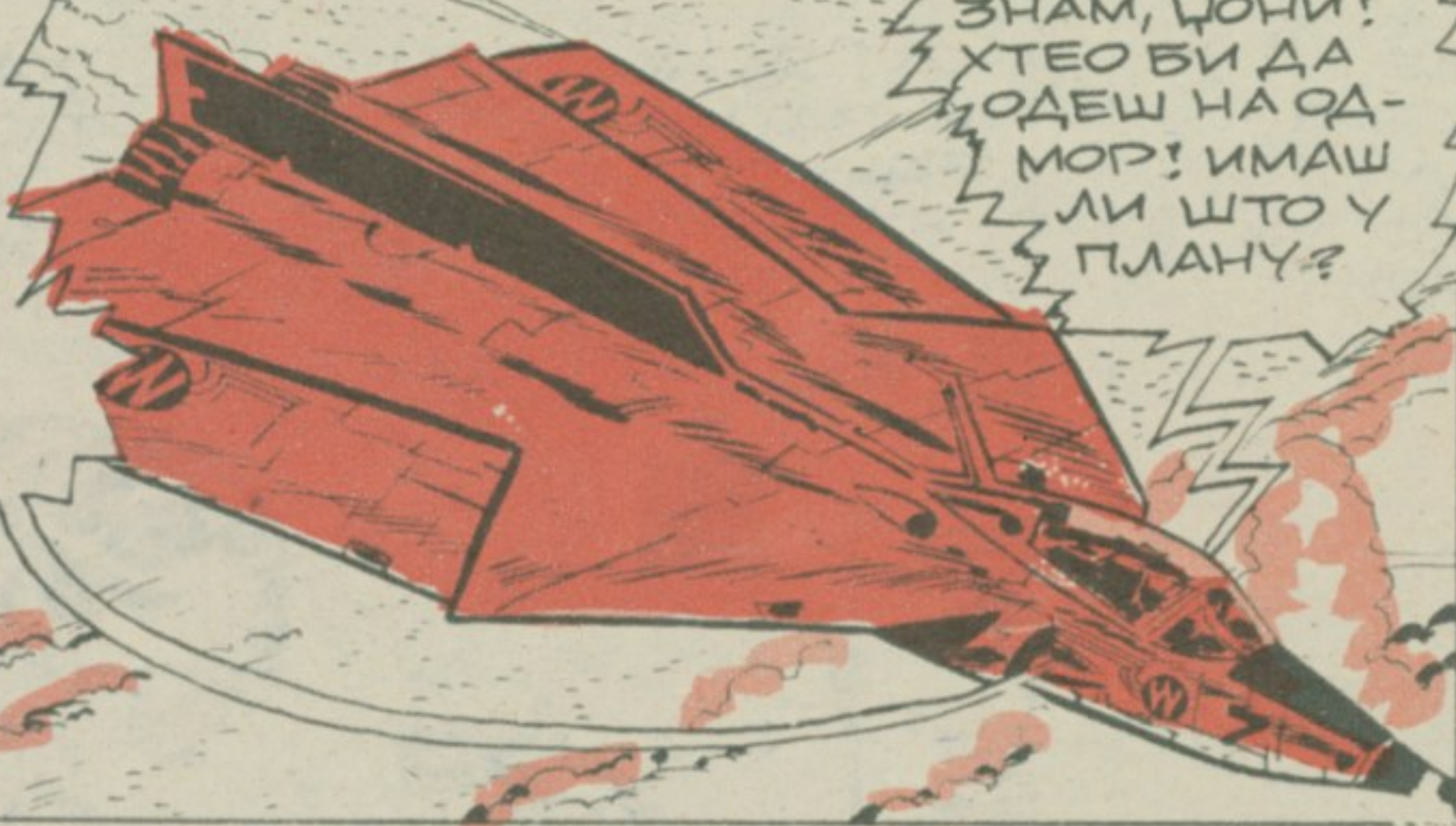

Џони Хазард:

КРАЈ НАПАДА ПИОНА

Још ЈЕДНА АКЦИЈА УСПЕШНО ЈЕ ЗАВРШЕНА И
ЏОНИ ХАЗАРД ЈЕ ПОДНЕО ИСУРПАН
ИЗВЕШТАЈ СВОМ ШЕФУ АЛБИ...

АКО
НЕМАТЕ
НИШТА
НЕОДЛО-
ЖНО,
ШЕФЕ,
ЈА
БИХ...

ЗНАМ, ЏОНИ!
ХТЕО БИ ДА
ОДЕШ НА ОД-
МОР! ИМАШ
ЛИ ШТО У
ПЛАНУ?

И ИМАМ И
НЕМАМ! МО-
РА МИ ЈЕ ПО-
СЛЕ ПОСЛЕД-
ЊЕ АКЦИЈЕ
ДО-
СТА...

АЛИ, ЗНАМ
ЈЕДНУ РЕЧИ-
ЦУ У САРИЈУ
У ЕНГЛЕСКОЈ
КОЈА ЈЕ
ПУНА ПА-
СТРИКИ...

ЗА ТО ВРЕМЕ НА ЈЕДНОМ ВЕЛИКОМ
ИМАЊУ ЈЕДАН ДЕЧАК ТУЖНО ПОСМАТРА
ОДЛАЗАК СВОЈИХ РОДИТЕЉА...

ЗАШТО И ЈА
НЕ МОГУ С
ЊИМА... БАР
ЈЕДНОМ! НЕ
БИХ ИХ
ОБРУ-
КАО...

ШТЕТА
ЈЕ ШТО
И ТОД
НЕ МОЖЕ
С НАМА,
ДРА-
ГИ!

БОЉЕ МУ
ЈЕ КОД КУЋЕ!
КАО НОВИ
АМБАСАДОР
У ПАРИЗУ
ИМАЊУ ПУНЕ
РУКЕ ПО-
СЛА...

...И ОН
БИ СЕ ДО-
СЛЊИВАО!
ОВАКО, НЕ-
КА ДО
ИДУЋЕГ
ЛЕТА
УЧИ...

ОСТАВШИ САМ, ТОД ВИЛ-
КОКС СЕ ВРАТИО СВОЈОЈ
ОМИЉЕНОЈ РАЗНОДИ;
АМАТЕРСКОЈ РАДИО-СТА-
НИЦИ ПРЕКО КОЈЕ ЈЕ
СТЕКАО МНОГЕ ПРИЈАТЕЉЕ...

...ЗНАЧИ,
ИДЕШ У
САРИ,
ХАЗАР-
ДЕ!
ЈАВИ
СЕ...

НЕКО С ДРУГЕ
СТРАНЕ ОКЕАНА...
ДОЛАЗИ ОВА-
МО!

ИЗНЕНАДА, У РАЗГОВОР
ИЗМЕЂУ ХАЗАРДА И ЊЕ-
ГОВОГ ШЕФА НЕКО СЕ
УМЕШАО...

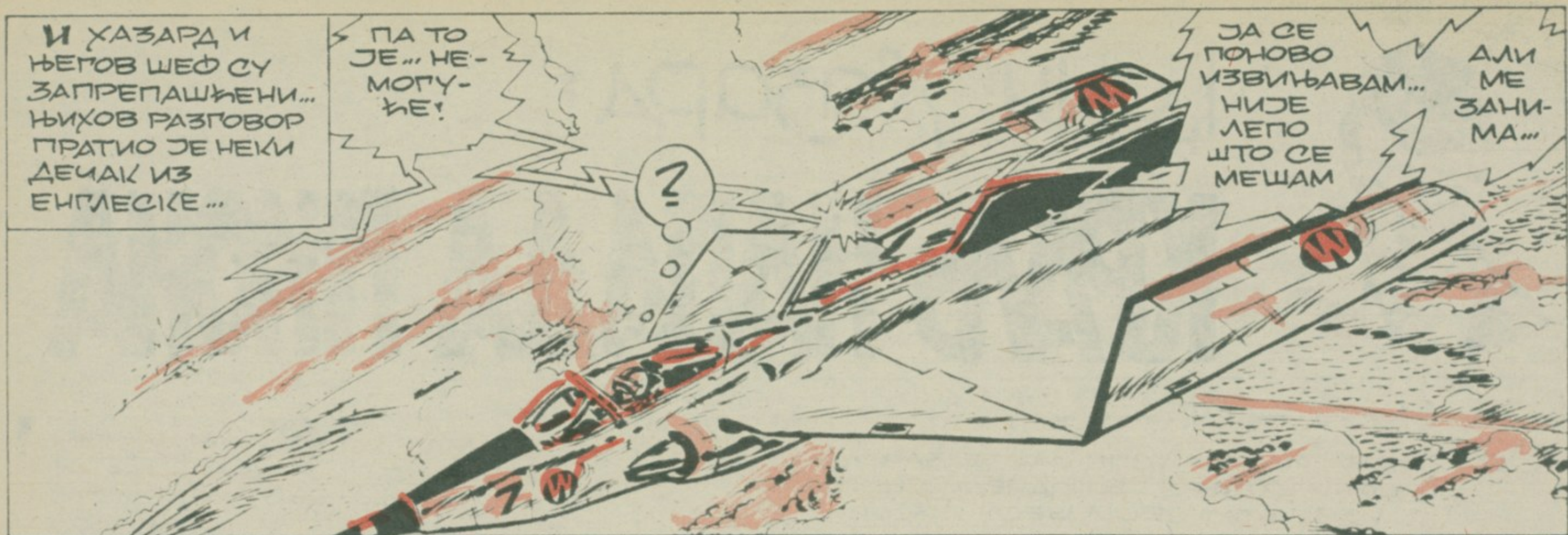
МОЛИМ ВАС...
ОПРОСТИТЕ
ШТО СМЕТАМ...
АЛИ КОЈИ ОД
ВАС ДВО-
ЈИЦЕ...

ДО ВРАГА!
НЕКИ
ДЕЧАК
НА НАШЕМ
ТАЈНОМ
ТАЛАСУ...

...НАМЕРА-
ВА ДА
ДОЂЕ
У
САРИ
?

НА ПУТУ ЗА
ЕНГЛЕСКУ
ХАЗАРД
ЈЕ
РАЗМИШЉАО

СИРОТИ МАЛИ
ТОД! ВЕРОВАТНО
ИМА СВЕ ШТО МУ
СРЦЕ ЗАЖЕЛИ...
СЕМ ПРИСУСТВА
РОДИТЕЉА!

ОЧИГЛЕДНО МУ НЕДОСТА-
ЈЕ ВЕЛИКИ „БРАТ“!
ПА... ИМАЊЕ ГА ЗА ИЗВЕ-
СНО ВРЕМЕ... ЧИМ
СТИГНЕМ У САРИ!

ПОНАВЉАМ...
КРАЉЕВ
ЛОВАЦ
НА
В6...

КАКО НЕ ВИДЕ
ДА ТАЈ
ПОТЕЗ НИЈЕ
МОГУЋ!

КАКВИ
СУ ТО
ШАХИ-
СТИ?

РЂАВ ПОТЕЗ!
ЦРНИ КОЊ...
ТО ТИ УГРО-
ЖАВА КРА-
ЉИЦУ!

ШТА? ТО ЈЕ ПОТПУ-
НО ЛУДО! НЕМОГУЋЕ
ЈЕ ДА ТА ДВОЈИЦА
ИГРАЈУ ШАХ!

А ШТА
ОНДА
ИГРА-
ЈУ?
ДА НИЈЕ
ТО НЕКА
ВРЕТА...

ШИФ-
РЕ?

ИГРА ПРЕКО ЕТЕРА
НАЈЕДНОМ СЕ ПРЕКИНУ
ЛА...

ДА НИСУ ТО
СТРАНИ ШПИ-
ЈУНИ? АЛИ...
ЊИХОВА ТА-
ЛАСНА ДУЖИ-
НА ГОВО-
РИ...

...ДА СУ
ТУ У БЛИ-
ЗИНИ!

РАНО СУТРАДАН ХАЗАРД ЈЕ СТИГАО
ПРЕД КАПИЈУ ИМАЊА ОГРАЂЕНОГ ЗИДОМ...

ДА, МИСТЕР
ХАЗАРДЕ! ТОД
ВАС ОЧЕКУ-
ЈЕ... УЋИ-
ТЕ!

ДОБРО ЈЕ ШТО ЗАК-
ЉУЧАВАТЕ КАПИЈУ
КАД ЊЕГОВИ РОДИ-
ТЕЉИ НИСУ
ТУ!

КАСНИЈЕ...
ЗНАТЕ, МИСТЕР
ХАЗАРДЕ, НИСАМ
СЕ ДОСАД УСУЊИ-
ВАО ДА ВАМ
КАЖЕМ...

ЗОВИ МЕ ЈЕД-
НОСТАВНО
ЏОНИ! А
САД... ШТА
ТЕ МУ-
ЧИ?

ЗА ТО ВРЕМЕ СА ОБЛИЖ-
ЊЕГ БРЕЖУЉКА НЕКИ „ЛО-
ВАЦ“ ОСМАТРАО ЈЕ ОКОЛИ-
НУ...

...И КАД ЈЕ ОТКРИО „ПЛИН“ НАНИ-
ШАО ЈЕ...

МОЖДА ЋЕ
СЕ ВАМА
УЧИЊИТИ
ГЛУПО
АЛИ...

САМО ТИ
ЗРЕЦИ!

ЊИХОВ
РАЗГОВОР
ПРАТИО
ЈЕ И
„ЛОВАЦ“...

...МОЖДА ЋЕ
СЕ ВАМА
УЧИНИТИ
ГЛУПО...

И НЕ СЛУТЕЋИ
ДА У БЛИЗИНИ
ИМА НЕКОГ ХА-
ЗАРД ЈЕ ХРАБ-
РИО МА-
ЛИШАНА
ДА НАС-
ТАВИ...

СЛОБО-
ДНО
КАЖИ!

ЗНАТЕ, УХВАТИО
САМ ПРЕКО РАДИЈА
ЈЕДНУ ПАРТИЈУ ШАХА!
АЛИ, КАД САМ
ПОКУШАО ДА
ПРАТИМ...

ПОТЕЗЕ ВИДЕО
САМ ДА НЕМАЈУ
НИКАКВОГ
СМИСЛА! ИГ-
РАЧИ СУ ТУ
У ОКОЛИ-
НИ!

ДА ЛИ ЈЕ МОГУЋЕ
ДА ЈЕ ТО
НЕКА ШИФРА...
А ИГРАЧИ
ДА СУ
ШПИЈУ-
НИ?

А ШТА БИ
ЊИХ МОГ-
ЛО ОВДЕ
ДА ЗАНИ-
МА!

ТУ ЈЕ ЈЕДНА
РАКЕТНА
БАЗА... 15
КИЛОМЕТА-
РА НА СЕ-
ВЕР!

ХММ! МОЖДА
СИ ЗАИСТА НА
НЕШТО НАМЕ-
ТЕО! ВОЛЕО
БИХ ДА ЧУ-
ЈЕМ ЈЕДНУ ЊИ-
ХОВУ ПАРТИЈУ!

ЦРНИ ТОП
БЕЛОМ
КРАЉУ!
ОДАЗОВИ
СЕ! ХИТНО
ЈЕ!

НА МАНСАРДИ КРИМЕ
У КОЈОЈ ЈЕ ОДСЕО И
ЏОНИ ХАЗАРД...

БЕЛИ КРАЉ НА
СВОМ ПОЉУ!
ТВОЈ ПО-
ТЕЗ?

НАШУ СТРА-
ТЕГИЈУ
УПРОЖАВА
ПМОХОВ
ВОР
ПРЕКО
АПАРАТА
УМОНТИРА-
НОГ У ПУ-
ШЦИ!

УЧУО
САМ
РАЗГО-
ВОР
ПРЕКО
АПАРАТА
УМОНТИРА-
НОГ У ПУ-
ШЦИ!

У ТОМ ТРЕНУТКУ ЈЕДНА
ВЕЛИКА ПАСТРМКА СЕ УХВА-
ТИЛА НА ТОДОВУ УЛИЦУ...

ОПА!

ПОКУШАВАЈУЋИ ДА СЕ ОСЛО-
БОДИ НАГЛО ЈЕ И ЈАКО
ТРГЛА И...

ДО ВРАГА!
УГАНУО САМ
ИЛАНК! ПРО-
ПАДЕ НАМ ПЕ-
ЦАЊЕ...

БЕЛИ КРАЉУ,
ОБУСТАВИ
ДАЉЕ ПОТЕ-
ЗЕ! ПОЗИЦИ-
ЈА СЕ
МЕЊА...

СИТУАЦИ-
ЈА СЕ
ЗАИСТА
ИЗМЕНИЛА...

НЕЋУ МОЋИ
ДА СТАНЕМ
НА ОВУ
НОГУ...
БАР ДЕСЕТ
ДАНА!

ЧУЈЕШ
ЛИ МЕ,
БЕЛИ
КРАЉУ
?

ХАЗАРД
ЈЕ
ПОЧЕО
ДЕЧАКА...

ОДНЕЋУ
ТЕ КУЋИ,
ТОДЕ!
ПОЗВАЋЕ-
МО ЛЕКА-
РА!

ПИОН ЈЕ ВАН
ИПРЕ, БЕЛИ КРА-
ЉУ! ЊЕГОВ КОЊ
ЈЕ САД СЛОБОДАН
ЗА АКЦИЈУ ПРО-
ТИВ НАС!

НИШТА ОД АКЦИ-
ЈЕ АКО МИ ЊЕ-
ГА ПРВИ
ПОЈЕДЕМО!
ЛАЖНИМ
ПОТЕ-
ЗОМ!

КАСНИЈЕ, У КУЋИ ВИЛИКОСОВИХ...
МАЛО СИ УГАНУО НО-
ГУ... НИШТА СТРА-
ШНО! МОРАЋЕШ
ДА МИРУЈЕШ
НЕДЕЉУ ДА-
НА...

НЕДЕЉУ ДА-
НА! ПА ВИ ЋЕ-
ТЕ, ЧОМ,
ДОТЛЕ
ОТИЋИ...

ОНДА ЋЕ-
МО СЕ
ЗАБАВ-
ЉАТИ
НЕКОМ
КУЊНОМ
ИГРОМ...

...ПРАТИ-
ЋЕМО ПАР-
ТИЈЕ
ШАХА ПРЕ-
КО ТВОГ
АПАРА-
ТА!

ЗА ТО ВРЕМЕ У КРИМИ...
ТИ ЗАУЗМИ
СВОЈУ УБИ-
ЦАЈЕНУ ПО-
ЗИЦИЈУ!
"ИГРА" ПОЧИ-
ЊЕ!

АЛИ, КРА-
ЉУ! ШТА
ЋЕМО С
МАЛИМ И
ТИМ ХА-
ЗАРДОМ?

С ХАЗАРДОМ?
ПРЕ НО ШТО
ОТКРИЈЕ НА-
ШУ ШИФРУ...
БИЋЕ МА-
ТИРАН!

ВРЕМЕ ЗА ИЗВРШЕ-
ЊЕ НАШЕГ ПЛАНА
ПОМЕРИО САМ ЗА
НОЋАС!

УСКОРО...
ЦРНИ
ТОП
НА...

ОНИ
СУ!
ОПЕТ
ИГРА-
ЈУ!

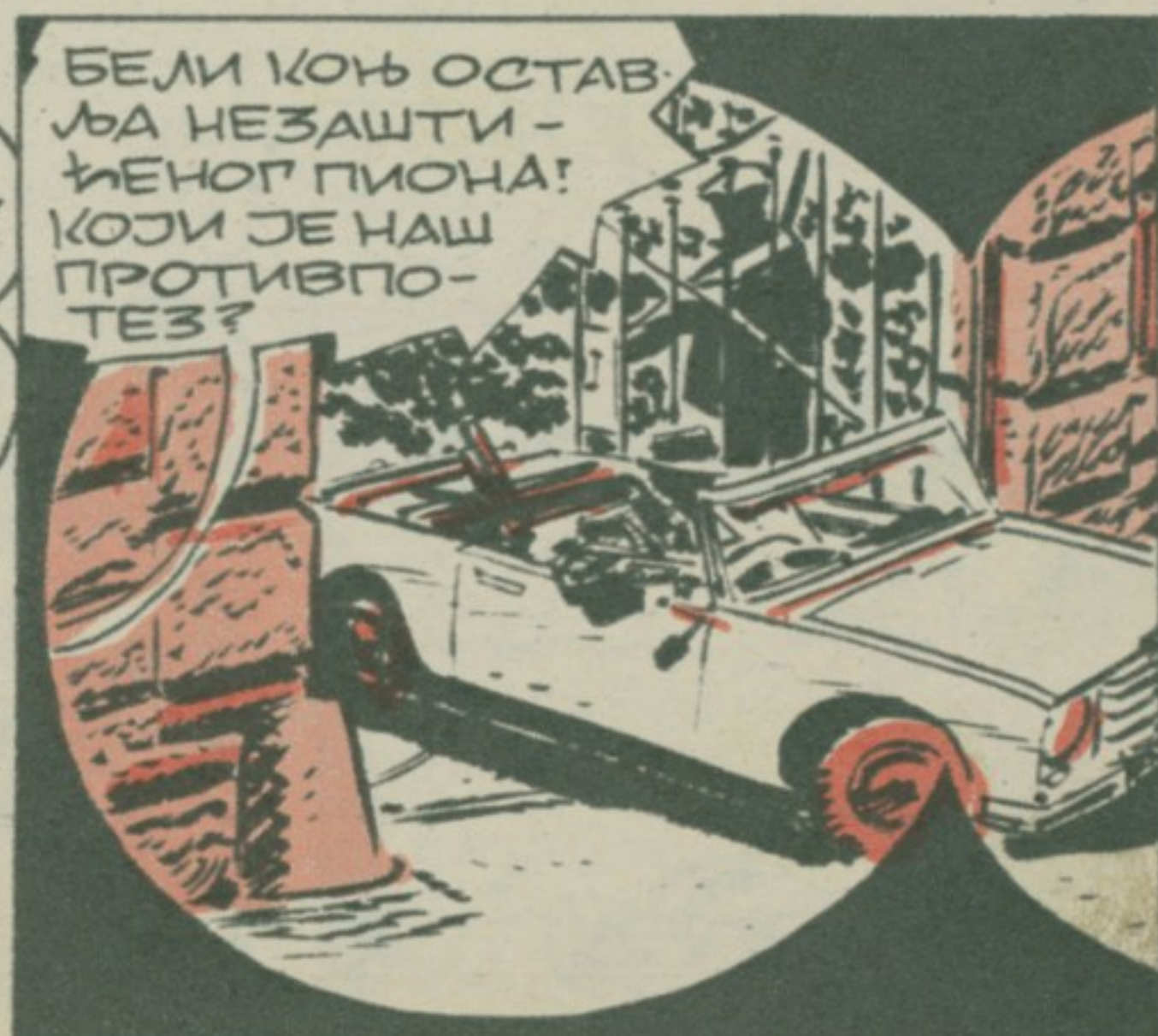
И МИ ЋЕМО
С ЊИМА! ТИ
БЕЛЕЖИ СВА-
КИ ПОТЕЗ...
ЈА ЋУ ПОМЕ-
РАТИ ФИГУ-
РЕ!

ПОСЛЕ ВИШЕ ПОТЕЗА...

НИЈЕДАН ОД
ОВИХ ПОТЕЗА
НЕМА СМИС-
ЛА!
МОРА
ДА СУ
ШПИ-
ЈУНИ!

ДАЈ МИ ТВО-
ЈЕ БЕЛЕШКЕ!
ПРЕНЕЋУ ПО-
ТЕЗЕ ШЕФУ...
ДА ИХ ДЕШИФ-
РУЈЕ!

БЕЛИ КОЊ ОСТАВ-
ЉА НЕЗАШТИ-
ЋЕНОГ ПИОНА!
КОЈИ ЈЕ НАШ
ПРОТИВПО-
ТЕЗ?

ПОНЕВШИ СА СОБОМ
БЕЛЕШКЕ О ПОТЕЗИМА,
ХАЗАРД ЈЕ НАПУСТИО
ДОМ ВИЛКОКСОВИХ...
АЛИ, НЕ НЕПРИМЕ-
ЋЕИ...

БЕЛИ КРАЉУ,
КАКАВ
ПОТЕЗ НА-
РЕЂУЈЕШ?

И ДОК ЈЕ ХАЗАРД ВОЗИО ПРЕМА КРИМИ...

МОРАМ ДА СТУ-
ПИМ У ВЕЗУ СА
ШЕФОМ! КО ЗНА
ШТА ТИ ШПИ-
ЈУНИ НАМЕРА-
ВАЈУ!

ОСТАНИ НА СВОМ
ПОЉУ, ЦРНИ ТОПЕ!
ЈА ЋУ СЕ ПОСТА-
РАТИ ЗА БЕЛОГ
КОЊА!

ТИ СИ
КРАЉ
И НАРЕ-
ЂУЈЕШ! МО-
ЈЕ ЈЕ ДА
СЛУШАМ!

УСКОРО...

ХМ... ВРАЊА
СЕ ОВАМО!
МОЖДА ЈЕ
ДОШАО
ДА ЊУШКА!
НЕКА ГА...

НАУЧИ-
ЋЕМО МИ
ЊЕГА
ПАМЕ-
ТИ!

КАД ЈЕ ХАЗАРД УКЉУЧИО СВОЈ ТВ КОМУ-
НИКАТОР...

ПРЕНЕЋУ ШЕФУ
ОВЕ БЕЛЕШКЕ...
ДА ИХ ДЕШИ-
ФРУЈЕ!

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ ВЕЗА ЈЕ БИЛА
УСПОСТАВЉЕНА...

ДА, ШЕФЕ!
СТАВИТЕ ШАХОВСКЕ ПОТЕЗЕ
У КОМПЈУТЕР ЗА ДЕШИФРО-
ВАЊЕ! ЈАВИТЕ
РЕЗУЛТАТ!

ХА! МОЈ
МАЛИ „ПАУК“
ИМА ВЕЛИКЕ
УШИ!

ЗА ТО ВРЕМЕ ХАЗАРДОВ
ШЕФ ЈЕ ПРОУЧИО ПОРУКУ...

ЈАСНО! ОВИ ПО-
ТЕЗИ НЕ ЗНАЧЕ
НИШТА! МОРА
ДА СУ ШИФРЕ!

ПРИМЕ-
ЊАЈ ДОК
ИХ ДЕ-
ШИФРУ-
ЈЕМ!

БЕЈИ ЦРНИ
1 Т-ВЗ D-EG
2 КЛ-Н1 DL-H3
3 S-C4 T-FG
4 P-DA KL-G8

МОЖДА
ЋУ МОРАТИ
ДУГО ДА
ЧЕКАМ...

НЕКО
ЈЕ НА
ВРАТИ-
МА!
КО БИ...?

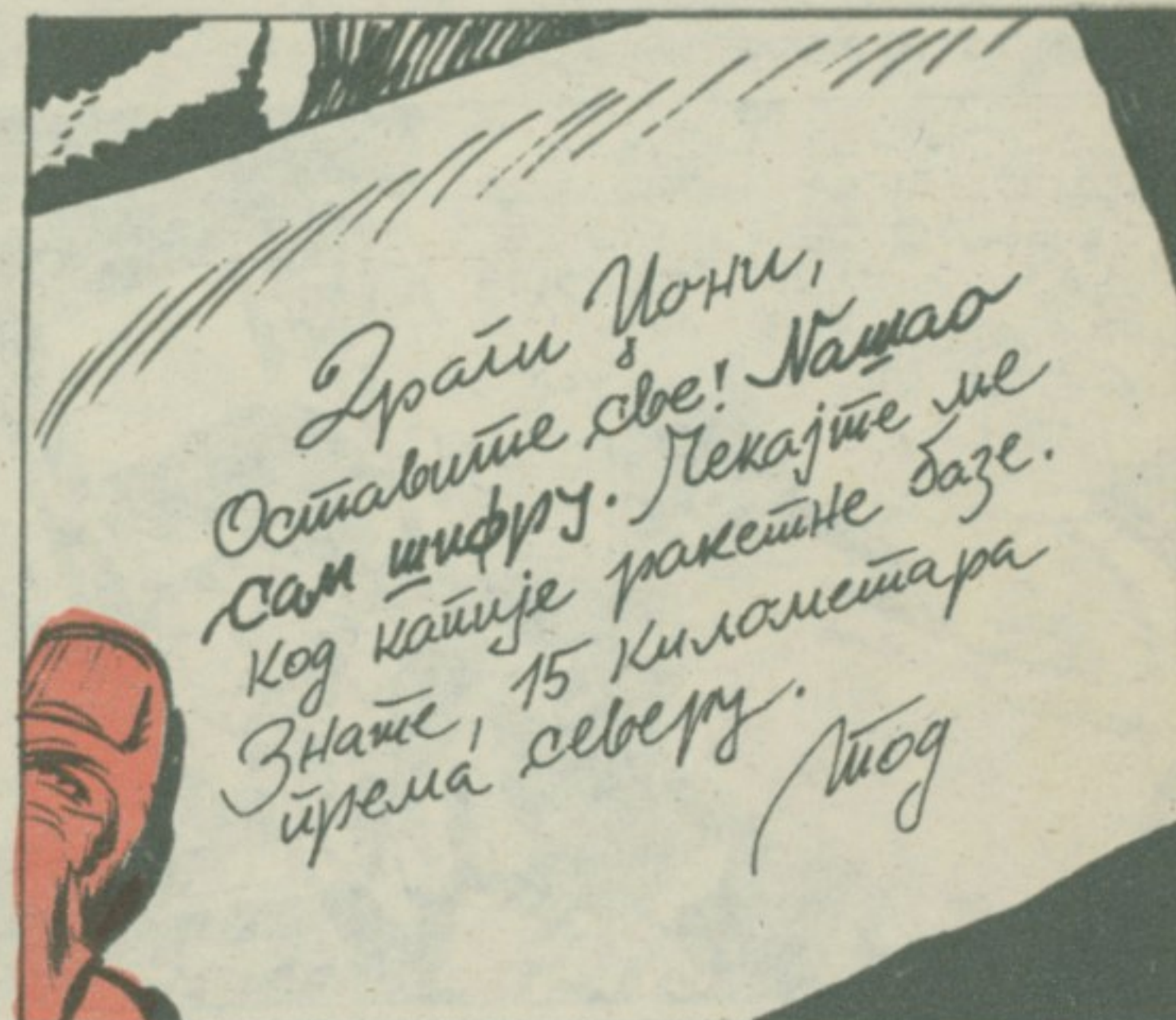

ДА!

ЈА САМ БАШТО-
ВАН КОД
ВИЛКОКСО-
ВИХ...

НЕШТО НИЈЕ
У РЕДУ С ТЕ-
ЛЕФОНОМ...
ШАЉЕ МЕ
ТОД... ХИТ-
НО ЈЕ!

И ДОК ЈЕ ХАЗАРД
ПУНОМ БРЗИНОМ
ЈУРИО ПРЕМА
СЕВЕРУ, ЛАЖНИ
БАШТОВАН
ЈЕ ЛИКОВАО...

СРЕЋАН ТИ ПУТ,
ПРИЈАТЕЉУ! ПРО-
ПУСТИО СИ ДА ЧУЈЕШ
ОДГОВОР КОЈИ СИ
ТОЛИКО ЖЕЉНО
ОЧЕКИВАО!

ЗА ТО ВРЕМЕ ЊЕГОВ ШЕФ СЕ НЕРВИРАО...

ЗАШТО НЕ
ОДГОВАРА?
ОБЕЊАО ЈЕ
ДА ЊЕ ЧЕКА-
ТИ ДОК МУ
СЕ НЕ ЈА-
ВИМ...

САД
ЗНАМО
КО ЈЕ
„ПИОН“.

ХАЗАР-
ДЕ,
ЈАВИ
СЕ...

ХАЗАРД ЈЕ ВЕЋ БЛИЗУ ЦИЉА...

ЛУДОГ ЛИ
ДЕТЕТА!
САМО ДА НЕ
СТИГНЕМ
ПРЕКАС-
НО!

ОН УОПШТЕ
НЕ СХВАТА У
КАКВУ ОПАСНОСТ
МОЖЕ ДА УЛЕ-
ТИ...

ТОД ЈЕ, МЕЂУТИМ, У
СВОМ ДОМУ...

ТРЕБА
ЛИ
ВАМ
ЈОШ
ШТО-
ГОД
?

СУМЊАМ,
ЕМИЛИ!
АКО ЗАТРЕ-
БА... ЗВО-
НИЋУ!

ЧУДИ МЕ ДА ХА-
ЗАРД ЈОШ НИЈЕ
ДОБИО ОДГОВОР!
ПОКУШАЋУ ЈА ДА
ОДГОНЕТНЕМ
ШИФРУ...

У ТОМ ТРЕНУТКУ НА МРАЧНОМ ПУТУ У
БЛИЗИНИ ВИЛКОКСОВОГ ИМАЊА...

СВЕ ФИГУРЕ
НЕКА ЗАУЗМУ
СВОЈА МЕСТА НА
ШАХОВСКОЈ
ТАБЛИ...

ОВО ЈЕ
ЗАВРШ-
НИЦА!

ТОД СЕ УКЉУЧИО НА ФРЕК-
ВЕНЦИЈУ ШПИЈУНА...

ДОБРО
ЈЕ! ОПЕТ
ЕМИТУ-
ЈУ...

МОЖДА ЋУ ОВОГ ПУ-
ТА... АКО ПРАТИМ ЊИ-
ХОВЕ ПОТЕЗЕ... ОТ-
КРИТИ КЉУЧ ЗА
ШИФРУ!

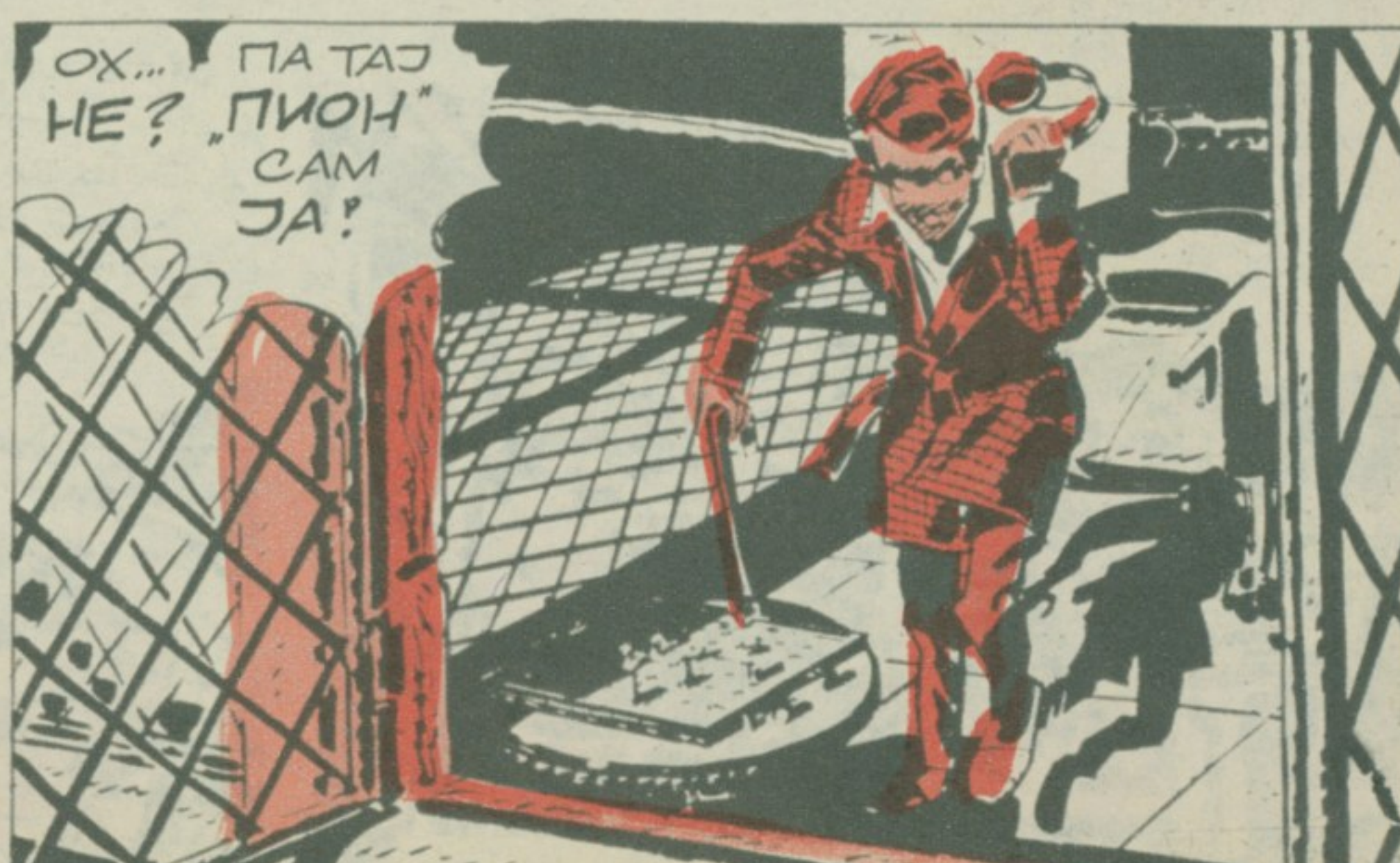
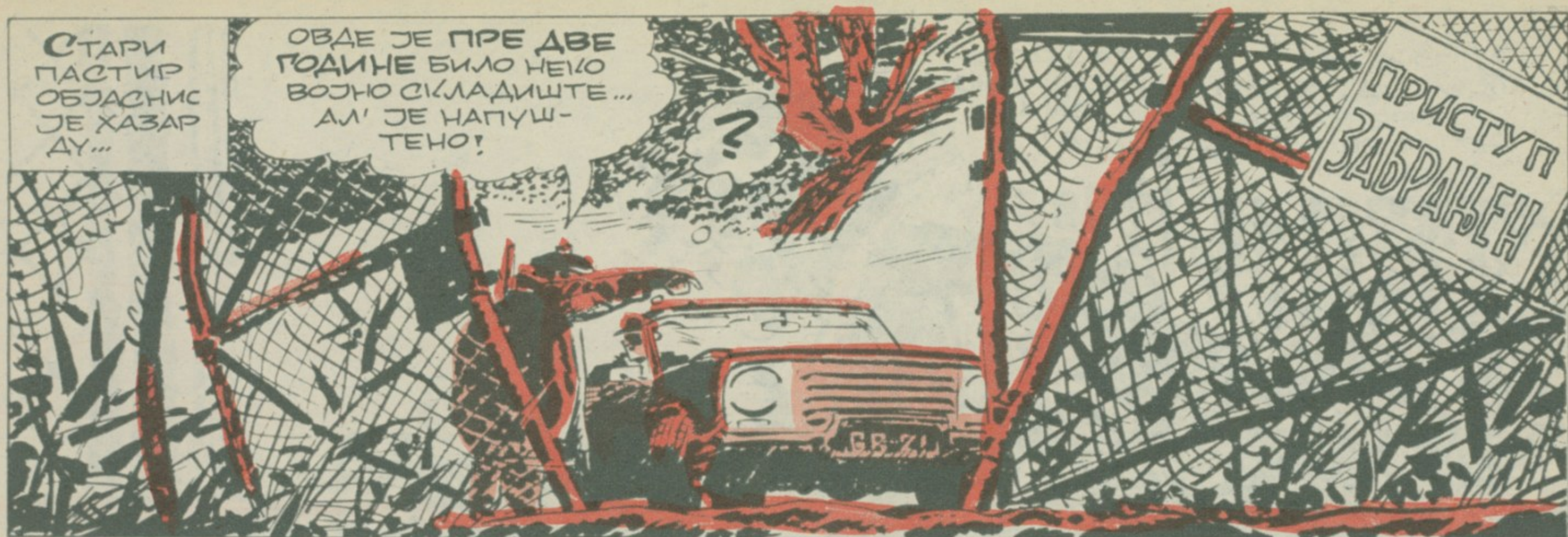
И ДОК ТОД ПАЖЉИВО ОСЛУШКУЈЕ...

НЕМА
ТОДА...

РАКЕТНА
БАЗА?
КАКВА ГЛУ-
ПОСТ!

НЕБЕСА!
ПРЕВАРЕН
САМ! ТА ПО-
РУКА НИЈЕ
БИЛА ОД ТО-
ДА! ТОДОВИ
„ШПИЈУНИ“ НИ-
СУ ЗНАЧИ
ШПИЈУНИ!

У ПОЧЕТКУ
МАЛИ ТОД ПРОСТО
НИЈЕ ВЕРОВАО...
А ОНДА ЈЕ
ПОНОВИО...

ТАЈ ОПИКО-
ЉЕНИ „ПИОН
САМ
ЈА!

ЗА ТО ВРЕМЕ НА ГЛАВНОЈ КАПИЈИ...

ПОСЕТИОЦИ?
У ОВО
ДОБА
НОЋИ...

АХ!

ИСТА СЦЕНА ОДИГРАВАЛА СЕ И НА СПС
РЕДНОЈ КАПИЈИ...

А НА СПРАТУ КУЋЕ
ДЕЧАК ЈЕ ПОКУША-
ВАО ДА НЕКОГ ПОЗОВЕ...

РАДИО
ПОКВАРЕН...
И ЗВОНО
ЗА ПОС-
ЛУГУ...

КАД БИХ
МОГАО ХА-
ЗАРДА ДА
ПОЗОВЕМ
ТЕЛЕФО-
НОМ...

НИ ТЕЛЕФОН
НЕ РАДИ!

А ОНИ,
ОСЕЋАМ,
СТЕЖУ
ОБРУЧ
ОКО
МЕНЕ!

ЈА ЈЕДВА
ИДЕМ...
О' БЕЖАЊУ
НЕМА НИ
ГОВОРА!

ОХ! ПА' ЧОНИ ТРЕ-
БА МЕНЕ ДА
ЗОВЕ... КАД
ШИФРА БУДЕ
ОТКРИВЕ-
НА!

КАД ВИДИ
ДА ТЕЛЕФОН
НЕ РАДИ,
ПОСУМ-
ЊАЋЕ
И...

ЗНАЧИ, ТРЕБА
ДА ИХ ЗА-
ДРЖАВАМ...

А ПЕТ КИЛОМЕТРА
ДАЉЕ...

БАШ САМ БИО ГЛУП
КАКО САМ ДОЗ-
ВОЛИО ДА
МЕ ПРЕВА-
РЕ...

МИНУТИ СУ СЕ ВУКЛИ...

ПРОДЛИ
СУ У КУ-
КУ!

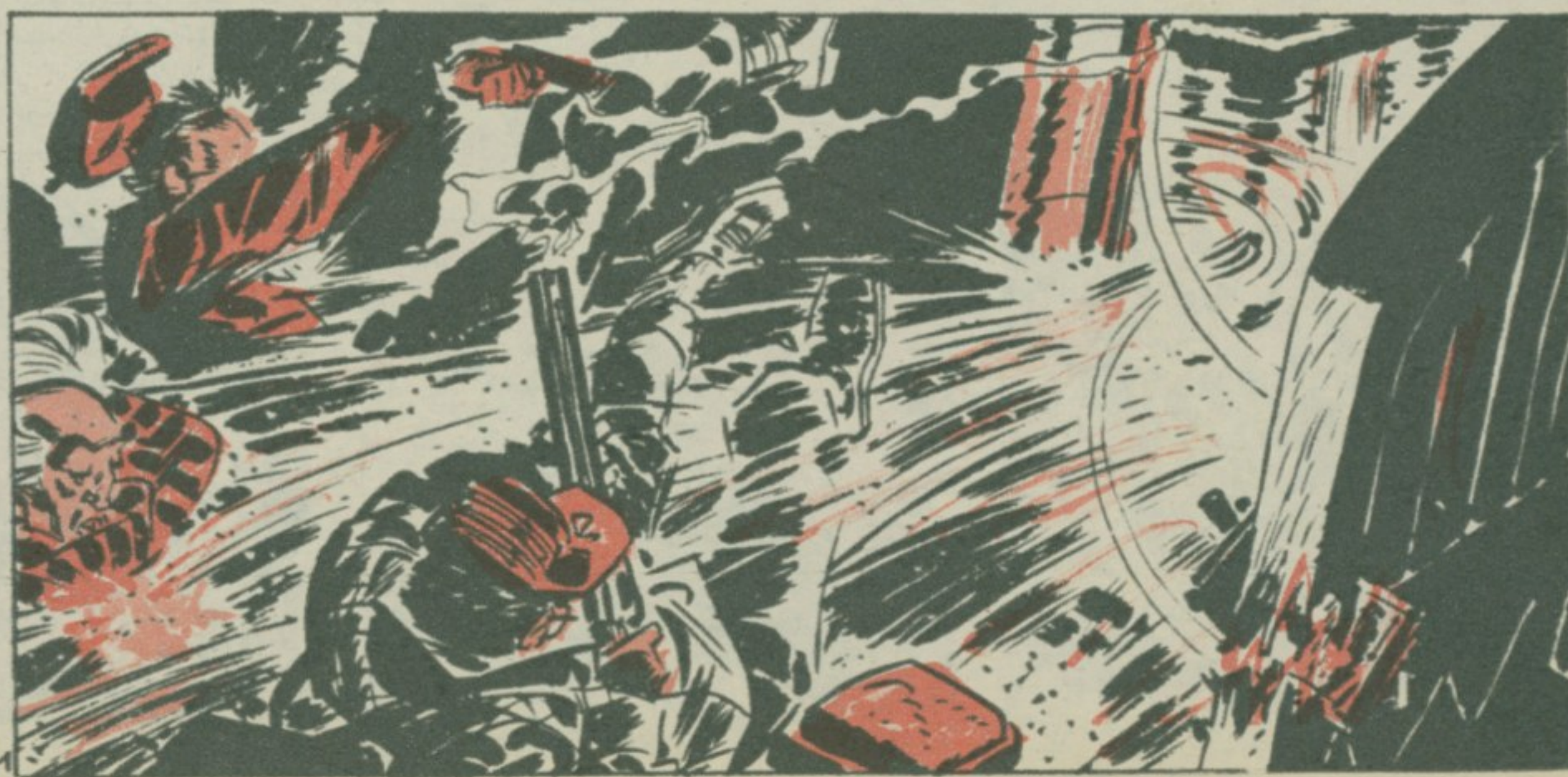
УСКОРО ЋЕ КРЕ-
НУТИ НА СПРАТ
КАКО ДА СЕ
БРАНИМ?

ОТМИЦАРИ, ЈЕР САД ЈЕ ВЕЋ ЈАСНО ДА СУ ТО КИД-
НАПЕРИ КОЈИ СУ НАМЕЊАВАЛИ ДА ОД ТОДОВОГ
БОГАТОГ ОЦА ТРАЖЕ ОГРОМАН ОТКУП, ОСВАЈАЛИ СУ
ПРИЗЕМЉЕ...

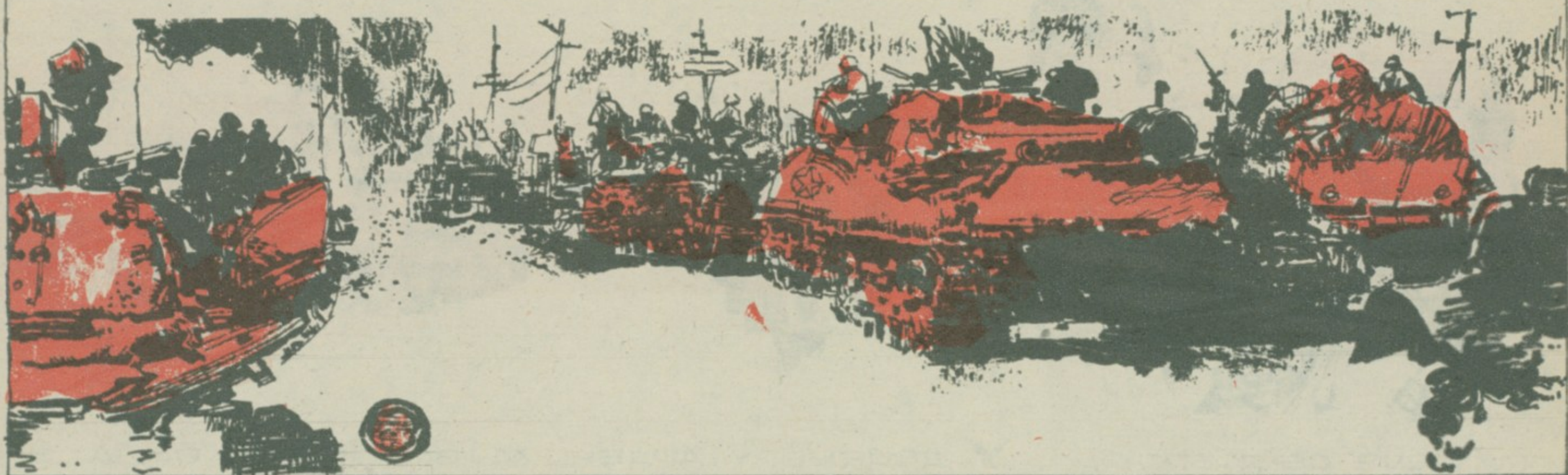

У ТОМ ТРЕНУТКУ, НА ГЛАВНОЈ
КАПИЈИ...

6. ЈУНА 1944. ГОДИНЕ САВЕЗНИЧКЕ АРМИЈЕ ИСКРЦАЛЕ СУ СЕ У ФРАНЦУСКОЈ. ЗАПОЧЕЛА ЈЕ БОРБА ЗА ОСЛОБОЂЕЊЕ ЗАПАДНЕ ЕВРОПЕ ОД НЕМАЦА. НЕМЦИ НИСУ МОГЛИ ДА ЗАУСТАВЕ НАПРЕДОВАЊЕ САВЕЗНИКА. САВЕЗНИЦИ СУ ЗАУЗЕЛИ ПАРИЗ И ПОЧЕЛИ ДА ПРОДИРУ ПРЕМА НЕМАЧКОЈ.

БИТКА У АРДЕННИМА

АВГУСТ 1944. У НЕМАЧКОЈ ВРХОВНОЈ КОМАНДИ.

ФИРЕРУ, АМЕРИКАНЦИ ОВДЕ НАПРЕДУЈУ.

ЈОШ ЈЕДНА НАША ОКЛОПНА ЈЕДИНИЦА ЈЕ УНИШТЕНА...

ОВДЕ МОЖЕМО ДА ПОСТАВИМО ОДБРАМБЕНУ ЛИНИЈУ...

ПРИПРЕМИМО СЕ ДАКЛЕ ЗА ОФАНЗИВУ!

КАКО КАЖЕТЕ, ФИРЕРУ!

ПРИПРЕМИТЕ СЕ ЗА ОФАНЗИВУ!

ДА НЕ ПОБЕЂУЈЕ СЕ НА ОДБРАМБЕНОЈ ЛИНИЈИ. ТРЕБА ИЗВЕСТИ КОНТРАНАПАД И ПОТПУНО ЛИКВИДИРАТИ НЕПРИЈАТЕЉА. ПОСЛАЋЕМО НА ФРОНТ 25 ДИВИЗИЈА...

ОВДЕ ЋЕМО НАПАСТИ! ЧИЉ: РЕКА МЕЗА И ЛУКА АНВЕРС.

ХИТЛЕР ЈЕ НАМЕРАВАО ДА НАПАДНЕ САВЕЗНИКЕ НА ВИСОРАВНИ АРДЕНА. МИСЛИО ЈЕ ДА ЋЕ ИХ, АКО ИХ ТУ ПОТУЧЕ, НАТЕРАТИ ДА ЗАТРАЖЕ ПРИМИРЈЕ. У ТОМ СЛУЧАЈУ ОСТАО БИ МУ САМО РУСКИ ФРОНТ.

СЛЕДЕЋА ДВА МЕСЕЦА НЕМАЧКА ЈЕ УЛОЖИЛА ОГРОМАН НАПОР. У ВОЈСКУ СУ ПОЗВАНИ И МЛАДИЋИ ОД 17 ГОДИНА.

У ТОКУ НОВЕМБРА НА ФРОНТУ ЈЕ ПОСЛАТО 18 НОВИХ ДИВИЗИЈА.

ПРИПРЕМЕ СЕ ДОБРО ОДВИЈАЈУ. АЛИ ДАТУМ НАПАДА ТРЕБА ПОМЕРИТИ.

КАД МОЖЕ ДА ПОЧНЕ НАПАД?

У ДЕЦЕМБРУ.

У ДЕЦЕМБРУ АРДЕНСКА ВИСОРАВАН БИЛА ЈЕ ПОД СНЕГОМ.

НА АМЕРИЧКОЈ СТРАНИ.

ВРАГА СЕ НАША ПАТРОЛА!

ИМА ЛИ ШТА НОВО, МОМЦИ?

НИШТА! СВУДА ЈЕ МИРНО!

ЗИМИ НЕ БИ ТРЕБАЛО РАТОВАТИ...

И НЕМЦИМА ЈЕ ХЛАДНО КАО И НАМА.

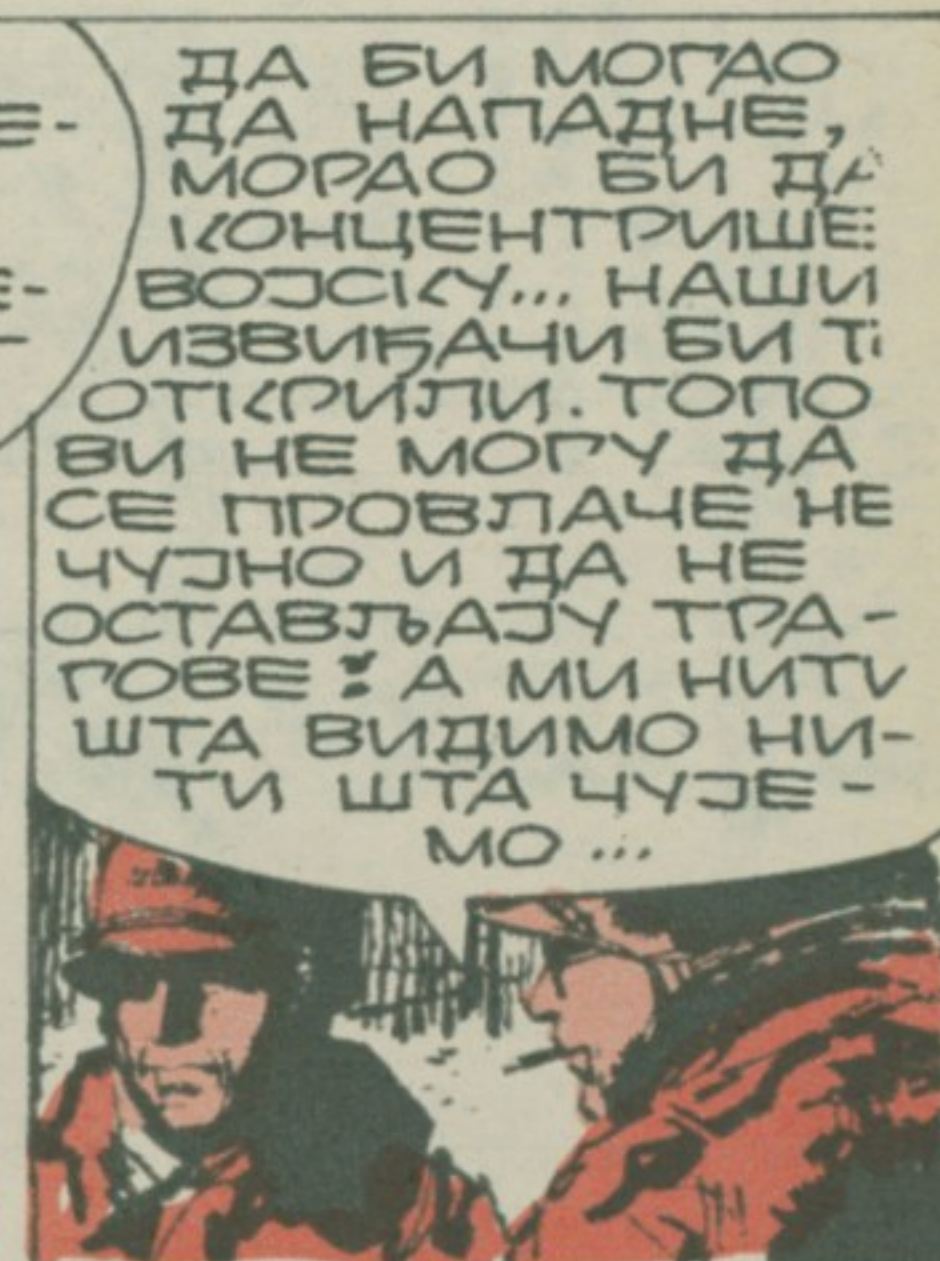
У АРДЕНИМА, НА ФРОНТУ ДУГОМ ОКО 120 КМ, НАЛАЗИЛЕ СУ СЕ САМО АМЕРИЧКЕ ТРУПЕ: 4., 28. И 106. ПЕШАДИЈСКА ДИВИЗИЈА, ЗАТИМ 9. ОКЛОПНА ДИВИЗИЈА, А У ЦЕНТРУ НА МИГЧУ ЈЕМ ПОЛОЖАЈУ, БИЛА ЈЕ 28. ПЕШАДИЈСКА ДИВИЗИЈА.

ВРХОВНИ САВЕЗНИЧКИ КОМАНДАНТ, ГЕНЕРАЛ АЈЗЕНХАУЕР, ОБИЛАЗИО ЈЕ ПОЛОЖАЈЕ.

ХМ... ВЕГ 30 КМ НИСМО ВИДЕЛИ НИЈЕДНОГ АМЕРИЧКОГ ВОЈНИКА...

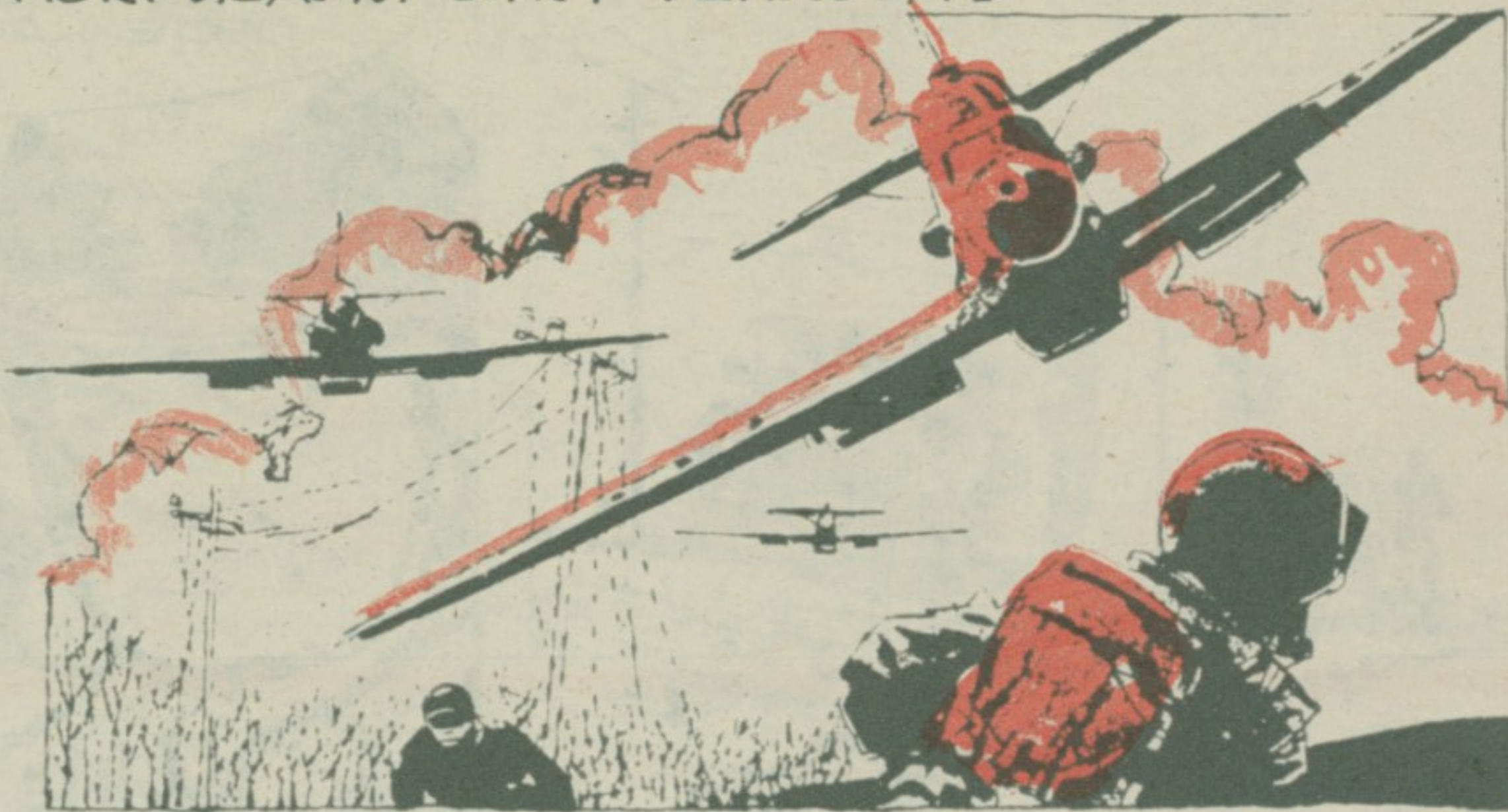

КАД СУ СЕ, МЕЂУТИМ,
КРЕТАЛИ ОГРОМНИ ТЕНКОВИ ...

... НЕМАЧКИ ЛОВЦИ СУ, ЛЕТЕЋИ ВЕОМА
НИСКО ИЗНАД АМЕРИЧКИХ ПОЛОЖАЈА,
ПОКРИВАЛИ БУКУ ТЕНКОВА ?

СВЕ ЈЕ БИЛО СПРЕМНО
ЗА ДАН : X
16. ДЕЦЕМБАР ?

СПРЕМАН ЈЕ БИО И
ПУКОВНИК СКОРЏЕНИ,
КОМАНДАНТ НЕМАЧКИХ
КОМАНДОСА.

МОМЦИ, НАМА ЈЕ
ПОВЕРЕН ВРЛО
ВАЖАН ЗАДАТАК ...

СВИ ВИ ГОВОРИТЕ
ЕНГЛЕСКИ ... НОСИТЕ
АМЕРИЧКЕ УНИФОР-
МЕ ... ТРЕБА ДА СТВО-
РИТЕ ЗБРИКУ ИЗ
НЕПРИЈАТЕЉСКИХ
ЛИНИЈА ?

ПАЗИТЕ ? АКО НАС
УХВАТЕ, СТРЕЉАЋЕ
НАС. А САДА, ДОЛЕ
СА ОВОМ
КАПОМ ...

ТАКО ? А САД СВИ
НА МЕСТО ?
ВЕЛИКА
ИГРАНКА
ПОЧИЊЕ ?

22

У НОЋИ 16. ДЕЦЕМБРА,
У ГРАДИЊУ БАСТОНУ, АМЕ-
РИЧКИ ВОЗНИЦИ НАЛАЗЕ
СЕ НА ИГРАНЦИ ...

А ПРЕДСТРАЖЕ
СЕ ОДМАРАЗУ НЕ
СЛУТЕЋИ НИШТА.

16

Али, тачно у 5:30 ...

Око две хиљаде немачких топова
отворило је ватру.

АМЕРИЧКЕ ПРЕДСТРАЖЕ СУ
ПРОСТО ПРЕГАЖЕНЕ.

КРОЗ ТАКО ОТВОРЕНЕ ПРОЛАЗЕ
ПРОДРЛО ЈЕ СЕДАМ ОКЛОПНИХ
ДИВИЗИЈА.

Једна мотори-
зована КОЛОНА
НАПРЕДОВАЛА ЈЕ
ПРЕМА МЕЗИ.

... БАЧЕНИ СУ ПАДОБРАНЦИ.

ГРУПА СКОРЦЕНИ ПОЧИЊЕ СА СВОЈОМ МИСИЈОМ

У ПОЗАДИНИ, МАЛО КАСНИЈЕ ...

ВЕСТ, ДА СУ ПРЕОБУЧЕНИ НЕМЦИ У ПОЗАДИНИ, БРЗО СЕ ПРОШИРИЛА.

ПУСТИТЕ МЕ ДА ПРОБЕМ! ОВДЕ ПОРУЧНИК ТЕЈЛОР!

АЛИ... АЛИ ЈА... НЕ СЕЋАМ СЕ...

НЕ ИНТЕРЕСУЈЕ МЕ, АЛИ ОДГОВОРИТЕ МИ: КО ЈЕ ПОВЕДИО У ПОСЛЕДЊЕМ СУСРЕТУ ИЗМЕЂУ ЈЕНКИЈА ИЗ БОСТОНА И УНИВЕРЗИТЕТА ИЗ КЕНТА?

СИЛАЗИ! АКО ТО НЕ ЗНАШ ТИ СИ ПРЕОБУЧЕНИ НЕМАЦ!

МНОГИ ИЗ ГРУПЕ СКОРЦЕ -
НИ СУ УХВАЋЕНИ. АЛИ У
АМЕРИЧКОЈ КОМАНДИ ЈЕ
НАСТАЛА ЗБРИКА.

„ШТА? НИКО
НЕ ОДГО -
ЗАРА?“

ГДЕ СУ
НЕМЦИ?

ИЗГУ -
БИЛИ
СМО
ВЕЗУ!

ПОНЕГДЕ СУ СЕ ПРЕДАВАЛЕ ЧИТАВЕ
АМЕРИЧКЕ ЈЕДИНИЦЕ.

АЛИ, ЧИМ СУ СЕ ПОВРАТИЛЕ ОД ПРВОГ
ИЗНЕНАЂЕЊА, АМЕРИЧКЕ ТРУПЕ СУ ПОЧЕ -
ЛЕ ДА СЕ БРАНЕ.

НА МНОГО МЕСТА ЗАУСТАВ -
ЉЕНО ЈЕ НЕМАЧКО НАПРЕ -
ДОВАЊЕ.

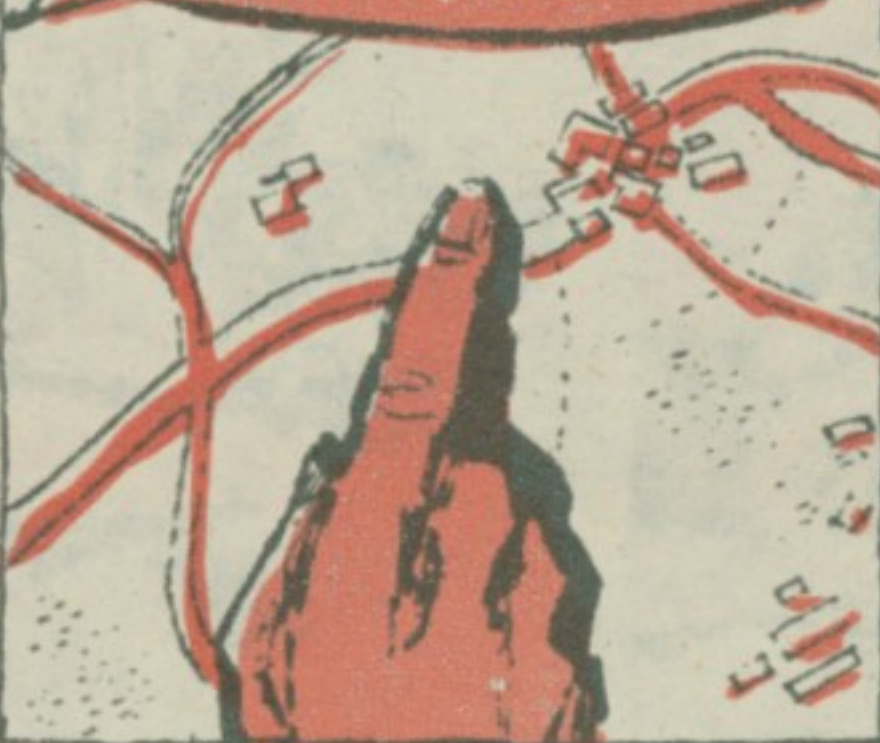
ДВАДЕСЕТ ЧЕТИРИ ЧАСА
ПОСЛЕ НАПАДА САВЕЗНИЧ -
КА КОМАНДА СЕ СПРЕМИ -
ЛА ЗА ПРОТИВНАПАД.

ТРЕБА ОДМАХ
ПОСЛАТИ ПО -
ЈАЧАЊЕ. СА КО -
ЈИМ ДИВИЗИ -
ЈАМА РАСПО -
ЛАЖЕМО
БРЗО?

ДВЕ
АЕРО -
ТРАНСПОР -
ТНЕ;
82. И 101.
ДИВИ -
ЗИЈА.

ПО СВАКУ ЦЕНУ
МОРАМО ДА ЗА -
ДРЖИМО БАСТ -
ОЊ. АКО
ГА ИЗГУБИМО,
НЕМЦИ ЋЕ ДР -
ЖАТИ СВЕ
ПУТЕВЕ.

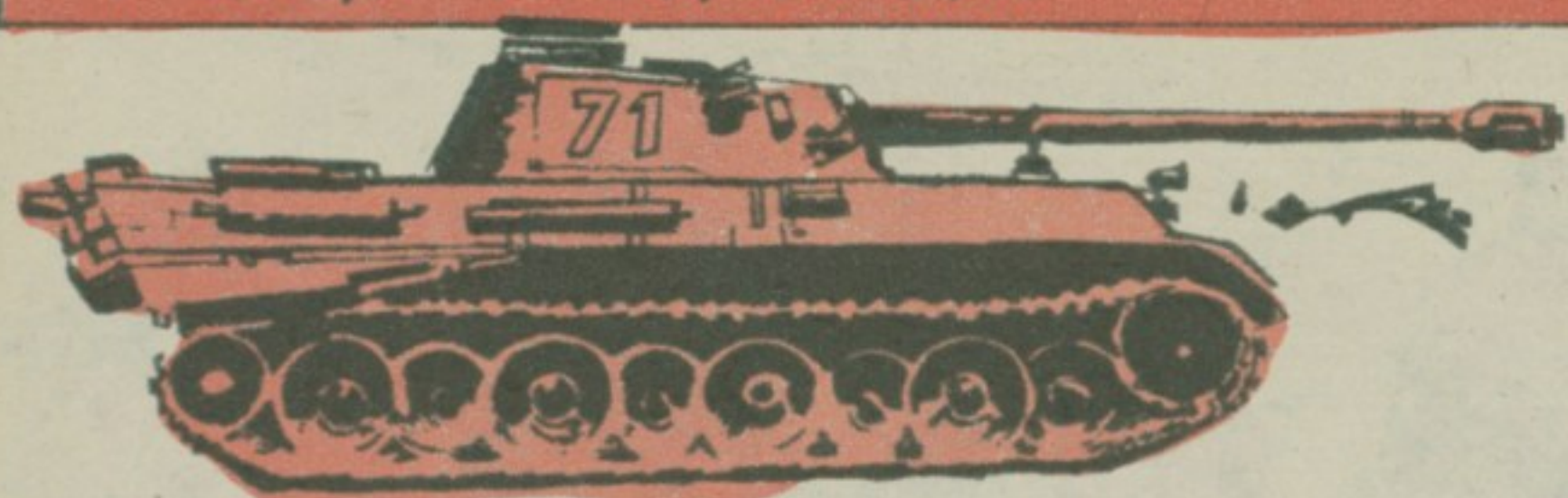

ДЕСЕТА ОКОЛОПНА ДИВИЗИЈА ДОБИЛА ЈЕ
ПРЕЂЕЊЕ ДА СВОМ СНАГОМ КРЕНЕ НА БАСТОН.

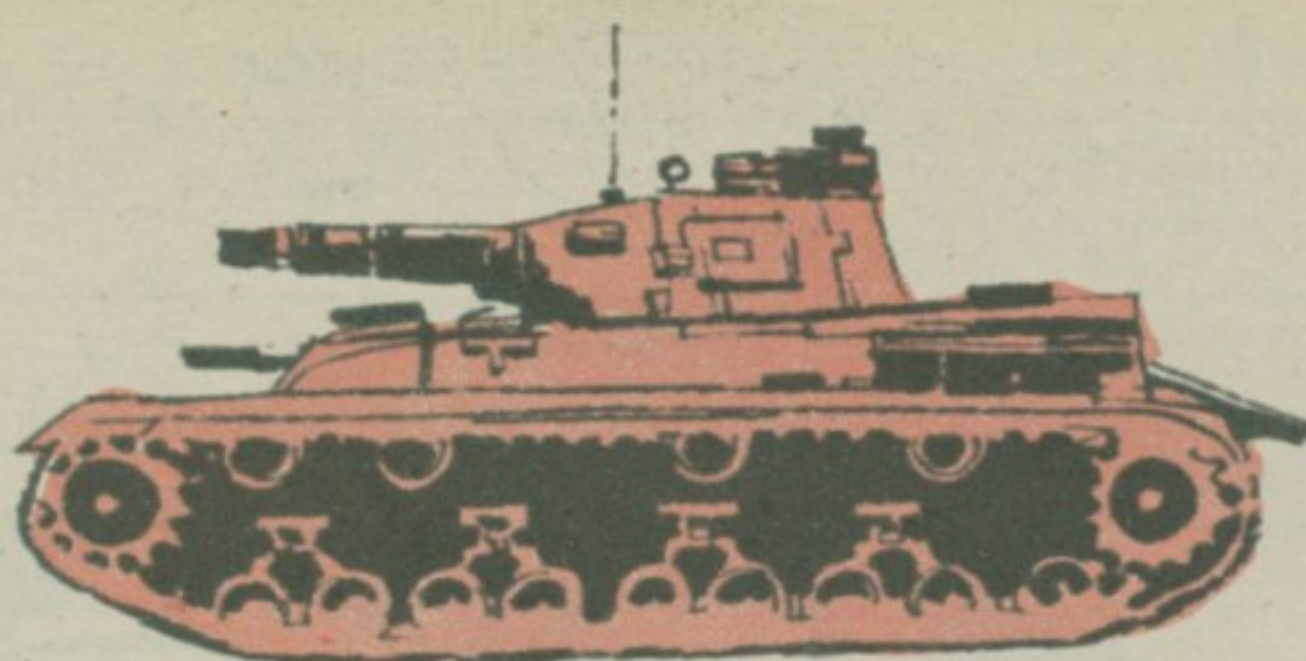
НА БАСТОН?
ПРАТИЋЕ ВАС
101. ДИВИЗИЈА?

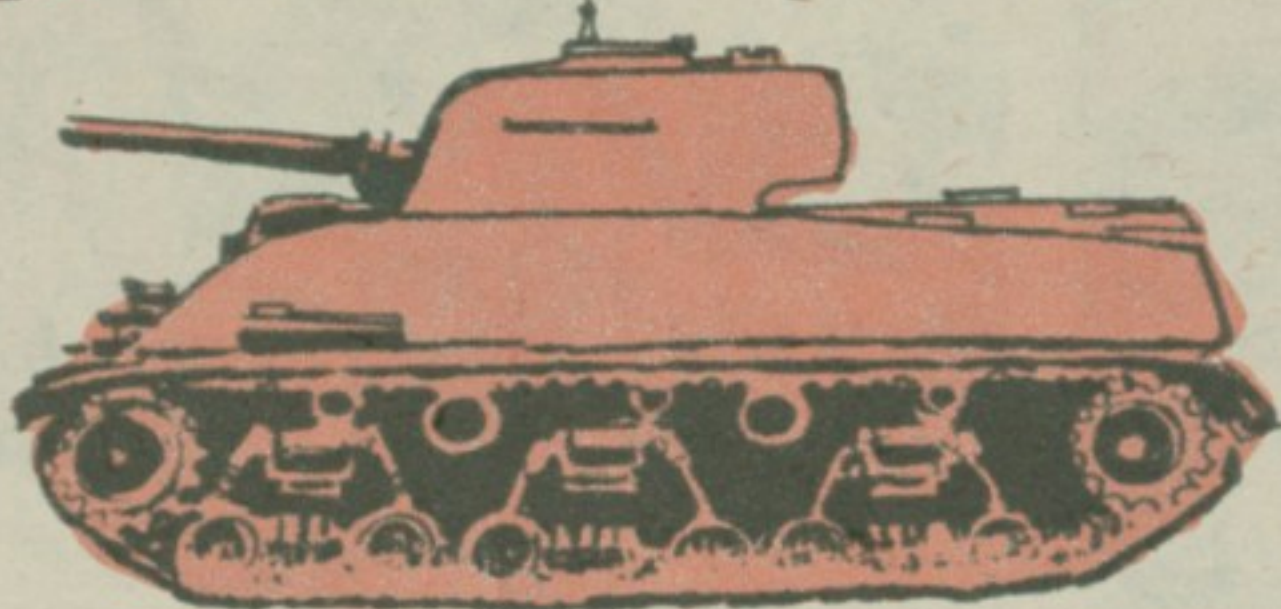
Немачки и амерички тенкови у бици у Арденима.

ПАНТЕР
/Немачка/

МАРК IV
/Немачка/

ШЕРМАН М4 А4
/САД/

У МЕЂУВРЕМЕ-
НУ, НЕМАЧКИ
ГЕНЕРАЛ
ЛУТВИЦ КРЕНУО
ЈЕ СА СВОЈЕ
ТРИ ДИВИЗИЈЕ
ПРЕМА
БАСТОНУ.

ТРЕБА ДА ЗАУЗМЕМО БАСТОН
ЈЕР БЕ ИНАЧЕ НАСТАТИ РУ-
ПА У НАШИМ ПОЛОЖАЈИМА.
ПОШАЉИТЕ НАПРЕД ЈЕДНУ
БРЗУ КОЛОНУ.

РАЗУ-
МЕМ!

ОКЛОПНА КОЛОНА ЈЕ
КРЕНУЛА ...

Али КАД ЈЕ СТИГЛА
НАДОМАК ГРАДА ...

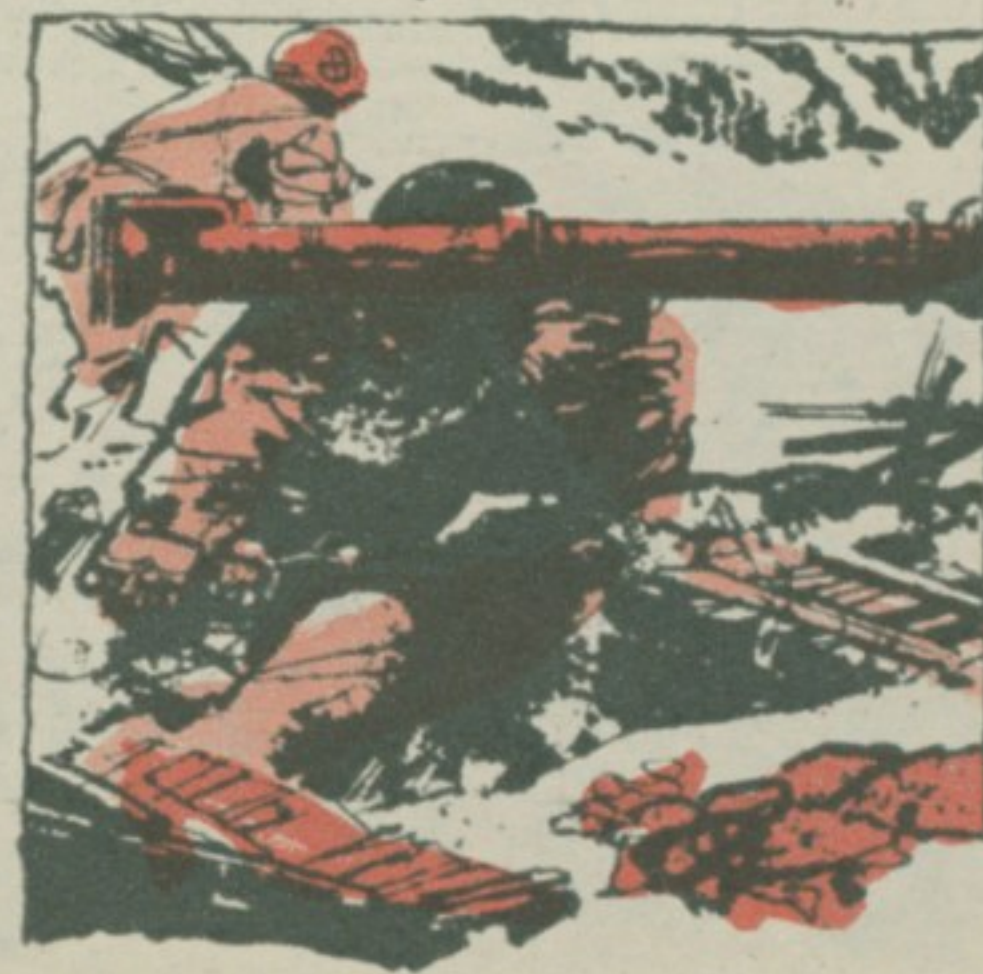
НАТРАГ! НА ЗЕМЉУ ...
ОБАВЕСТИТЕ КОМАНДУ
ДА СУ БАСТОН
ВЕЋ ЗАПОСЕЛИ
АМЕРИКАНЦИ!

ТАКО ЈЕ И БИЛО. 10. И 101. ДИВИ-
ЗИЈА И ОСТАЦИ 9. ЗАУЗЕЛИ СУ
ГРАД И САДА ГА БРАНЕ.

НЕМЦИ, РЕШЕНИ
ДА ЗАУЗМУ ГРАД,
НАПРАВИЛИ СУ ОБ-
РУЧ И СНАЖНО НА-
ПАДАЛИ ...

Али, АМЕРИКАНЦИ
СУ СЕ ОДУПРЛИ.

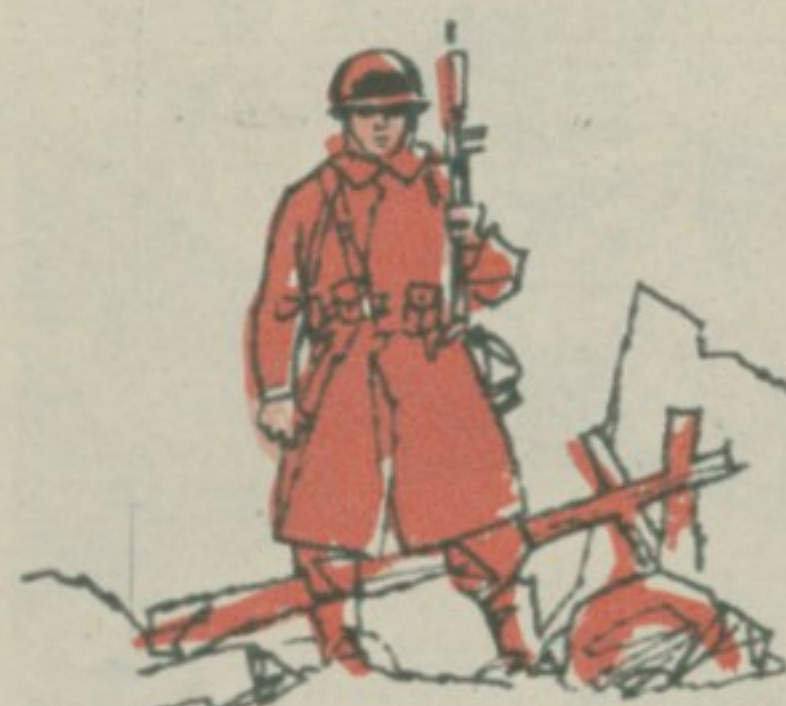
УЈУТРО, 22. ДЕЦЕМБРА, ПОСЛЕ ТРИ ДА-
НА НАПАДА, НЕМАЧКА ВАТРА ЈЕ УМУКЛА.

НЕМЦИ СА
БЕЛОМ
ЗАСТАВОМ,
ЗАР СЕ
ПРЕ-
ДА-
ЈУ?

ИМАМ ПОРУКУ
ЗА АМЕРИЧКОГ
КОМАНДАНТА!

ВЕЗАНИХ ОЧИЈУ, НЕМЦИ СУ
ОДВЕДЕНИ У КОМАНДУ.

КОД ГЕНЕРАЛА
МЕК ОЛИФА

"АМЕРИЧКОЈ КОМАН-
ДИ ОПКОЉЕНОГ
ГРАДА БАСТОЊА. РАТ-
НА СРЕЋА ЈЕ ПРОМЕН-
ЉИВА. ОВОГ ПУТА СУ
АМЕРИКАНЦИ У БАСТО-
ЊУ ОПКОЉЕНИ СНАЖНИМ
НЕМАЧКИМ ОКЛОПНИМ
ЈЕДИНИЦАМА. ИМА СА-
МО ЈЕДАН НАЧИН ДА
СЕ ИЗБЕГНЕ ПОТПУНО
УНИШТЕЊЕ АМЕРИКА-
НАЦА: ЧАСНА ПРЕДА-
ЈА. ДАЈЕМО ВАМ
ДВА САТА ВРЕМЕ-
НА, ПОЧЕВ ОД
САДА. ПОТПИС:
ГЕНЕРАЛ
ФОН ЛУТВИЦ."

ДАЈТЕ МИ ХАРТИЈУ,
ДА ИМ ОДГОВОРИМО...
ШТА СЕ ПИШЕ У
ОВАКВИМ
СЛУЧАЈЕВИМА?

ИЗВИ-
НИТЕ,
ГЕНЕРА-
ЛЕ...

ЗАШТО НЕ
НАПИШЕТЕ ОНУ
РЕЧ ОД
МАЛО ПРЕ?

А ТО
ЈЕ?

ЗАР
НИСТЕ
РЕКЛИ...
ГЛУПОС-
ТИ?

НЕКОЛИКО МИНУТА КАСНИЈЕ ...

ЕВО НАШЕГ
ОДГО-
ВОРА.

СВА-
КА-
КО?

АХ! МОГУ
ЛИ ДА
ПРОЧИ-
ТАМ?

НЕМАЧКИ ОФИЦИР ОТВО-
РИО ЈЕ ПИСМО ...

ГЛУПОСТИ? ШТА ЈЕ
ТО? ШТА ЗНАЧИ,
ГЛУПОСТИ?

НА ...
ТО ЈЕ КАО
ДА СЕ
КАЖЕ,
ИДИТЕ ДО
БАВОЛА!

НАПАД НА БАСТОН ЈЕ
НАСТАВЉЕН ЈОШ ВЕЊОМ
ЖЕСТИНОМ. НЕМАЧКА АВИАЦИЈА
ЈА УЖАСНО БОМБАРДУЈЕ ГРАД.

СТО МУ ГРОМУ-
ВА, АКО НЕМЦИ
МОГУ ДА
ЛЕТЕ ЗАШТО
НЕМА И
НАШИХ?

ГОТОВО
СМО БЕЗ
МУНИЦИЈЕ ...

СИТУАЦИЈА ЈЕ ВРЛО КРИ-
ТИЧНА.

ГЕНЕРАЛЕ,
ЗА ТОПОВЕ
ИМАМО САМО
ЈОШ ПО
ДЕСЕТ ГРА-
НАТА

ЗНАМ ...
ПИТАМ СЕ
ЗАШТО НАМ
НЕ ШАЉУ
ПОЈАЧАЊЕ ...

У ТОМ ТРЕНУТКУ ...

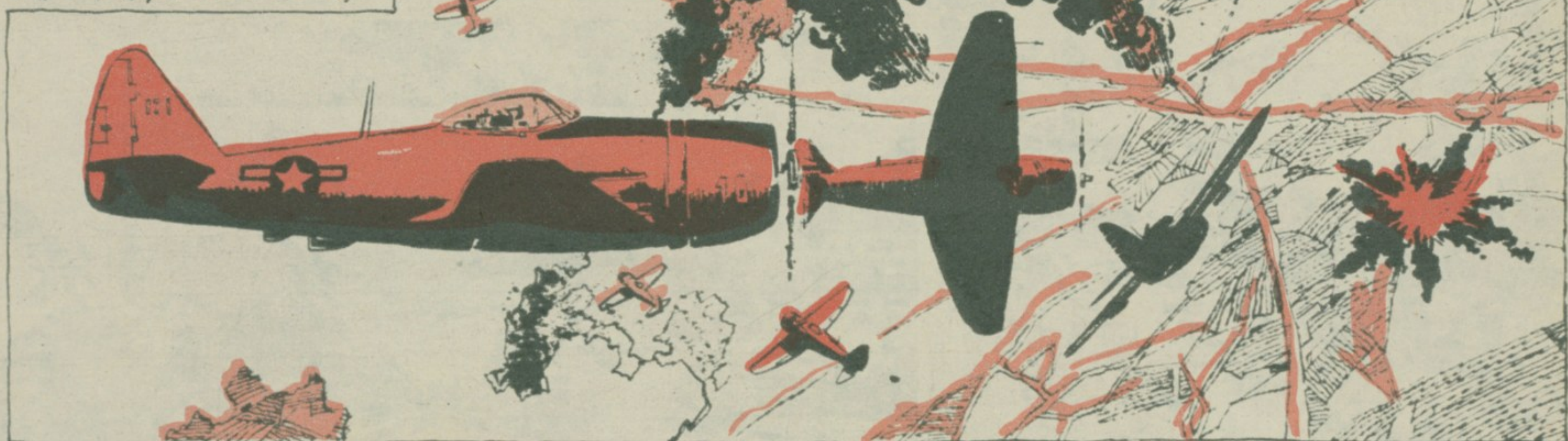
ГЕНЕ-
РАЛЕ!
ПОГЛЕ-
ДАЈТЕ!
ПОГЛЕ-
ДАЈТЕ
У НЕБО!

То су „С-47“. НА БАСТОН СЕ СРУЧИЛА КИША РАЗНЕ
ОПРЕМЕ.

ЗА ВРЕМЕ БИТКЕ ПОПРАВИ-
ЛЕ СУ СЕ ВРЕМЕНСКЕ ПРИ-
ЛИКЕ ТАКО ДА ЈЕ И АМЕ-
РИЧКА АВИЈАЦИЈА СТУПИ-
ЛА У ДЕЈСТВО.

КРАЈЕМ
ДЕЦЕМБРА
НЕМАЧКА
ОФАНЗИВА
ЈЕ ПОПУСТИ-
ЛА. САВЕЗНИЧ-
КА КОМАНДА
ПОЧЕЛА ЈЕ ДА
НАГОМИЛАВА
ТРУПЕ ЗА
НАПАД НА
СВИМ
ТАЧКАМА
ФРОНТА.

ПОКРЕНУЛЕ СУ
СЕ ЕНГЛЕСКЕ ДИ-
ВИЗИЈЕ ГЕНЕРА-
ЛА МОНТ-
ГОМЕРИ-
ЈА.

СА ЈУГА ЈЕ ПРИСТИЗАЛА
СНАЖНА АМЕРИЧКА АРМИЈА ПОД
КОМАНДОМ ГЕНЕРАЛА ПАТОНА.

УОЧИ БОЖИЋА НЕМЦИ СУ ПРИПРЕМИЛИ
ЈОШ ЈЕДАН НАПАД НА БАСТОН.

АМЕРИЧКИ
ВОЈНИЦИ:
ПАЖЉИВО
СЛУШАЈТЕ!

УСКОРО ПОЧИЊЕ НАПАД ЧУВЕ-
НИХ ДИВИЗИЈА НЕМАЧКИХ ВЕ-
ТЕРАНА И СС ДИВИЗИЈА. НЕГЕ-
ТЕ СЕ СПАСТИ... АКО НЕ
ЖЕЛИТЕ УМРЕТИ, ОДМАХ
БАЦИТЕ ОРУЖЈЕ!

ТЕ НОЋИ СУ НЕМЦИ ЗАИСТА НАПАЛИ...

УСПЕЛИ СУ ДА НАПРАВЕ
МАЛИ ПРОБОЈ У ОДБРА-
НИ; ТЕНКОВИ СУ ПРО-
ДРЛИ У ГРАД...

Али, уништили су их противениковски топови.

26. ДЕЦЕМБРА ПОЈАВИЛА СЕ АМЕРИЧКА 2. ОКОПНА ДИВИЗИЈА СА ТЕНКОВИМА „ШЕРМАН“: БАСТОН ЈЕ СПАШЕН!

КАД ЈЕ ЛЕДЕНИ ВЕТАР, НАЈЗАД РАШЧИСТИО НЕБО, УЗЛЕТЕЛА ЈЕ И АМЕРИЧКА АВИЈАЦИЈА.

НАСТАЛА ЈЕ БОРБА ИЗМЕЂУ АВИОНА И ТЕНКОВА.

И ИЗМЕЂУ АМЕРИЧКИХ И НЕМАЧКИХ ТЕНКОВА.

НЕМЦИ ВИШЕ НИСУ НАПРЕДОВАЛИ; МОРАЛИ СУ ДА СЕ ПОВУКУ ОДАКЛЕ СУ И КРЕНУЛИ. МНОГИ СУ СЕ, ОБЕСХРАБРЕНИ, ПРЕДАЛИ...

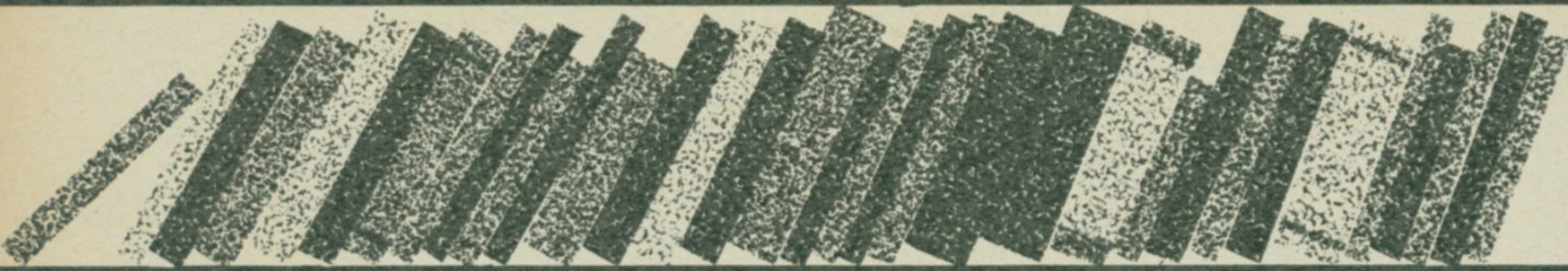
ХИТЛЕРОВ ПОКУШАЈ ЈЕ ДОЖИВЕО ПОРАЗ. ВЕРМАХТ ЈЕ ПРЕТРПЕО НЕПРОЦЕНИВЕ ГУБИТКЕ. ИЗГУБЉЕНА ЈЕ СВАКА НАДА.

НА ЗАПАДНОМ ФРОНТУ ОДИГРНА ЈЕ И ПОСЛЕДЊА НЕМАЧКА КАРТА. ПОСЛЕ ПОРАЗА У АРДЕНИМА ХИТЛЕР ЈЕ НА ОВОМ ФРОНТУ ИЗГУБИО СВАКУ ИНИЦИЈАТИВУ...

Бирамо за вас

ДЕЛА КОЈА СЕ ПАМТЕ

Издавачко предузеће „НАРОДНА КЊИГА“ припремило је за читаоце „Политикиног забавника“ позната дела домаће и светске литературе, сврстана у четири библиотеке. Ове пробране књиге могу се набавити преко Забавника много јефтиније него у књижари!

1. БИБЛИОТЕКА „ЗЛАТНЕ СТРАНИЦЕ“

Иван Цанкар: ОДАБРАНЕ СТРАЊЕ
Јован Дучић и Милан Ракић: ПЕСМЕ
Иван Гундулић: ОСМАН И ДУБРАВКА
Милован Глишић: ИЗАБРАНЕ ПРИПОВЕТКЕ
Војислав Илић: ПЕСМЕ
Ђура Јакшић: ПЕСМЕ и СТАНОЈЕ ГЛАВАШ
Петар Кочић: ПРИПОВЕТКЕ и ЈАЗАВАЦ ПРЕД СУДОМ
Лаза Лазаревић: ПРИПОВЕТКЕ
Иван Мажуранић: ИЗБОР ПОЕЗИЈЕ
Владимир Назор: С ПАРТИЗАНИМА
Борислав Станковић: НЕЧИСТА КРВ
Јанко Веселиновић: ХАЈДУК СТАНКО

Цена библиотеке: 93 дин.
Преко Забавника: 60 дин.

2. БИБЛИОТЕКА „ХОРИЗОНТИ“

Оноре де Балзак: БЕАТРИСА
Александар Бевк: ВОЛОКОЛАМСКИ ДРУМ
Лион Фојхтвангер: СИМОНА
Ернест Хемингвеј: ЗБОГОМ ОРУЖЈЕ
О Хенри: ЧАРОБНИ ПОЉУБАЦ
Ерих Марија Ремарк: НЕБО НЕМА ЉУБИМАЦА
Иван Шамјакин: СРЦЕ НА ДЛАНУ
Владимир Тендрјаков: ЗА ДАНОМ КОЈИ ПРОТИЧЕ
Марио Тобино: ИЛЕГАЛЦИ
Антони Тролоп: ШКОЛА ДОКТОРА ВЕРТЛА
Антони Тролоп: ТУТОР
Војтех Жукровски: МРВИЦЕ СА СВАДБЕНЕ ТОРТЕ

Цена библиотеке: 256 дин.
Преко Забавника: 150 дин.

3. БИБЛИОТЕКА „ОМИЉЕНИ РОМАНИ“

Џорџ Елиот: ВОДЕНИЦА НА ФЛОСИ
Херман Мелвил: МОБИ ДИК
Сомерсет Мом: ЉУДСКИ ОКОВИ
Аксел Мунте: САН МИКЕЛЕ
Виљем Текер: ВАШАР ТАШТИНЕ
Пол Февал: ГРБОЊА (ВИТЕЗ ЛАГАРДЕР)

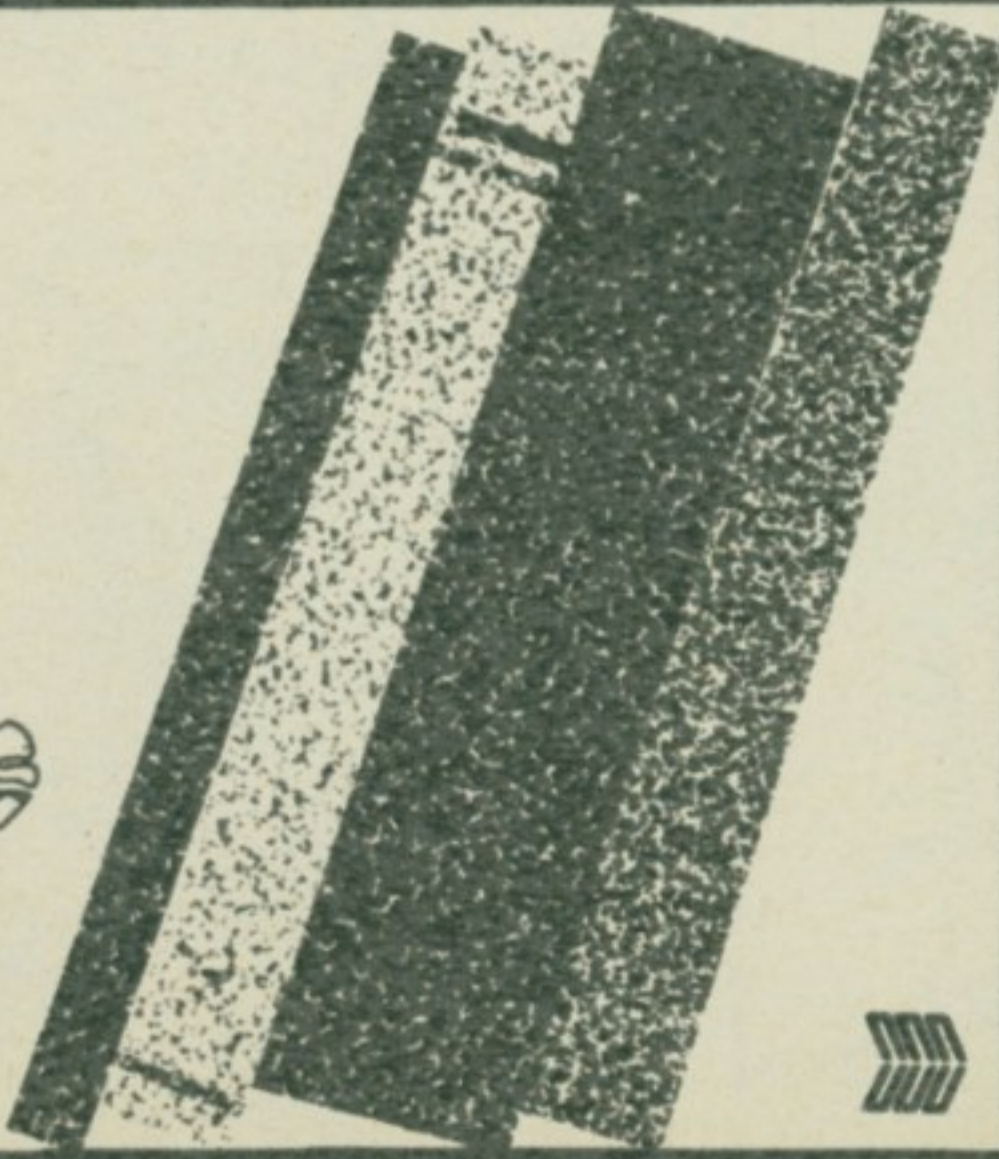
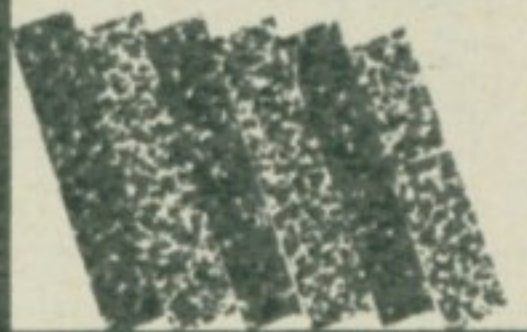
Цена библиотеке: 330 дин.
Преко Забавника: 240 дин.

4. БИБЛИОТЕКА „СПЕКТАР“

Василиј Аксејонов: ЗВЕЗДАНА ВОЗНА КАРТА
Кришан Чандар: ДЕВОЈКА И ХИЉАДУ ЗАЉУБЉЕНИХ
Хенри Џемс: ЈЕДАН ЛОНДОНСКИ ЖИВОТ
Иљф—Петров: СЈАЈАН ЧОВЕК
Арчибалд Кроин: ЈУДИНО ДРВО
Розамонд Лемон: ПОЗИВ НА ИГРУ
Бертранд Расел: БАВО У ПРЕДГРАЂУ
Жорж Сименон: УДОВАЦ

Цена библиотеке: 86 дин.
Преко Забавника: 45 дин.

КЊИГЕ СЕ МОГУ КУПИТИ ЗА ГОТОВО ИЛИ НА ОТПЛАТУ У 6 ЈЕДНАКИХ МЕСЕЧНИХ РАТА. Штампане су ћирицом у платненом повезу, осим библиотеке „Спектар“ која има картонирани повез. ПОЈЕДИНАЧНЕ КЊИГЕ НЕ МОГУ СЕ НАРУЧИТИ ВЕЋ САМО БИБЛИОТЕКЕ КАО ЦЕЛИНЕ.

ИП „НАРОДНА КЊИГА“, 11001 БЕОГРАД, ШАФАРИКОВА 11 НАРУЧБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем
ЗА ГОТОВО (ПОУЗЕЋЕМ) библиотеке под бројем _____ у укупној
вредности од _____ дин. и платићу поштару кад ми донесе књиге.
НА ОТПЛАТУ библиотеке под бројем _____ у укупној вредности од
_____ дин. који ћу износ уплатити у 6 једнаких месечних рата. Прву рату пла-
тићу поштару кад ми донесе књиге.

(Име и презиме)

(Број поште, место, улица и број)

(Овера предузећа за купце на
отплату)

(Потпис наручиоца)

У случају спора признајем надлежност суда у Београду.
Пензионери уместо овере прилажу одрезак последњег чека од пензије.
Попуни, изрежи, залепи на дописницу и пошаљи наручбеницу на адресу: ИП „НАРОДНА
КЊИГА“, 11001 Београд, Шафарикова 11.

ДОЖИВЉАЈИ ИБН ТУПА

здени засун. Ниси могао из-бројати ни до десет а животиња је већ пробила масивна врата претворивши их у гомилу чачкалица. Људи су једва стигли да прескоче ограду и посакривају се. Од тада га сви много више уважавамо и нико га, ни у шали, не зове во!

Истог часа и ја сам се инстинктивно одмакао од оgrade.

Кад сам се вратио у Данску, испричао сам својим колегама о диновском бику о коме се тако мало зна, о томе како је леп и јак, како има дивне беле чарапице. Петер и Сот су пристаји и ускоро смо, наоружани камерама, кренули у Малају да за телевизију снимимо емисију о дивљем бику.

СУСПРЕТ СА ЗМАЈЕМ

О догађају у зоолошком врту, разуме се, нисам ни зучнуо. Уосталом у свакој енциклопедији, па и у Брему,

метре зелене сочне траве прошаране жбунастим дрвима које се у благој низбрдици спушта све до реке. Иза воде издизао се густ зид џунгле... Време је било како само у тропским крајевима може бити. Доле у равници као да је неко ложио велику ватру, а горе хладовина као уз најмодернији еркондишн.

Сишли смо у долину дивљих бикова. Водич Криму нам је рекао да гаури тамо редовно долазе на пашу. Наши слоновии прегазили су бистру речницу с тврдим пешчаном дном и ваљда још нису били ни изашли на другу обалу, а брзак је већ збрицао све њихове трагове. Последњих пет-шест километара прешли смо пазећи да не изазовемо ничију пажњу јер нам је сад изнад свега био потребан мир.

Али није прошло дуго а ми смо натрчали на једну гуштерчину дугачку више од метра! Још док смо подизали логор приметили смо да се нешто у трави миче и помислили да се то питон спрема за сунчање, али кад смо

Дивљег бика видео сам први пут у једном америчком зоолошком врту. Наслоњен на солидну гвоздену ограду посматрао сам огромну и трому животињу тамномрке боје у белим „чарапицама“ до изнад колена. Мирно је жвакала као и сваки домаћи во, преживала, преживала и чинило се да је ништа друго на свету не интересује. Махинално испљунух жвакаћу гуму, коју сам држао у устима јер сам решио да једном засвагда оставим дуван, и бацих поглед на таблицу изнад кавеза. Тамо је писало: гаур (Bos gaurus).

— То је највеће дивље говече на свету — објаснио ми је љубазни директор врта доктор Рид. Високо је око два метра, а тешко хиљаду

ЂАВО У БЕЛИМ

килограма. Али, то није све. Погледајте само овог како се прави светац. Требало је само да га видите кад је стигао. Била је то права корид...

ГОМИЛА ЧАЧКАЛИЦА

Начуљно сам уши јер сам по природи радознао а по занимању новинар и фоторепортер и једва чекао да управник настави, али њему

је, као за инат, управо тада пришао неки радник који му је јавио да је жирафа добила кијавицу тако да је прошло пуних пет минута док није наставио.

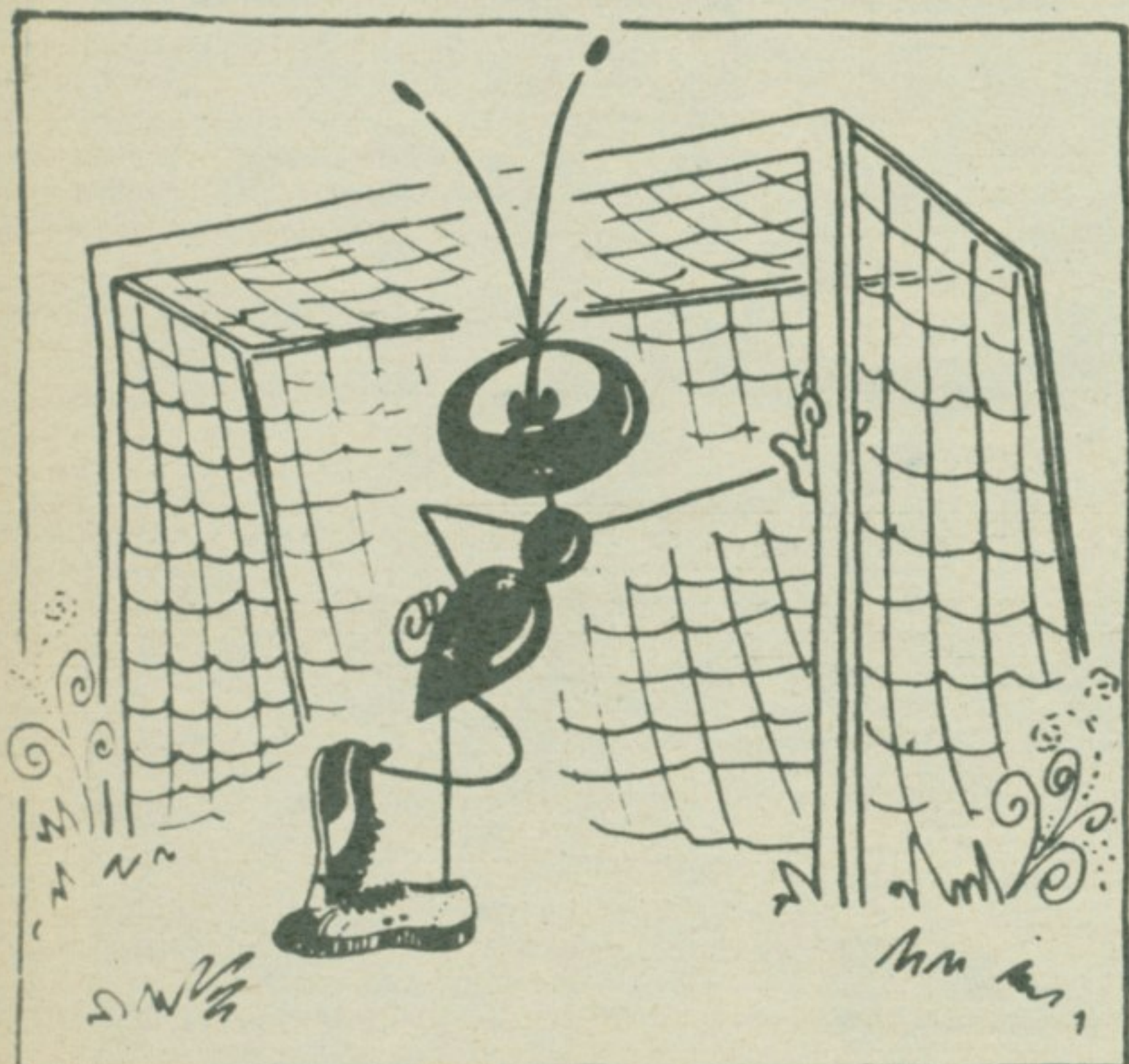
— Наш гаур стигао је једног прохладног пролећног дана из централне Индије — причао је доктор Рид — па смо, бојећи се нагле промене одлучили да га сместимо у зимски стан, брвнару од дебелих стабала. Радници су отворили кавез у ком је допремљен право у колибу, за творили врата и навукли гво

пише да је то мирна и повучена животиња, изузев понеког усамљеног мужјака за кога се признаје да може бити ђудљив...

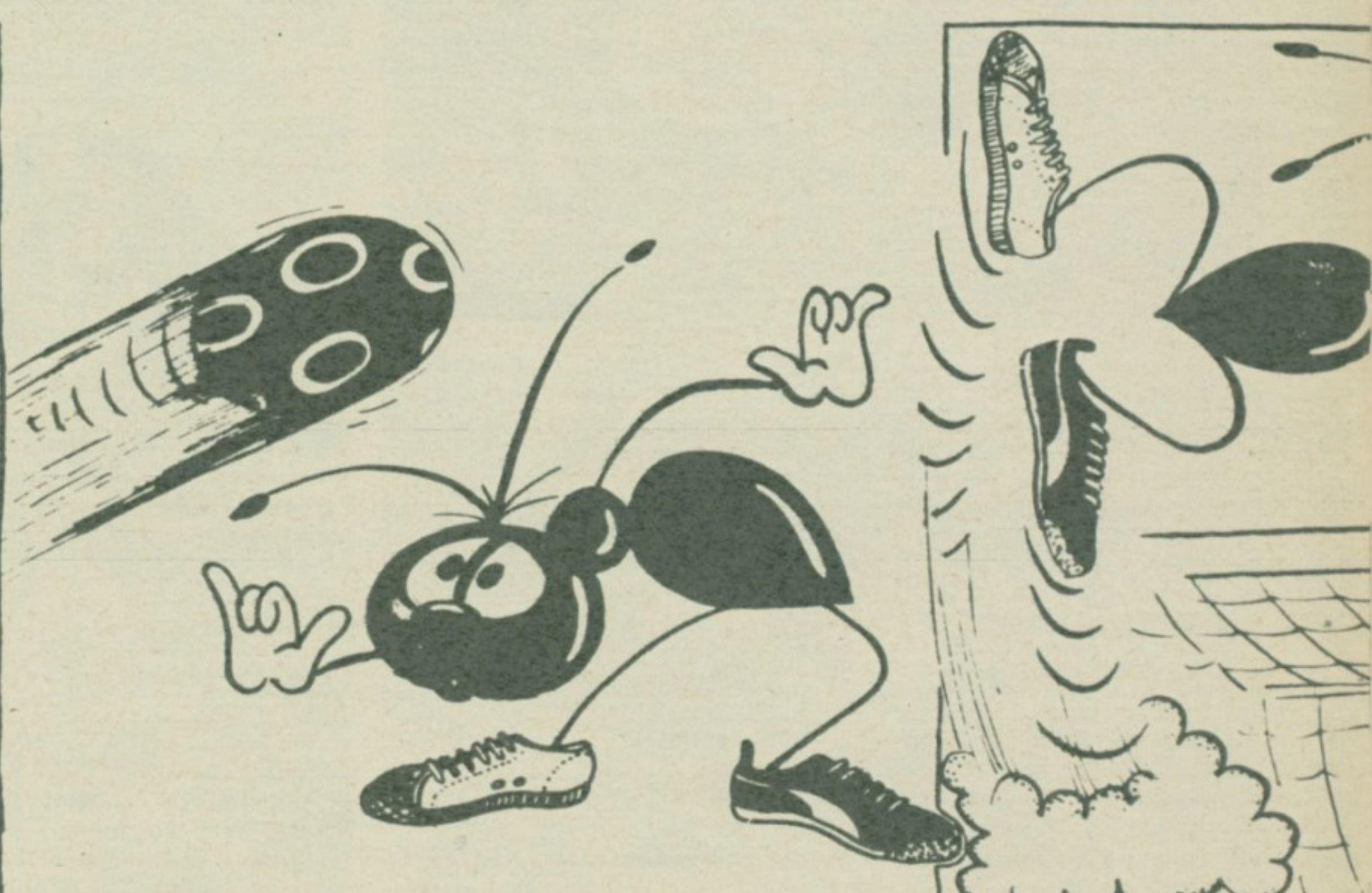
Подигли смо логор на рубу четинарске шуме између диновских стабала ариша. Све је овде личило на наше шуме у Европи само као да их је неко ставио под увеличавајуће стакло: и лишће, и цвеће, и птице. Наравно и оне наше крупније животиње овде су биле још крупније. Из логора се пружао поглед на километре и кило-

пришли ближе видели смо да је то варан — гуштер змај. Чим нас је приметио, подигао се на своје четири снажне ноге с јаким канџама, избацио језик дугачак као ласо и потрчао. Узвизао се уз најближе стабло високо којих петнаестак метара и нестао у једној дупљи... Нисмо стигли ни да дохватимо камеру а све је око нас опет мирovalo. Уосталом, нисмо ни дошли овамо да снимамо некакве гуштере већ великог дивљег бика.

Наставили смо потрагу пу

Мравак Мравко голман знаи врата своје школе брани

Лаке лопте само гледа, јер је голман првог реда

Хвата ногометне пројектиле и шутове страшне силе.

ни ентузијазма и добре воље. Имали смо све шансе да изненадимо животиње које мирно пасу, али исто тако и да изазовемо њихов гнев...

ОПАСНИ СТРАЖАР

Негде предвече, кад је мало захладило, упутили смо се пешке према висоравни из међу реке и планине Пнем Шреј Монг. Једва смо се пробијали кроз траву која нам је допирала до браде. Видети шта пуже или трчка по земљи било је немогуће. Само смо по звуку могли одредити јесмо ли уплашили змију, гуштера или неку другу сличну животињу...

Ишли смо у гушћем поретку, гледајући један другом у потиљак. Први је био водич Крибу који је носио карабин да би могао да приреди одговарајући дочек тигру или којој другој опасној звери. И Сот који је био на крају колоне носио је пушку, за сваки случај. Проби-

— Изгледа да је тамо слабише — шапнуо је Крибу. — А можда и обична вода. Једно је сигурно: у ово доба дана тамо мора да има животиња. Којих, видећемо.

Застали смо да скројимо план. Блатни извор богат сољу — солиште овде није никаква реткост и сви становници џунгле с времена на време долазе ту да поједу земљу у којој има овог драгоценог минерала или попију гутљај слане воде. Како нам је ветар дувао с леђа решили смо да пођемо околу, заобиђемо дрвеће и уђемо у долину идући уз ветар да нас животиње не нађуше.

Трава је овде била још гу-

дне као у антилопе... Најзад, доста смо уживали, требало је нешто и радити. Петер ми је већ давао знак очима да почнем снимање. Али, било је довољно да копча на футроли из које сам вадио камеру једва чујно шкљоцне, па да стражар пусти некакав мукли глас. Истог тренутка стадо је престало да жваће, животиње су подигле своје снажне главе, широке уши обориле напред као антене и очи управиле на нашу страну.

Тог тренутка нисам знао ништа паметније него да притиснем окидач. Зум! Тај ситан звук одјекнуо је у потпуној тишини као револвер-

ца и гаури су закључили да се у трави притајио тигар — њихов највећи непријатељ. Познато је да ова пругаста мачка воли из заседе да нападне краву која се издвоји од стада и прекоље је пре но што остале животиње стигну да дођу себи. Кад стадо оде, тигар се враћа и односи ловину...

Гаури су сад разрадили своју тактику управо за такав случај. У линијском строју, у неколико редова, као римске фаланге, кренули су на непријатеља у збијеном завореном кругу и тако му пресекли одступницу. О бекству није могло бити ни речи! Последње што сам угледао пре

то веровао. Шта ако их то само још више разбесни? И, одлучио сам да не отварам ватру. Уместо тога још сам се чвршће привно уз земљу — то је био други део савета старог ловца — и молио небо да стадо протутњи поред нас.

Петер и Сот угледали су се у свему на мене. Не усуђујући се да дишемо лежали смо као пањеве. Топот бикова који су кренули у напад лично је сада на приближавање брзог воза. Ево, већ сам видео оштре папке како дижу прашину на свој земљи, ево стижу и оне проклете беле чарапице...

И тада, у том најкритичнијем тренутку, наједном, чопор је као по теледиригованој команди променио правац! Гаури су протутњали! Чуо сам како неко виче лево од нас и тек тада се сетио Крибуа. Где је? Последњих секунди као да је у земљу пропао.

Док су ми колена вирећи из кратких тропских панталона приметно дрхтала, устао сам с пушком у руци да видим шта се десило и може ли се нешто учинити за Крибуа. Сцену коју сам угледао никад нећу заборавити. Крибу је трчао обарајући редом све светске рекорде, прво на 100, па на 200 метара. Кад је стигао до првог згодног дрвета, успентрао се брзином мачке... Побеснели вођа протутњао је испод њега у галопу а за њим и цело крдо нестало у шуми.

У Копенхаген смо се вратили с изванредним снимцима о породичном животу гуштера-змаја. Критика је била пуна похвала. Само једно не ваља: Петер и Сот ме од тада никако друкчије не зову него Ханс — Поглавица Бела Чарапица.

Ханс Скафте

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

Последње што сам видео пре но што сам се избезумљен бацио на земљу били су разјарени бикови који су ишли управо на нас.

ЧАРАПИЦАМА

јали смо се кроз траву полако и нечујно рачунајући да ћемо се тако приближити дивљим биковима и снимити их. Знали смо да је и гаур, као и сви становници џунгле, опрезан и да најчешће испари пре но што успеш и да га приметиш.

Најзад смо изашли на стазу утабану стотинама ногу. Ту је почињала увалица. Шта нас чека напред није се могло предвидети прво због високе траве, а друго зато што се на крају долине дизало дрвеће.

шћа. Местимично се склапала изнад наших глава и скривала све око нас. Ево и удолине. Опрезно се прикрадамо напред. И, кад сам кроз траву угледао блатњав извор слане воде, умало нисам вриснуо од среће. Право испред нас пасли су страшни гаури! Мало подаље, истурен од стада, стражу је чувао један стари бик.

Животиње су мирно јеле. Црна длака са смеђим преливом пресијавала се на сунцу, а снажне ноге у белим доколеницама биле су скла-

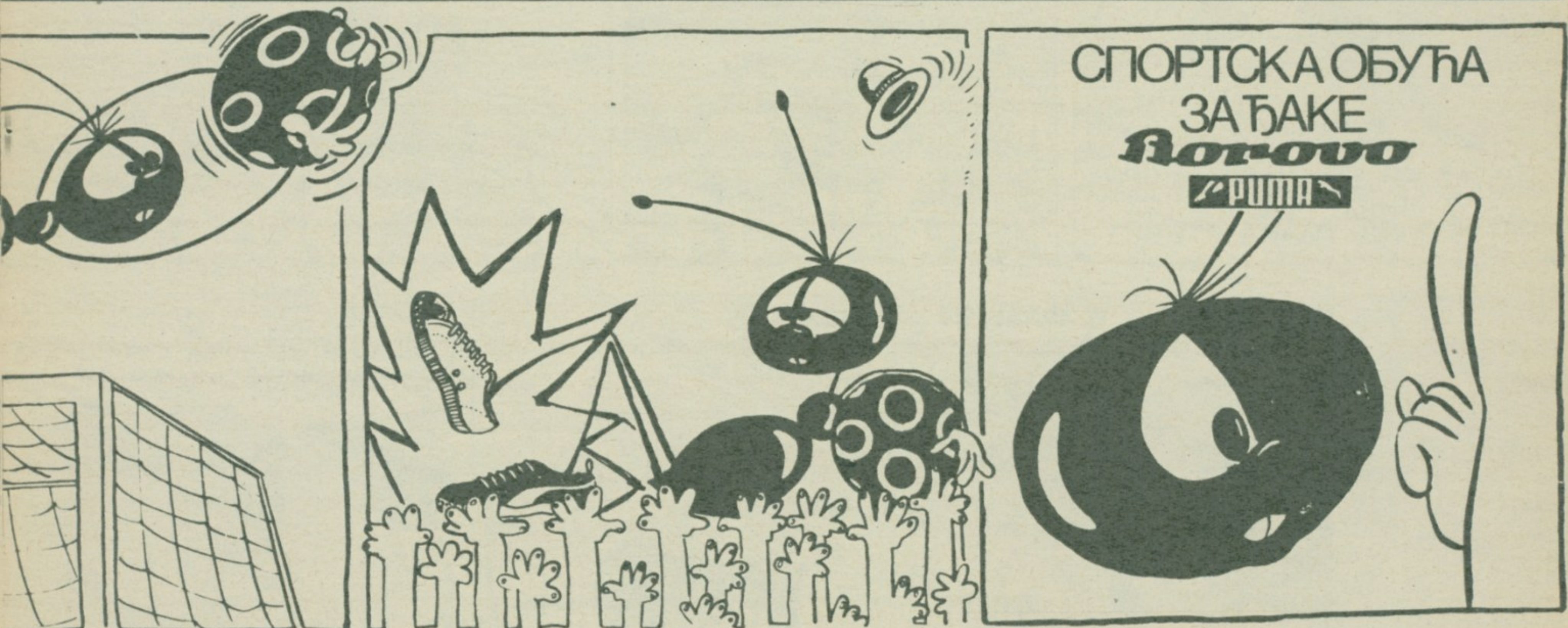
ски пуцањ. Бик је зарикао из свег гласа и кренуо... Остали гаури су му се прикључили и сад је цело стадо погнутих глава и исуканих оштрих рогова љутито кренуло у напад. Наравно, на нас...

ГДЕ ЈЕ КРИБУ?

У магновењу сам схватио шта се десило. Шкљоцање моје камере личило је на шум кад се сломи гранчи-

но што сам се бацио на земљу као луд били су разјарени бикови који су ишли право на нас!

Спасавати се на отвореном простору од гаура који нападају — рекао ми је један стари ловац — немогуће је. Брзи су као стрела и ништа их не може зауставити. Делић секунде посветио сам размишљању дали да употребим пушку коју ми је Сот, никад нисам схватио зашто, додао. Ако потребно, можда ће остати застати. Али, слабо сам у

што под саму пречку јуре, у публици праве буре.

После ужива у спави на рукама навијача; док га носе руке многе, он у своје гледа ноге

Прст подиже Мравак Мравко, и ђацима каже ово: „Тајне нема — помаже ми спортска обућа за ђаке »ПУМА — БОРОВО«

Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

НАГРАДНА

ИГРА

"УПОЗНАЈМО ДОМОВИНУ ДА БИСМО ЈЕ ВОЛЕЛИ"

Траје од 15.IX 1973. до 15.II 1974.

Извлачење награда 10 дана по завршетку игре.

За учествовање треба послати: комбинацију 20 кесица НЕГРО БОМБОНА, ЛЕШНИК КАРАМЕЛА, ИМЕ И ПРЕЗИМЕ, АДРЕСУ, ГОДИНУ РОЂЕЊА, НАЗИВ И МЕСТО ШКОЛЕ КОЈУ ПОХАЂАТЕ (ако сте ученик). Сваки учесник који испуни ове услове добиће број којим учествује у извлачењу награда.

НАГРАДЕ ЗА ШКОЛЕ:

10 ЦБ телевизора добија 10 школа из групе школа са више од 150 учесника игре.

1 школа са највише учесника добија још као супер награду библиотеку у вредности од 10.000 динара.

30 школа из којих има више од 100 учесника добијају библиотеку по сопственом избору у вредности од по 1.000 динара.

НАГРАДЕ ЗА ПОЈЕДИНЦЕ:

707 учесника добија као награду четвородневну екскурзију.

300 учесника добија 300 „Слатких пакета“

707 учесника добија комплет Пионирових значака

Све награде се додељују жребањем.

Резултати се објављују путем штампе.

Pionir

СУБОТИЦА

**ИНДУСТРИЈА
ЧОКОЛАДЕ И
БОМБОНА**

DIZAJN DEKO SUBOTICA

направи сам ПОЗОРИШТЕ ЛУТАКА

ЛИЛИ И ЈА ПОКАЗАЋЕМО
ВАМ У ПОВЕРЕЊУ
КАКО ДА НАПРА-
ВИТЕ СВОЈЕ
ЛИЧНО ПОЗО-
РИШТЕ!

НЕШТО
ФИНО
МИРИ-
ШЕ...

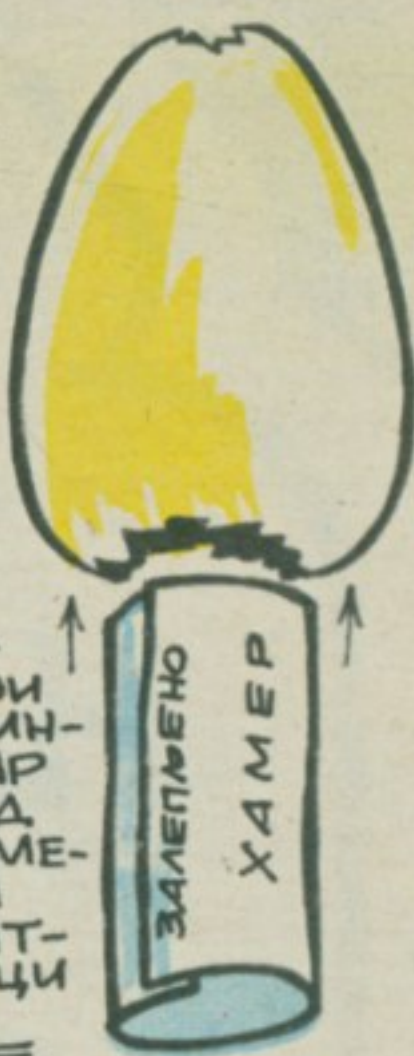
УЗМИ ЖИВО
ЈАЈЕ И
ПРОБУШИ ГА
ИГЛОМ,
ГОРЕ И
ДОЛЕ!

САД ОДОЗГО
ДУНИ КРОЗ
РУПУ И ЖУ-
МАНАЦ С БЕ-
ЛАНЦЕТОМ ПАШ-
ЋЕ ПРАВО У ТИ-
ГАЊ (ЗА ВЕЧЕ-
РУ).

ПРОШИРИ РУПУ
С ДОЊЕ СТРАНЕ.

НА-
ПРАВИ
ЦИЛИН-
ДАР
ОД ХАМЕ-
РА
-ВРАТ-
И УВУЦИ
ГА
ДОЛЕ.

ИВИЦУ
ДОБРО
ЗАЛИЈ
ОХО
ЛЕПКОМ!

ПАЗИ ДОК СВЕ
ОВО РАДИШ
ДА ЈАЈЕ НЕ
ПРСНЕ!

МОКРИМ
КОМАДИЋИМА
ОБЛЕПИ ЦЕЛО
ЈАЈЕ И ТО БАР
У 10 СЛОЈЕВА.

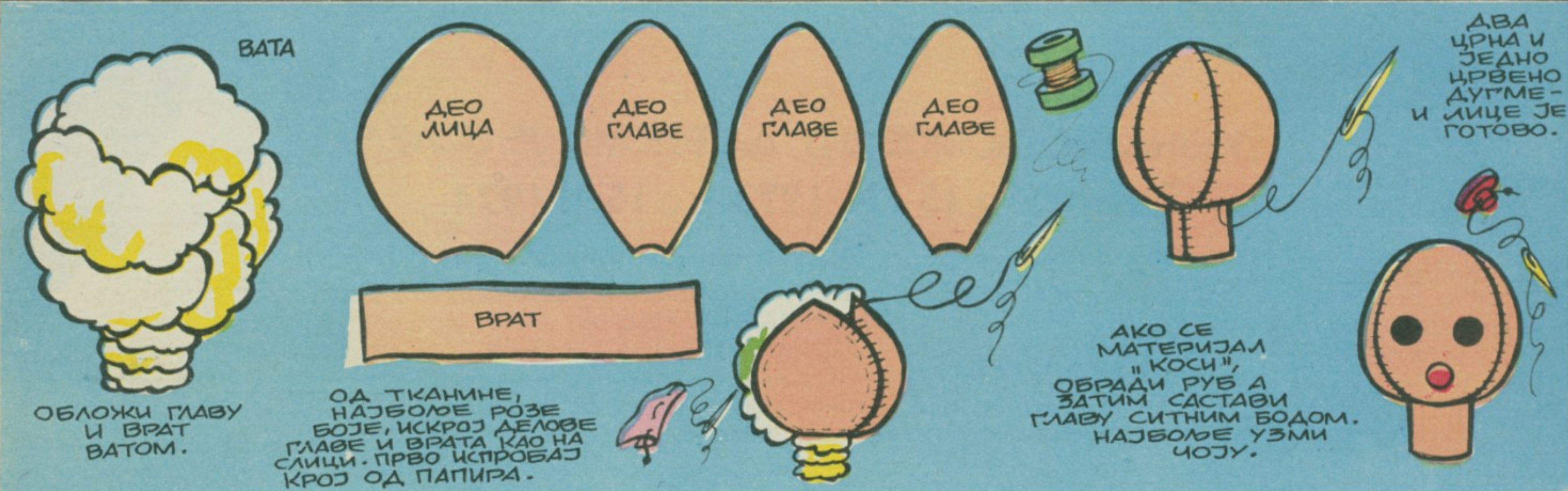
ИСЦЕПКАЈ НОВИНЕ
И ПОТОПИ
ИХ У
ВОДУ.

ТО ЋЕ МУ
ДАТИ
ЧВРСТИНУ!

САЧЕКАЈ
ДА СЕ
НОВИНЕ
ДОБРО ОСУШЕ
И ЧВРСТО
СЛЕПЕ.

ХМ?

БАТА

ДЕО
ЛИЦА

ДЕО
ГЛАВЕ

ДЕО
ГЛАВЕ

ДЕО
ГЛАВЕ

ВРАТ

ОБЛОЖИ ГЛАВУ
И ВРАТ
ВАТОМ.

ОД ТКАНИНЕ,
НАЈБОЉЕ РОЗЕ
БОЈЕ, ИСКРОЈ ДЕЛОВЕ
ГЛАВЕ И ВРАТА КАО НА
СЛИЦИ. ПРВО ИСПРОБАЈ
КРОЈ ОД ПАПИРА.

АКО СЕ
МАТЕРИЈАЛ
"КОСИ",
ОБРАДИ РУБ А
ЗАТИМ САСТАВИ
ГЛАВУ СИТНИМ БОДОМ.
НАЈБОЉЕ УЗМИ
ЧОЈУ.

ДВА
ЦРНА И
ЈЕДНО
ЦРВЕНО
ДУГМЕ-
И ЛИЦЕ ЈЕ
ГОТОВО.

ОСТАЛО СЕ ИЗВЕЗЕ. ЕВО
НЕКОЛИКО ТИПОВА
ЛИЦА.

ЗАМАЛО
ДА ЗАБОРАВИМ
КОСУ!

ДЕВОЈКА
ИЛИ МАЛАНИК

ВЕШТИЦА
ГРАДНА

ДЕДА
ЧЕДА

НИТИ
ВУНИЦЕ
НАНИЖИ
ГУСТО
НА
ЈЕДАН
КОНАЦ.
ТРИ
ТАКВА
СЛОЈА
ЗАШИЈ
ЛУТКИ
ОД СРЕ-
ДИНЕ
ГЛАВЕ.
ПРВИ
СЛОЈ
ДОЊЕ
ИСПОД
УВЕТА.

РОЗЕ ТКАНИНА

ЗАБОРАВИЛИ
СУ ТЕЛО.
ОНО МОРА БИТИ
ДОВОЉНО ВЕЛИКО
ДА УНУТРА МОЖЕ
ДА СЕ ЗАВУЧЕ
РУКА!

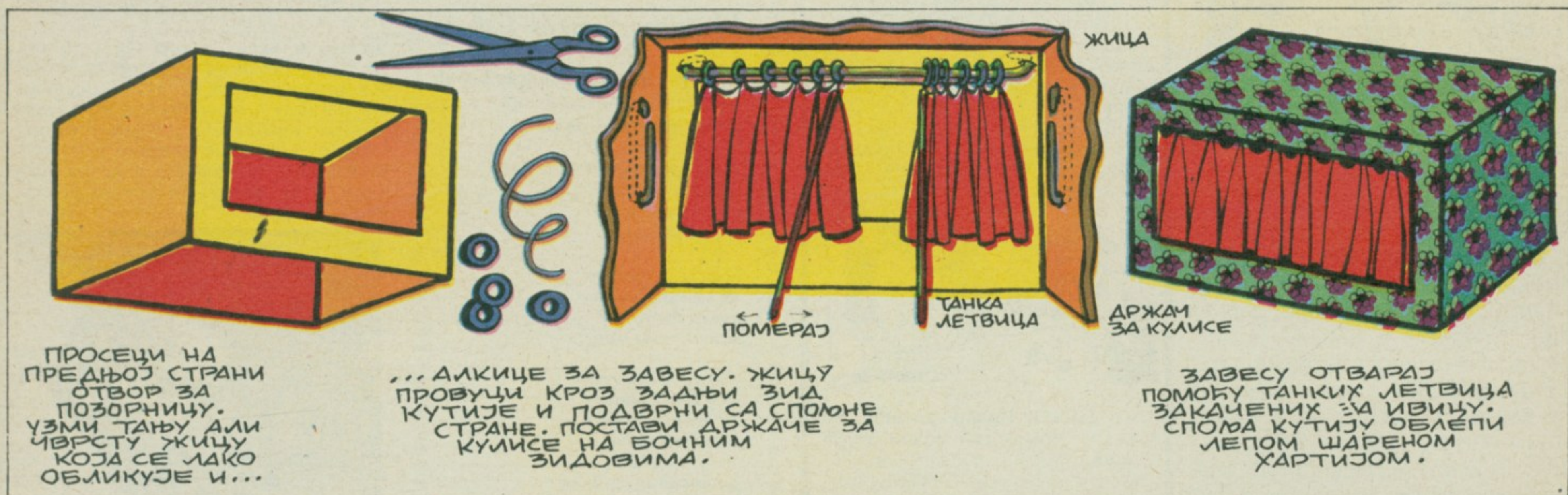
КОСТИМ ЗА УЧЕНИЦУ
ЦЕЦУ

ОДОРА ЗА ПРИНЦЕЗУ

ПОСЕБНО
САШИЈ ТЕЛО
А ПОСЕБНО
ХАЉИНЕ. ТАКО ИХ МОЖЕШ
КОРИСТИТИ ЗА ВИШЕ
ПРЕДСТАВА. (КОМАДА.)

КРУНА
ОД
КАРТО-
НА

ХИТ СТРАНА

* Сваког петка читајте у Забавнику све о најбољим певачима и ансамблима света. Сваког понедељка на Радио-Београду 1, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, слушајте најновије хитове.

ДРУГИ ТИ САДА
СРЕЋУ ПРУЖА
А ЗА ВЕНЕМ ТИХО
К'О РУМЕНА РУЧКА...

НА ПЕТИ РОЂЕНДАН

11. новембра 1968. године на I програму Радио-Београда почела је да се емитује емисија „Вече уз радио“ намењена младим слушаоцима који воле поп-музику. Од тада је прошло пет година и у понедељак 12. овог месеца емисија слави два лепа јубилеја: пети рођендан и 250-то емитовање. Већ је постао обичај да приликом сваког рођендана редакција емисије приређује концерте за своје слушаоце. Тако ће и следећег понедељка велики број младих широм земље моћи да преко својих радио-пријемника присуствују слављу на коме ће наступити најпознатији извођачи наше поп-музике. На концерту ће певати и свирати чланови „YU-групе“, групе „Дах“ (на слици), нове бео-

градске супергрупе „Опус“, „Смак“ из Крагујевца. Из Загреба долазе чланови нове поставе популарне „Time“ групе са својим гостима. Очекује се и једно музичко изненађење из Љубљане. Сарајевску поп-музику представљаће Јадранка Стојаковић. Редакција емисије „Вече уз радио“ спрема још нека изненађења. Која — сазнаћете ако у понедељак будете пратили јубиларну 250-ту емисију која почиње као и увек у 20 часова.

АКО КОМПОНУЈЕТЕ?
АКО ПИШЕТЕ ТЕКСТОВЕ?
ШАНСА ЗА МЛАДЕ.

Зашто не би и ваша шансона, ангажована песма или забавна мелодија постала хит следећег пролећа?

Организациони одбор фестивала „Омладина 74“ објављује конкурс за XIV такмичење младих композитора забавне музике који ће се одржати априла 1974.

у Суботици! Право учешћа на конкурсима имају сви млади до 25 година. У обзир долазе само неизвођене и необјављиване композиције. Поред забавних мелодија, примају се ангажоване песме, шансоне и баладе. Рок подношења радова је 1. децембар 1973, на адресу:

ДОМ КУЛТУРЕ, ТРГ СЛОБОДЕ 1, 24000 СУБОТИЦА са назнаком „ОМЛАДИНА 74“.

Свака пошиљка треба да садржи: композиције за конкурс у два примерка са назначеним хармонијама и уписаним текстом и два примерка текста.

Може се послати и магнетофонска трака са снимљеним композицијама, наравно са приложеним текстом.

Радови морају бити потписани пуним именом, презименом и адресом аутора, уз назначен тачан датум рођења аутора!

ПРИМЉЕНИ РАДОВИ И МАГНЕТОФОНСКЕ ТРАКЕ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ!

БЕРЗА ПЛОЧА

Продајем ЛП плоче следећих извођача: ATOMIC ROOSTER, ERIC BURDON, CREAM, DEEP PURPLE, FAIRPORT CONVENTION, JIMI HENDRIX, JEFFERSON AIRPLANE, MOODY BLUES, PINK FLOYD, ROD STEWART, TRAFFIC, WHO, JETHRO TULL и других. Плоче су потпуно нове.

Небојша Ојдровић,
Војводе Миленка 34
11000 Београд

Желеда бих да купим плоче: OSMONDS, MELANIE, ЛУТАЈУЋА СРЦА и YU-група. Молим да се наведе цена.

Марија Ковач,
Вујадиња Секулића 15,
25000 Сомбор

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

Нисам више твој

Музика: Војкан Борисављевић
Текст: Душан Прелевић
Пева: Душан Прелевић

После бурних ноћи
живот тече даље.
Сваког јутра
ја се будим сам.

Године су прошле,
жеља више немам
после свега
желим само мир.

Сад те прати срећа
коју други пружа
ал' желим, желим
добро да знаш:

Да никад ниси била
вредна мојих снова
и дана што
дадох ти ја.

Знај да више нисам твој,
сад ја живим живот свој
само лаж је
била свака твоја реч.

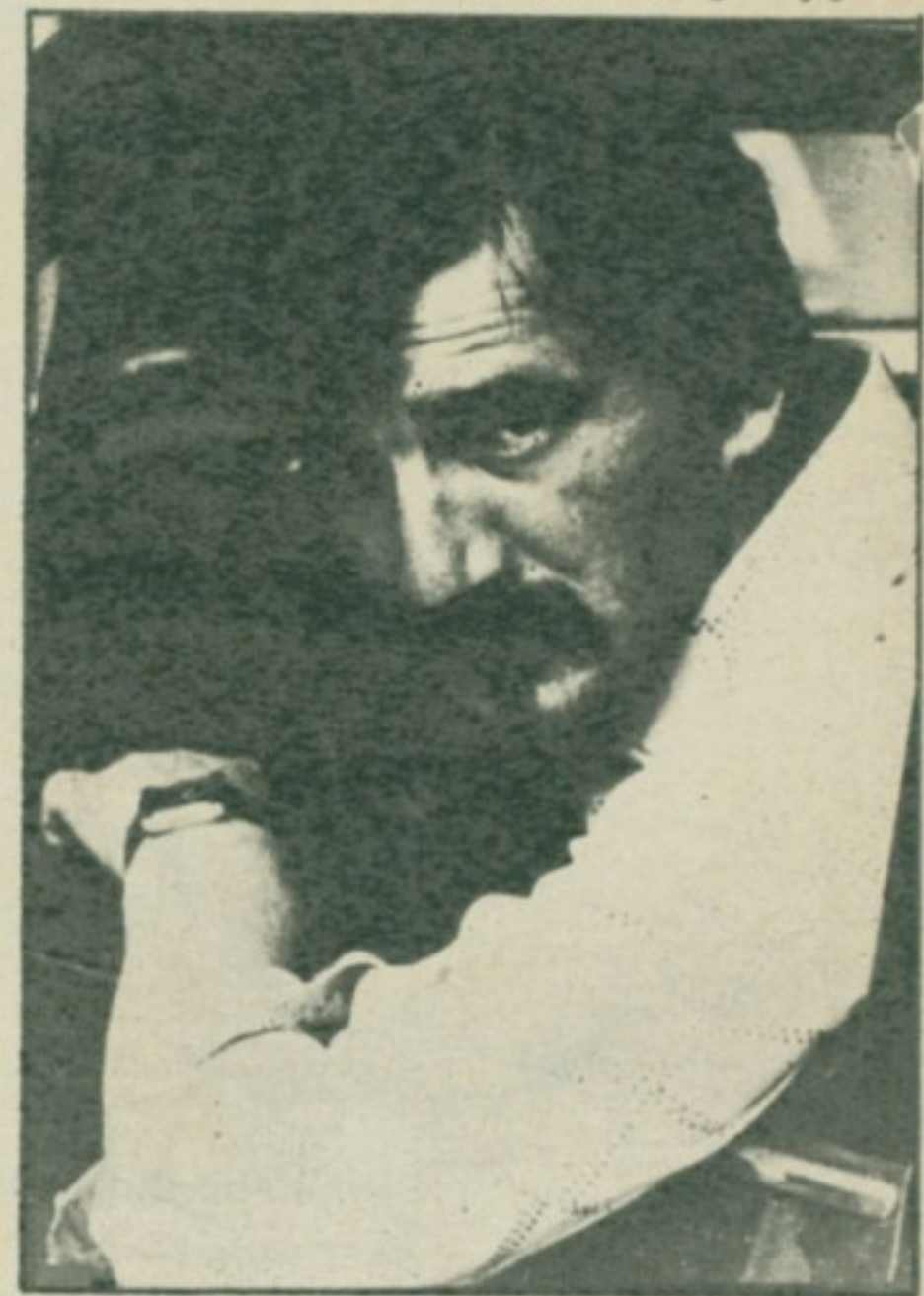

ПРЕЛЕ

Душан Прелевић, звани Преле, интерпретатор проверених вокалних могућности први певач „Корни групе“, јунак београдске верзије мјузикла „Коса“, забављач по ноћним клубовима Европе, од многих заборављен, скоро отписан уз једно велико „штета“ — поново је овде. Неочекивано, својство не само њему, вратио се, ни сам не зна по који пут, да поново потражи место на сцени али и у нашим срцима. Први кораци на путу тог повратка: шест ТВ емисија за непуна два месеца и више него добра плоча „Нисам више твој“ потврђују оправданост тог покушаја.

Преле је дете Београда. Одрастао је у најужем центру велеграда, у цунгли солитера и асфалта која блешти али има и тамних страна. А свака младост је радознала. Тражећи себе он је много доживео, признајући данас да је често и грешно. На некој раскрсници младости приклонио се музици. А како и не би кад је шарена, неодољива и веома бучна епидемија коју су једном донели неки „Битлси“ стигла да

зарази и наше младе. На поп-сцени Београда он је од самог почетка: од времена када су појачала, како по изгледу тако и по снази, за данашње критеријуме била смешна, када су се гитаре правиле у подрумима, када се свирало само из љубави и за аплауз искрених пријатеља. Званично је почео у групи

„Јуниори“ која се донекле разликовала од десетина „гитарошких“ састава. Преле је певао „ритам и блуз“ и „соул“ музику а то је тада ретко ко чинио. Његов таленат није остао незапажен и одмах по оснивању „Гонг“ клуба постаје његов стуб и најпризнатији члан. У тренутку када је његова певачка каријера добијала одређени правац, када су многи на њега као на певача рачунали — одлази у војску. Осамнаест месеци касније, са непуних 20 година, постаје први званични певач новоформиране групе Корнелија Ковача.

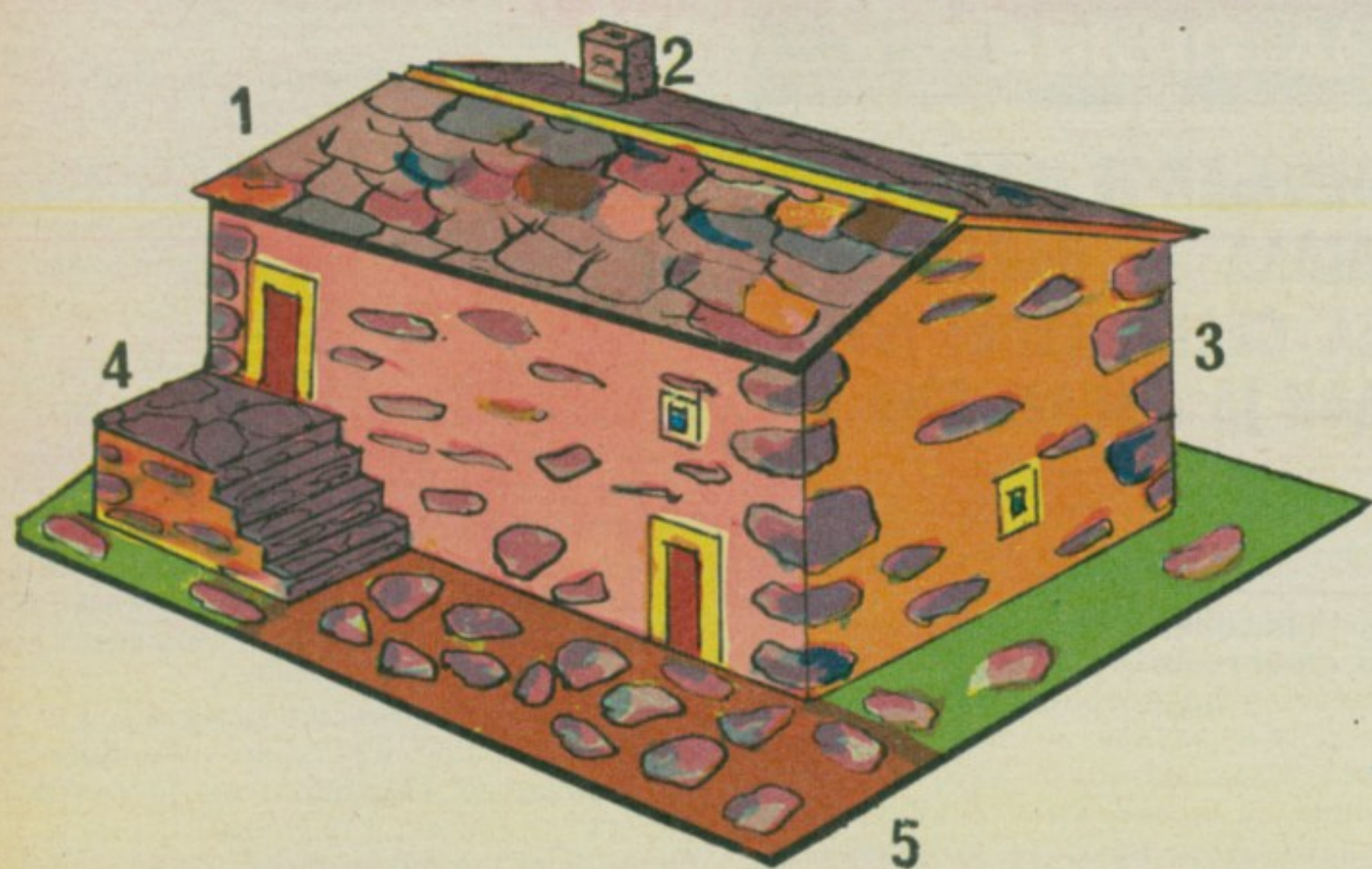
После „Корни групе“, „Косе“ и једног фестивала у Суботици, на коме је победио али истовремено задуго изгубио поверење и симпатије многих радио-станица и новинских кућа, одлучио је да оде. Док је мењао градове и певао по задимљеним клубовима Европе овде су га многи заборавили. Једно време, истини за вољу, причало се да ће добити место у ансамблу рок-опере „Исус Христос Суперстар“ — али на причама је све и остало.

Али, сва путовања, сва лутања ипак увек имају исти циљ свој дом. Изненада „отписани“ се вратио. Уз помоћ малобројних пријатеља који га нису заборавили снимно је плочу и почео из почетка. Да ли ће и колико успети највише зависи од њега самог.

КУЋЕ ИЗ НАШИХ КРАЈЕВА

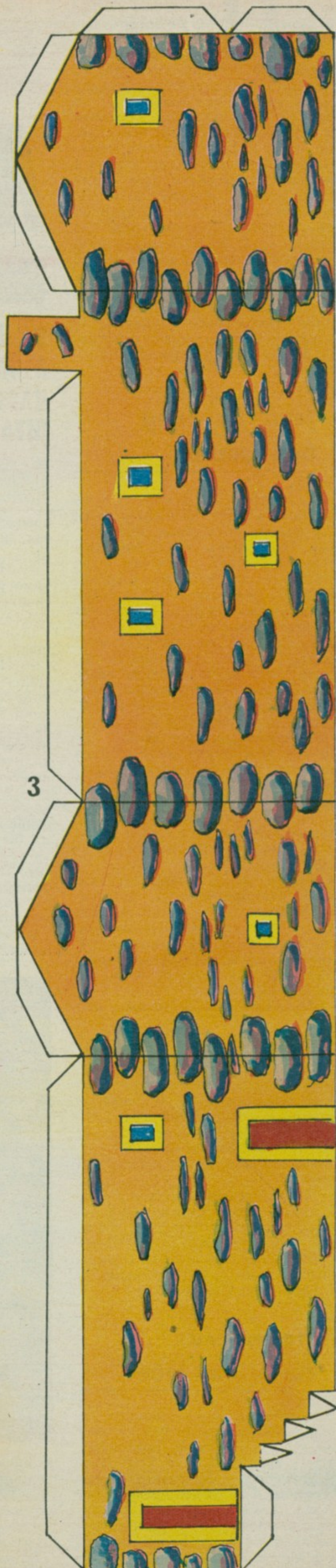
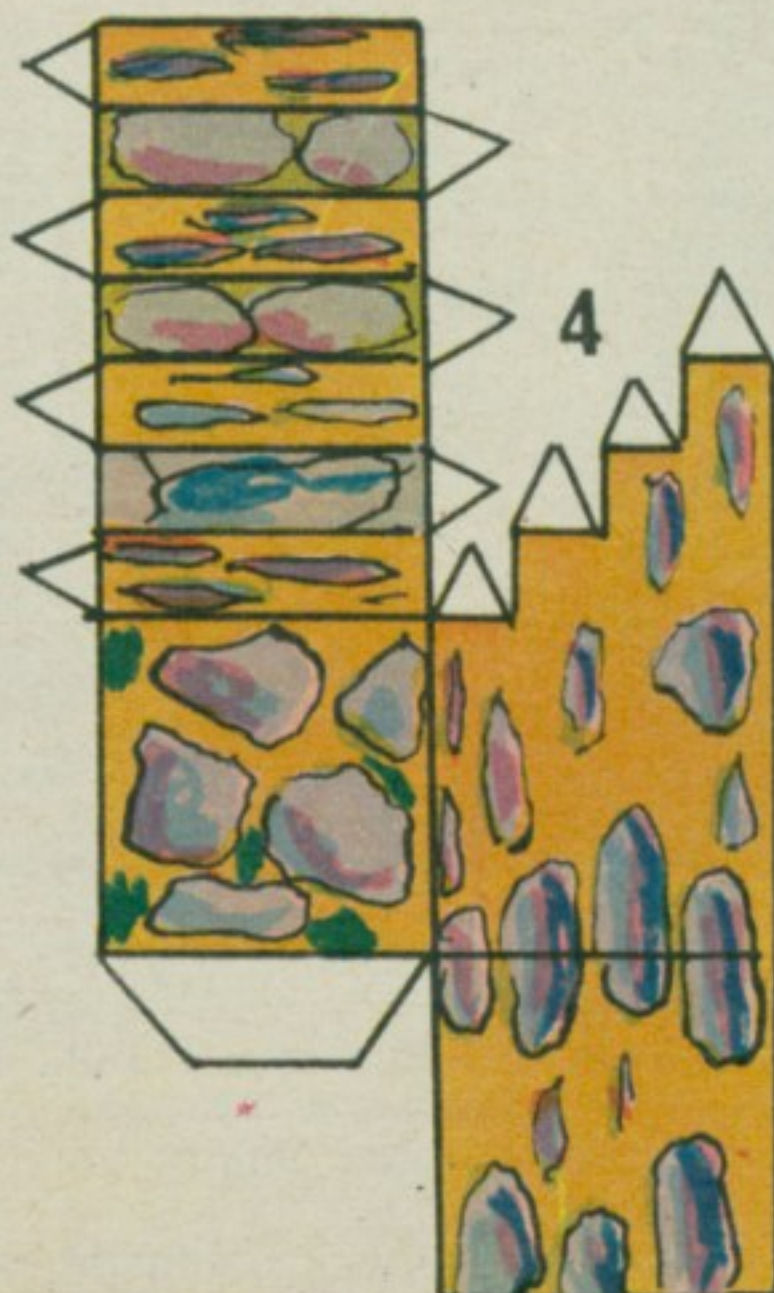
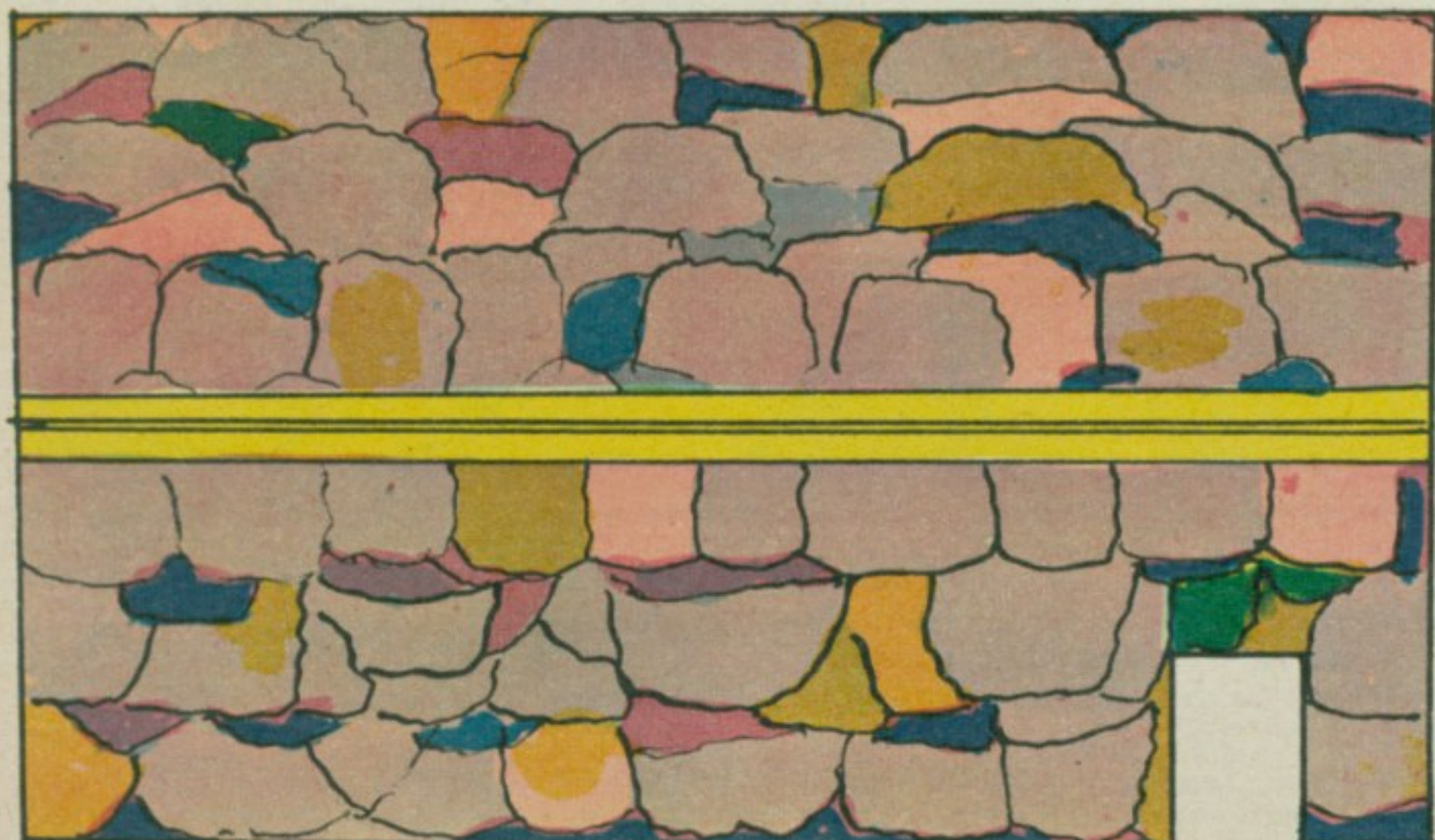
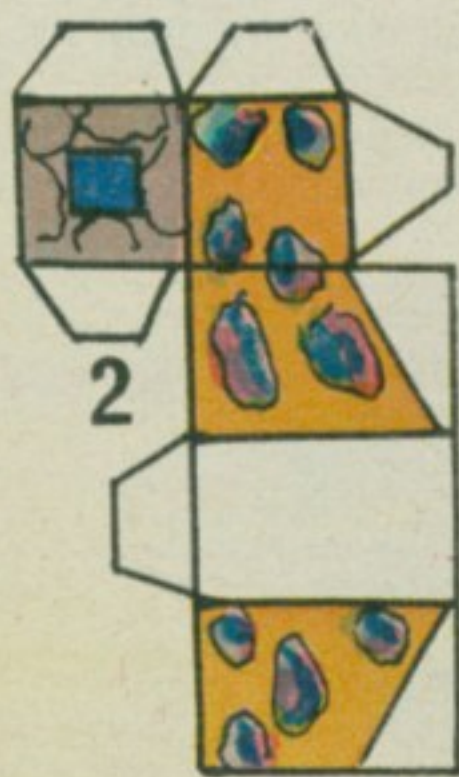
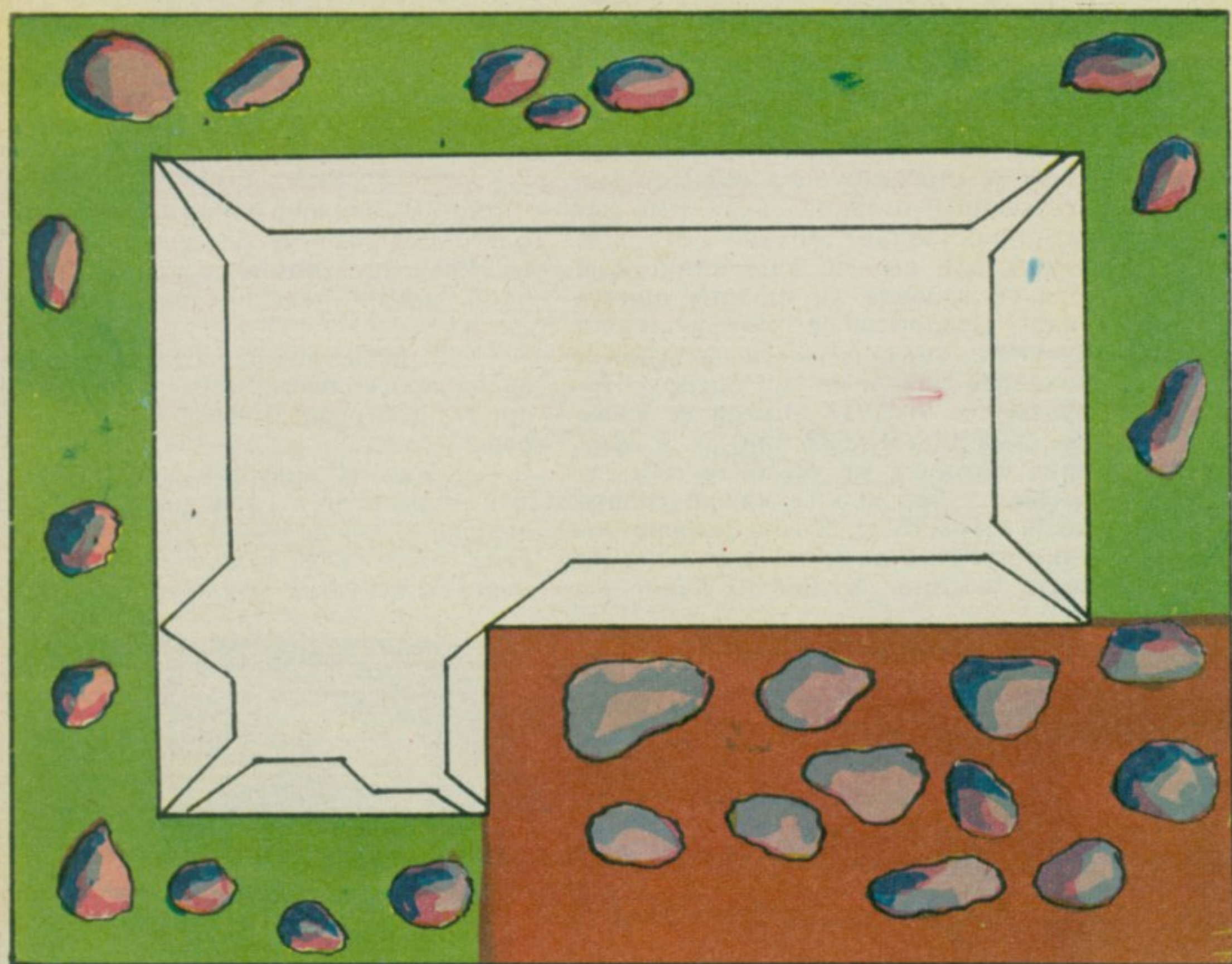
ЦРНОГОРСКА КУЋА

Све делове нацрта залепи на хамер, изрежи их и обради према редоследу бројева као што приказује слика товог модела. Са мало воље и марљивости имаћеш леп модел куће из околине Цетиња у размери 1:100.

Сачувај моделе кућа из наших крајева, које је Забавник објавио раније да би на крају ове серије могао да „подигнеш“ право југословенско село.

МИ-РИЗ

Последњи планински прелаз потпуно ме је дотукао. Срушио сам се у љубичасту траву и заспао али и у сну прогониле су ме дивље звери, засипало одроњено камење, претиле провалије.

Кад сам се пробудио тиркизни дан већ се ближио крају. Тамо далеко доле, на обали океана, лелујала се купола логора, прозрачна и лака као латица цвета. Дуж обале водила је стаза. Наранџаста клупа. Неколико цветних леја. Судећи по свему, садашња Бликина страст је — цвеће. Када жена реши да изда мужа, тачније речено кад га је већ издала, она обично гаји георгине и споменак. Нека је ђаво носи! Ипак, у односу на Блику реч издаја није сасвим тачна. Отуђивање — ево шта је дуго дозревало међу нама и најзад донело своје горке плодове.

Јеси ли икад био деце?

Сада схватам: она је о свему томе размишљала и зато је одбила да са мном полети. У суштини била је у праву. Планетолет није издржао. Мотор је прегорео и ја сам једва успео да се спасем. Ништа. Бар нисам беспомоћно седео скрштених руку, покушао сам да се извучем из овог безизлазног положаја.

Сада и на Земљи и овде мене сматрају мртвим. Блика је, јасно, видела кад је непосредно после старта моја ракета изгубила правац и сунула према океану. Блики, сигурно, није било лако. Онако љути нисмо се ни опростили.

Дижем се и лагано крећем према обали. Не, жене су заиста несхватљива бића. Преживети једно за другим губитак међузвезданог брода, затим губитак међупланетарне летелице, губитак мужа — и после свега у потпуној усамљености гајити цвеће...

Када нам је међузвездани брод страдао и ми се нашли на овој планети потпуно сами, Блика је дуго била у неком полусну. Плашило ме то њено стање потпуне одсутности. Једном, пошто ме је дуго нетремице посматрала, рекло би се и не видећи ме, тихо запита:

— Момчило, јеси ли ти икад био дете?

Чудно питање!

— Ако ме сећање не вара — почех опрезно — онда...

— Ноћас сам у сну видела децу. Много деце... прекиде ме Блика. — Сви дечаки личили су на тебе.

— А девојчице су биле твоја копија? — насмехих се ја.

Блика се замисли и озбиљно одговори:

— Тога се не сећам.

Тада сам прснуо у смех.

— О чему ти то говориш, каква деца? Већ замишљај како бисмо изгледали као насељеници. Дечица, баштица, краве, козе, кокошке. Ја бих гајио дуван, а ти цвеће.

Не мисли само на себе!

— Схвати најзад — просто је крикнула — да смо ми већ насељеници, хтео ти то или не. Твој планетолет се просто распада. Колико се пута може њиме стартовати? Четири стотине. А ти си већ преко седам стотина пута покушао да њиме узлетиш да бисмо стигли до неке наставне планете. На Земљи сигурно мисле да смо страдали, а ако нас и

ВАРАШ СЕ, МОМЧИЛО!

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

ЗА НЕКОГ КО ЖИВИ САМ ДОВОЉАН ЈЕ ЈЕДАН ПАЊ, А ИСПРЕД НАШЕ КУЋЕ СТАЈАЛА ЈЕ НАРАНѢСТА КЛУПА НА КОЈУ ЈЕ МОГЛО ДА СЕДНЕ ДЕСЕТ ЉУДИ. ШТА ЈЕ ТО БЛИКА УРАДИЛА ДОК ЈА НИСАМ БИО ТУ?

ИЛИЈА ЦЕРЕКАРОВ

траже неће нас скоро наћи. Можда тек кроз двадесет, тридесет година...

— И зато сматраш да је повратак немогућ? Значи, треба да чекамо спас с неба. А ако спас никад не дође?

Она као да ме уопште није слушала.

— Не смемо да мислимо само на себе — наставила је. — Треба да се побринемо и о онима који ће овамо доћи после нас. Открили смо дивну планету. Шта чекамо? Треба је населити Земљанима. Не бој се, деца нам неће бити сметња. Она ће нам помагати кад остаримо...

— А ако нас никад не нађу? Шта ће онда да раде наша деца? Да од глине и дрвета праве космички брод да би одавде отишла? Зар желиш да на њихова плећа пребациш терет који ми треба да носимо? Шта ће бити с њима после двадесет, тридесет година ако не успемо да дођемо у везу са Земљом?

Више нисам говорио, викао сам. Блика, потпуно бледа, гледала ме

у лабораторију. Неколико дана нисмо проговорили ни речи. Ја сам оправљао планетолет, а она је ловила дивље зечеве и псе, скупљала неке траве. И тако сам, не опростивши се од ње, кренуо ислуженим планетолетом иако је до најближе базе на Сиријусу требало летети дванаест година. И умало нисам настрадао. И ево, сад сам се спуштао према нашем логору на обали океана.

Наједном сам приметио Блику: ишла је стазицом што води до метеоролошке станице коју смо заједно поставили. Махнуо сам јој руком, али она ме није приметиле. Или се правила да ме није приметиле. Отворила је метеоролошки дневник, унела у њега податке и похитала натраг према логору. Чему толика журба? Можда не може све сама да обавља? Али, да је тако, пред логором не би биле леје са цвећем и наранџаста клупа. Нешто ме је штречноло. Клука је била толико дугачка да је на њу могло да седне десетак људи. За неког ко

деца. Много деце. То вероватно цвиле опитне животиње: а Блика их умирује. На прстима сам се привукао вратима лабораторије и чуо њен глас:

— Не плачите, глупи моји мали! Све ћу ја вас одмах да нахраним!

Био сам умирен. На крају крајева, она је срећна. Неколико зечића са ове далеке планете замениће јој читаво човечанство. С тим мислима сам поново заспао.

Ујутру сам се пробудио олично расположен. Ипак, где је Блика? Позвао сам је преко интерфона и она се одазвала из лабораторије.

— Припреми сам себи доручак, Момчило. Ја ћу се још мало задржати с малима.

Признајем, лециуо сам се. Зар се толико посветила својим животињама да заборавља да једе.

Појавила се тек пред ручак. Тек гада сам приметио колико је сиршала. Имала је дубоке подочњаке, али је њено лице ипак сијало од среће.

— Момчило, — изненада проговори она — колико бисмо по гвојем мишљењу морали да имамо деце да бисмо овде продужили људски род? Значи, није одустала од своје идеје. Одговорио сам јој немарно не желећи да се опет препиремо.

— Не знам тачно, али мислим... неколико хиљада, не мање.

Она се победоносно осмехну.

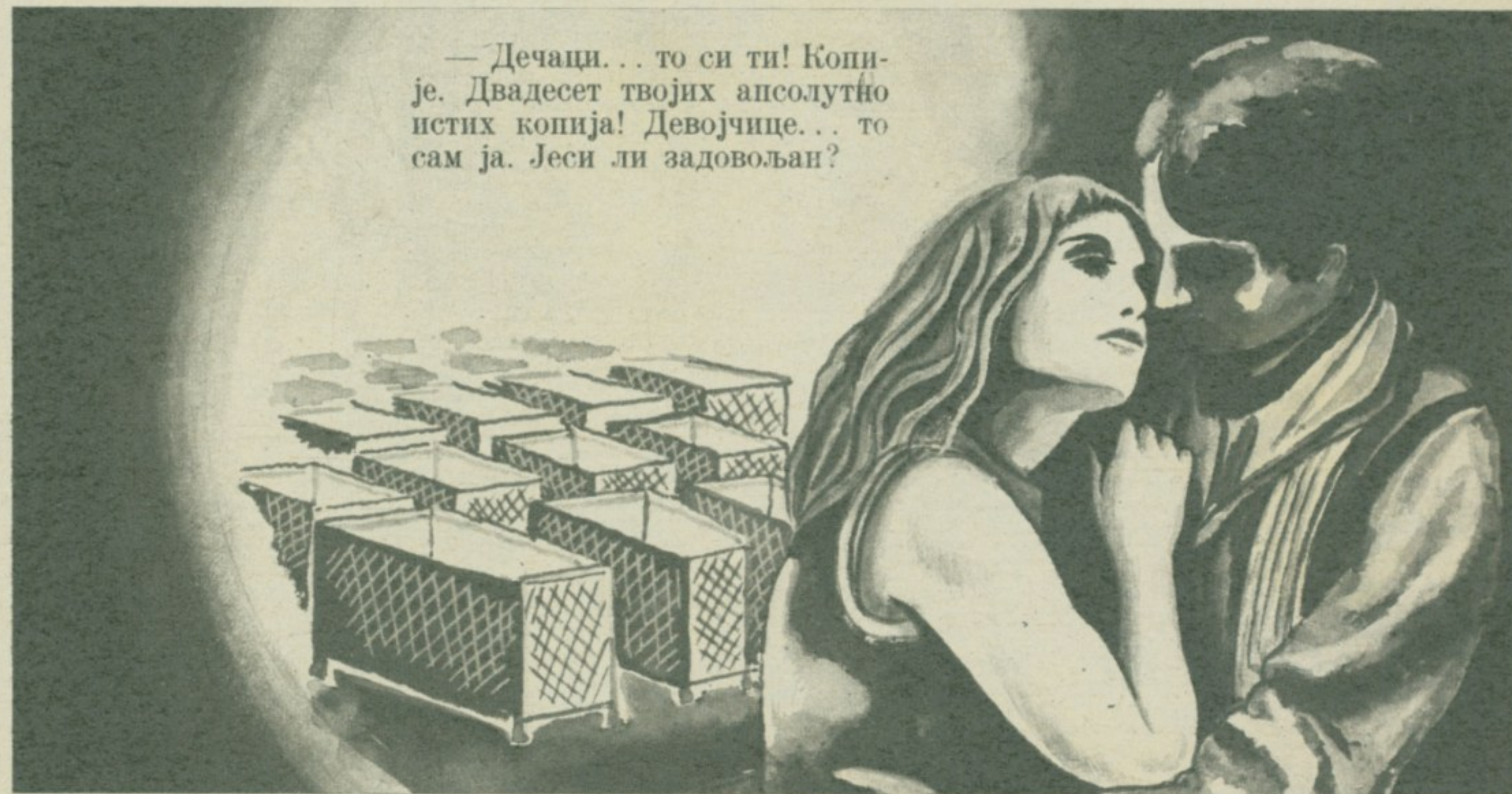
— Ја сам све пажљиво израчунала. Вараш се. Потребно их је свега двеста педесет, највише триста. Осамдесет се могу сместити у станицу, за остале треба изградити станове.

А ја, будала...

Био сам запрепашћен. У нашем разговору било је нечег ван памети. Увереност којом је говорила о броју могуће деце почела је да ме љути.

— Да ниси, можда, открила неку врсту човеколиког мајмуна и експресни поступак за њихово претварање у људе?

— Каква ту посла имају мајмуни? — искрено се зачудила а онда додала огорчено. — А ја сам, будала, мислила да ћеш се после последњег искуства с планетолетом

— Дечаки... то си ти! Копија је. Двадесет твојих апсолутно истих копија! Девојчице... то сам ја. Јеси ли задовољан?

је широко отворених очију. Најзад је проговорила:

— Најзад сам те упознала, бедни мој хероју. Све досад сам мислила да си прави човек а сад видим да си кукавни себичњак.

Затим се окренула и закључала

живи сам довољан је један пањ...

Пробудио сам се од осећања усамљености. И нисам се преварио: Блике није било у одаји. Узнемирен, придигох се на лакат и стадох да послушам. Однекуд су допирали неки чудни звуци. Као да плачу

опаметити. Сад видим да те не смем пуштати деци ни на пушкомет.

И Блика се дигла и демонстративно кренула према лабораторији.

Деца? Три стотине деце? Да није полудела од усамљености?

Потрчао сам за њом. Врата лабо-

раторије била су изнутра закључа-
на. Кућуо сам. Тишина. Залупао
сам јаче. Опет тишина. Стао сам да
ударам песницама.

— Блика! Отвори, сместа отвори.
Чуо сам њене лагане кораке и
глас.

— Не вичи, отворићу ти.
Протекло је још неколико секун-
ди. Иза врата је све било тихо.
Најзад је брава шкљоцнула и ја
улетех у лабораторију. Блика је
стајала крај зида обучена у бели
платнени мантил. Лево од ње, дуж
читаве лабораторије, све до прозо-
ра, стајали су у дугачком реду де-
чји креветићи. И у сваком од њих
по повијена беба.

У глави ми се све завртело. Да
није своје опитне животиње повила
као децу?

Опрезно сам пришао првом кре-
вету. Детенце је зауставило свој
плави поглед на мени. Ручицу с ра-
ширеним прстићима гурало је у ус-
та. Гладно је, очигледно. Пружио
сам му прст, оно га је дограбило.
Топло, живо, потпуно реално биће.
Тада сам почео да бројим креветиће
и набројао тачно четрдесет.

Двадесет синова

Плач једне бебе пробудио је све
остале. Блика је, међутим, и даље
стајала потпуно непомична. Требало
је нешто рећи. Али, шта? Тражити
објашњење? Какво објашњење? По-
сле дугог размишљања показах пр-
стом на „моју“ бебу и рекох:

— Тражи да једе.
Било ми је потребно времена да
схватим ситуацију. Отуд, значи,
њено питање о потребном броју
деце.

— Треба их нахранити, Блика, —
рекох помирљиво. — Али, опрости
ми моју радозналост, откуда... то-
лико... и затим...

— Дечкићи... то си ти, мили. Ко-
пије. Двадесет твојих апсолутно
идентичних копија. Девојчице... то
сам ја. Јеси ли задовољан. Је ли ти
све јасно?

Ништа ми није било јасно.
— Сећаш се... пре него што смо
се посвађали... пре твог одласка
озледио си руку поправљајући пла-
нетолет и ја сам ти је превила. Тада
сам одрезала мало твоје коже. Ми-
кроскопско парченце. Зашто? Сад
ћеш све разумети. Пошто си узле-
тео, ја сам одлучила да створим де-
цу вештачким путем. Па није уза-
луд генетика моја друга специјал-
ност.

Питах: како сам их саздала? У
свакој нашој ћелији налази се запи-
сан генетички ход читавог органи-
зма. Једна једина ћелија стављена у
одговарајућу средину способна је да
израсте у верну копију организма са
кога је узета. И та копија се ничим
неће разликовати од оригинала.
Схваташ ли сад, Момчило. И тако
сам ја из твојих ћелија саздала
двадесет Момчила, а из својих два-
десет Блики...

Не брини, све сам унапред про-
рачунала. Ако сваке године саздаје-
мо макар само и по двадесетори де-
це, већ после десет година моћи ће
се говорити о новој цивилизацији.
Проћи ће време и та цивилизација
моћи ће да ступи у везу са Зем-
љом. Али, ја сам уверена да ће још
много пре тога овамо долетети Зе-
мљани. Човечанство ће завладати
још једним звезданим системом.

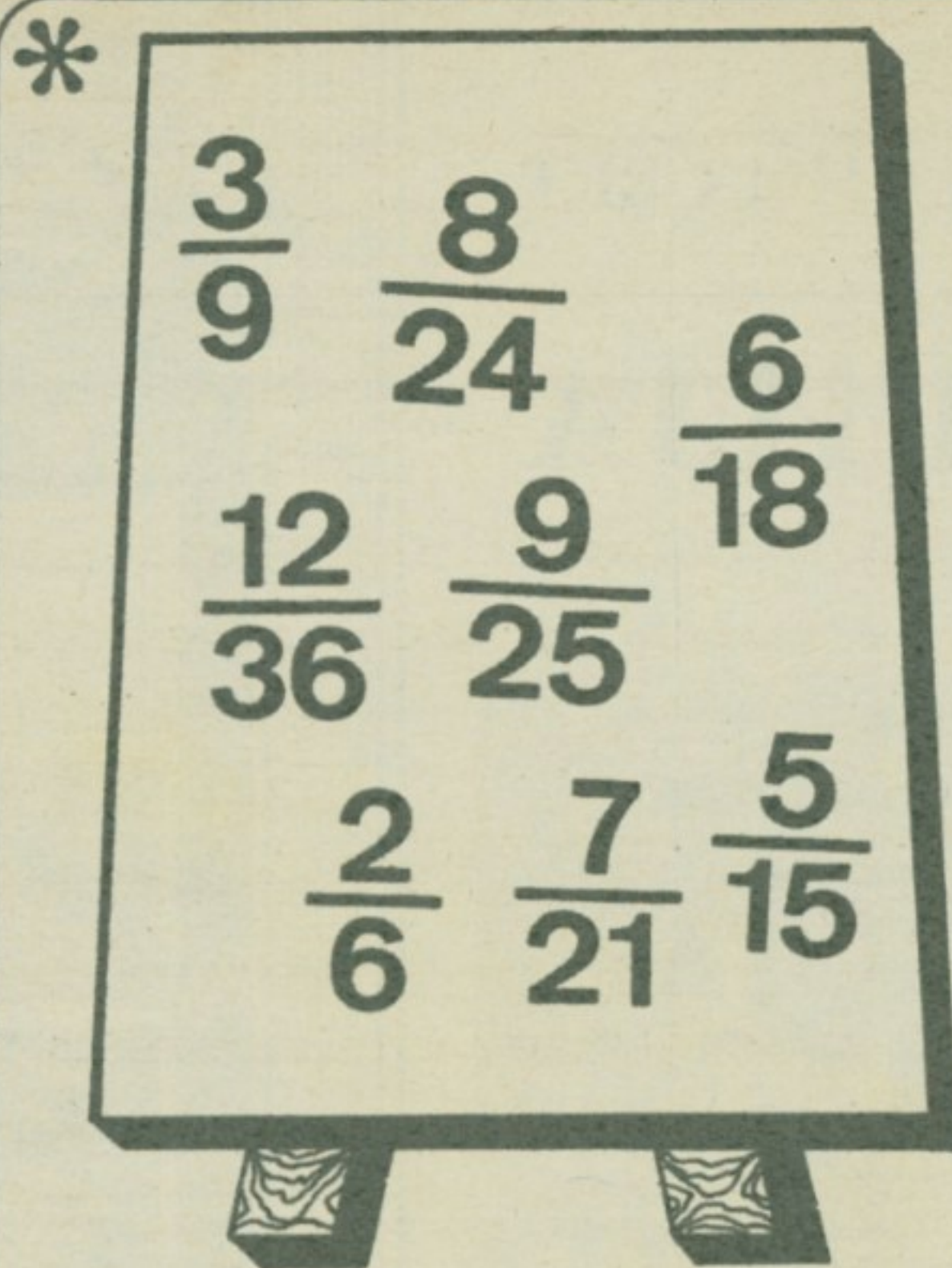
Погледао сам је с поштовањем.

— Неће нам бити лако, Блика.
Она ми стави руку на раме.

— А зар мислиш да ће њима бити
лакше... кад порасту?

Први житељи нове планете су ур-

лали. Сви су хтели да једу.

ЗА МАЛЕ РАЧУНЦИЈЕ

Сви ови разломци имају исту вредност
осим једног. Којег?

ОДГОВОР:

Сви разломци имају исту вредност осим једног. Којег?

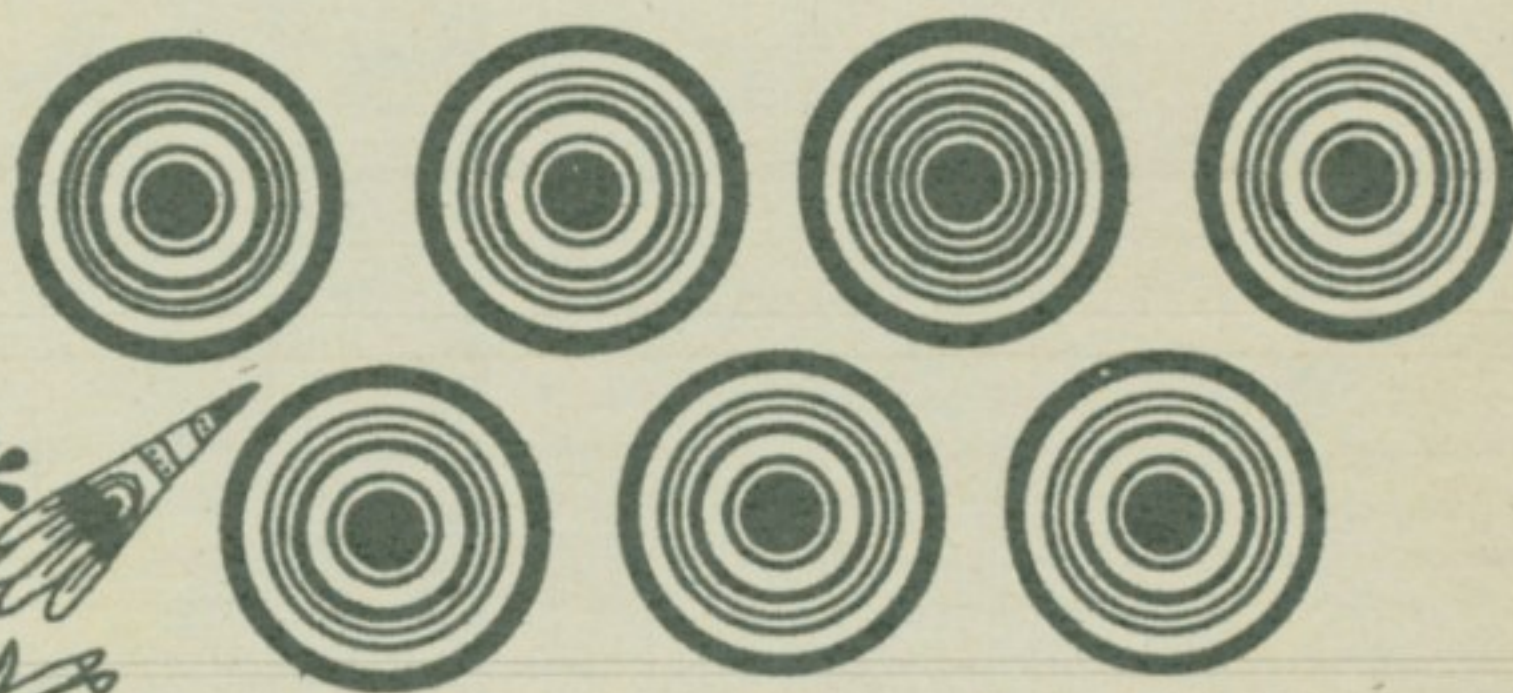

ИМЕ И ЦВЕТ

Можете ли да наведете бар пет имена која су
истовремено и име неког цвета?

ОДГОВОР:

Ружа, Маргарета, Љиљана, Биолета, Драго-
љуб и Невен.

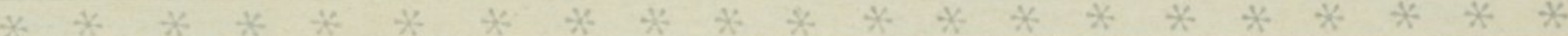

СОКОЛОВО ОКО

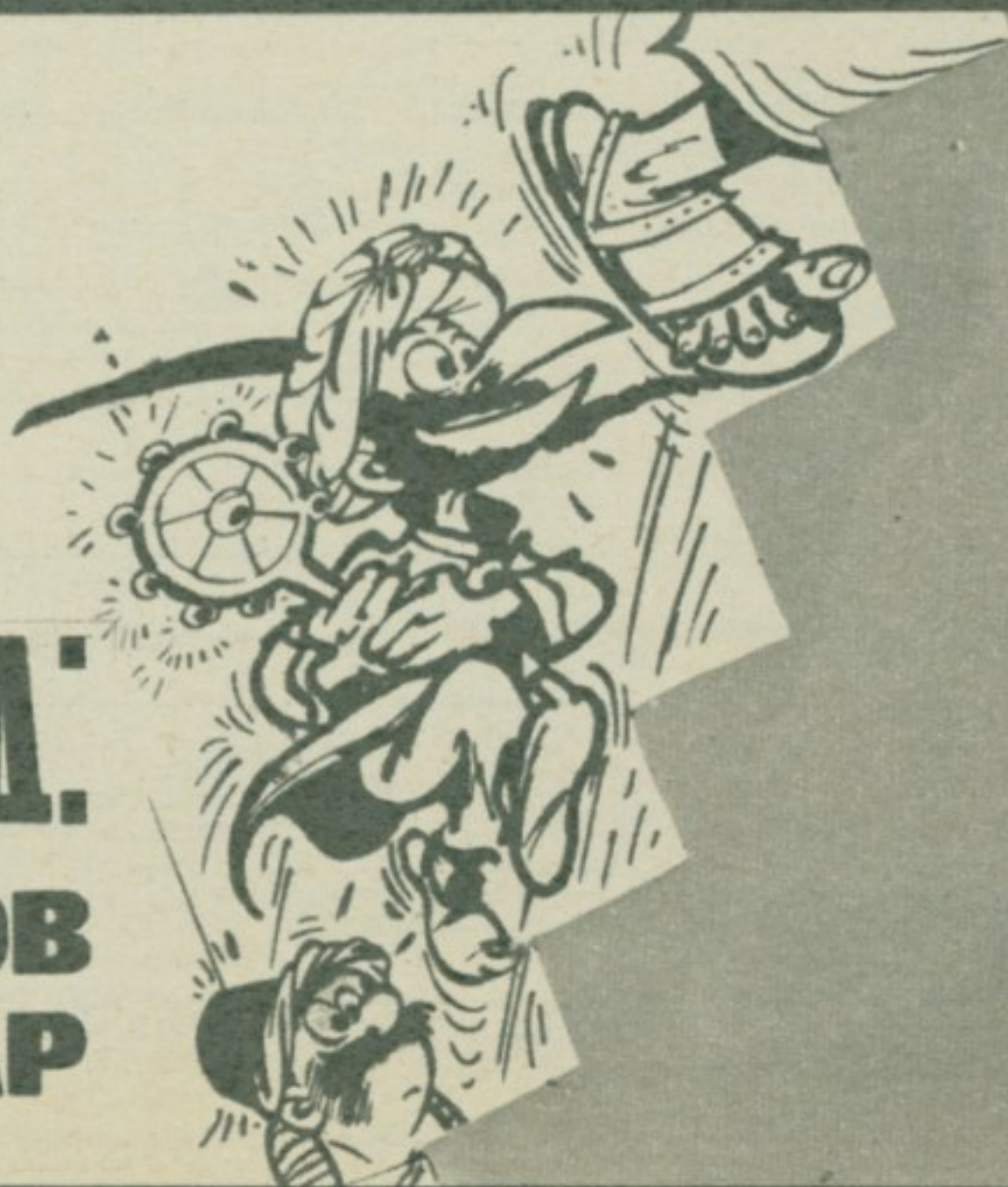
Млади поглавица Соколово Око добио је од свог оца зада-
так да се вежба у гађању луком. Овога пута треба да погоди у
једину од ових шест мета која се разликује од осталих пет. Знаш
ли која је то мета?

ОДГОВОР:

Треба с лева у горњем реду.

ИЗНОГУД: КАЛИФОВ СКИПТАР

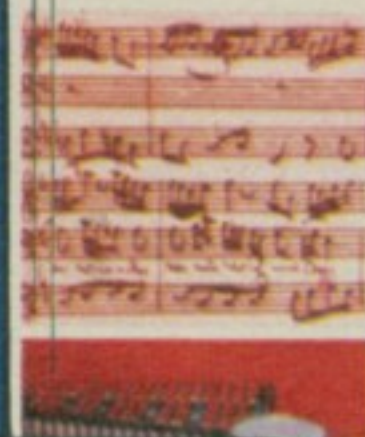
ТАЈ ДИВНИ, ЧУДЕСНИ СВЕТ АРХЕОЛОГИЈА

Роналд Џесап

ТАЈ ДИВНИ, ЧУДЕСНИ СВЕТ

МУЗИКА

ТАЈ ДИВНИ, ЧУДЕСНИ СВЕТ

ПУТОВАЊЕ
КРОЗ ВРЕМЕ

ТАЈ ДИВНИ, ЧУДЕСНИ СВЕТ

ЕНЕРГИЈА

ТАЈ ДИВНИ, ЧУДЕСНИ СВЕТ

МАТЕМАТИКА

Ланселот Хогбен

Ланселот Хогбен

ИП „ВУК КАРАЏИЋ“ 11001 Београд
Краљевића Марка 9

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво купујем:
КОМПЛЕТ од 5 књига библиотеке „ТАЈ ДИВНИ, ЧУДЕСНИ СВЕТ“ по це-
ни од 200 дин.

ЗА ГОТОВО — ПОУЗЕЋЕМ по повлашћеној цени од 180 дин.
НА ОТПЛАТУ у највише 10 месечних рата по 20 дин. почев од _____

19 _____ године, Рате ћу уплаћивати редовно по пријему рачуна и уплат-
ница. (Непотребно прецртати)

У случају спора признајем надлежност II општинског суда у Београду.

Име и презиме _____

Занимање _____

Поштански број и место _____

Адреса стана _____

Назив и адреса радне организације _____

(Овера о запослењу)

(Потпис и печат овлашћеног лица)

Наруџбеница се оверава само при куповини на отплату. Пензионери уместо овере прилажу одрезак чека пензије.

КУПЦИ ИЗ БЕОГРАДА МОГУ ПОДИЋИ КОМПЛЕТ КЊИГА СВАКОГ РАДНОГ ДАНА ДО 15 ЧАСОВА У ПРЕДУЗЕЋУ „ВУК КАРАЏИЋ“, Краљевића Марка 9, Београд.

Наруџбенице слати на адресу, предузећа.

У пет књига цела библиотека,
у једној библиотеци цео свет!

БИСЕРИ ЗА СТАРЕ И МЛАДЕ

Специјалан попуст за читаоце „Политикиног забавника“!

Библиотека „ТАЈ ДИВНИ, ЧУДЕСНИ СВЕТ“ нису само нова знања из области математике, енергије, археологије, музике и историје људског друштва. Читајте и сазнајте:

- ★ КАКО ЈЕ ТУТАНКАМОН ПРЕВАРИО ПЉАЧКАШЕ ФА-РАОНСКИХ ГРОБНИЦА!
- ★ ЗАШТО ЈОШ НИКО НИЈЕ ИЗМИСЛИО ПЕРПЕТУУМ МОБИЛЕ!
- ★ КАКО ЈЕ СЛАВНИ ХАЈДН КОМПОНОВАО МЕЛОДИЈЕ ЗА МУЗИЧКЕ ЧАСОВНИКЕ!
- ★ ДА ЛИ МАТЕМАТИЧАРИ ПОМАЖУ АРТИЉЕРЦИМА!

ОВО И НИЗ ДРУГИХ ЗАНИМЉИВОСТИ НУДИ ВАМ БИБЛИОТЕКА КОЈА СЕ МОЖЕ КУПИТИ ЗА ГОТОВО И НА ОТПЛАТУ.

Писане једноставно и популарно, књиге ове библиотеке штампане су ћирилицом са илустрацијама у првокласној вишебојној техници.

Љуксузно су опремљене у тврдом повезу и са пластифицираним корицама.

На крају сваке књиге налази се азбучни речник најважнијих појмова.

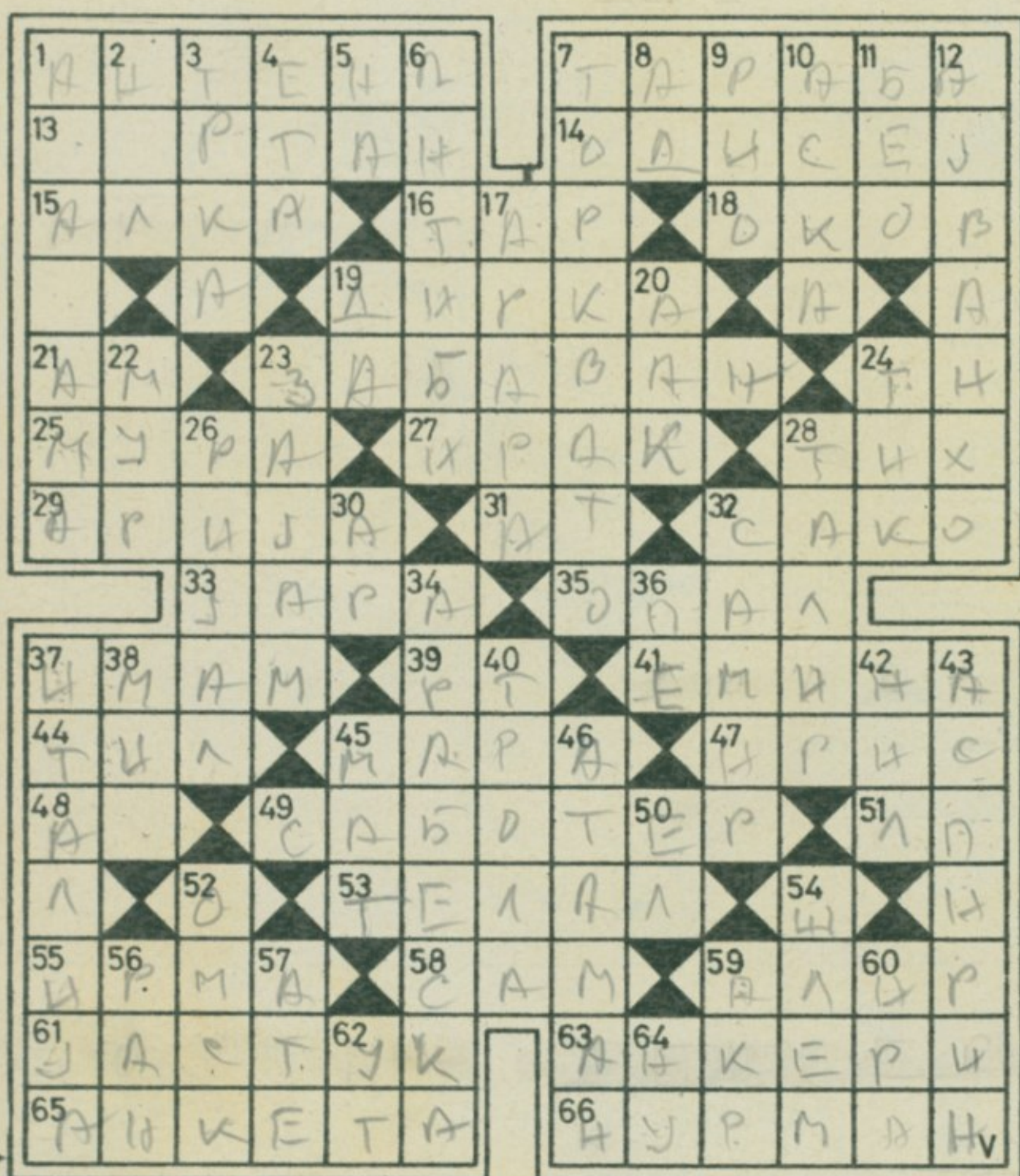
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) део радио-апарата, 7) дрвена ограда, 13) материјал за израду атлетских стаза, 14) митолошки краљ Итаке, 15) карика, 16) каменолом у Истри, 18) стега, обруч, 19) типка, 21) део коњске опреме, 23) занимљив, интересантан, 24) иницијали презимена и имена нашег познатог физичара, 25) река у Словенији, 27) држава у Азији, 28) миран, 29) мелодија, 31) самогласник и сугласник, 32) кратак мушки капут, 33) име наше књижевнице (Рибникар), 35) драги камен, 37) исламски поглавар, 39) истурени део копна у море, 41) позната Шантићева песма, 44) врста тканине, 45) женско име, 47) дужица у оку, 48) италијански певач (Бано), 49) онај који врши саботажу, 51) ознака за лонг-плеј плочу, 53) гласник (турц.), 55) страшно женско име, 58) усамљен, 59) траг дивљачи, 61) део постелине, 63) сидра, котве, 65) испитивање јавног мњења, 66) Викинг.

УСПРАВНО:

1) пустиња у Чилеу, 2) личност из индијског спева „Махабхарата“, 3) такмичење у брзини, 4) грчко слово, 5) предлог, 6) група острва у Пацифику, 7) италијански песник (Тасо), 8) подземни свет (мит.), 9) чест назив јужноамеричких градова, 10) личност из једне Андрићеве приповетке, 11) беле боје, 12) роман Валтера Скота, 17) дугорепа папиге, 19) потврдна речца, 20) академски аеро клуб (скр.), 22) печат, 23) позајмица, 24) трзај мишића на лицу, 26) новчана јединица Ирана, 28) стари новац, 30) мера за површину, 32) мушко име, 34) оријентална шара сложеног цртежа, 36) ауто-ознака за Пећ, 37) држава у Европи, 38) холивудски режисер (Сесил де), 40) део електричних кола, 42) река у Африци, 43) пилула, 45) шаховски термин, 46) козачки поглавица, 50) француска заменица, 52) град у СССР, 54) метална капа, 56) превремен, 57) очеви (слов.), 59) мера за површину, 60) штављена кожа, 62) два слова, 64) скраћеница за редни број.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) спрат, 6) карет, 8) репа, 12) О'Нил, 14) Прозор, 16) бисери, 18) рат, 19) лакат, 21) зон, 22) Ева, 23) обала, 24) ива, 25) маст, 27) Арт, 28) анал, 29) Антић, 31) знаци, 32) губитак, 33) канап, 34) редак, 40) атар, 41) жиг, 43) Рона, 44) тип, 45) нацрт, 47) ДДР, 48) Ели, 49) Аламо, 50) ара, 51) Татари, 53) епитет, а, 55) алат, 56) тона, е, 57) окови, 58) Итака.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Миролуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живојин Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Преплата за нашу земљу: годишња 132,00 динара, полугодишња 66,00 динара, тримесечна 33,00 динара. Преплата за иностранство: годишња 264,00 динара, полугодишња 132,00 динара, тримесечна 66,00 динара. Уплате на текући рачун 60801-601-822. Годишња претплата у иностранству: ДМ 46 — \$ 16 — Sfr 53 — Skr 73. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35 | тел. 22-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-29 73-02 од 22. 1 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПОЛИТИЧКИ
ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

ЧУДНИ РОБОВЛАСНИЦИ

Драги Забавнице,
молим те да ми кажеш нешто више
о мравима.

Зорана Јуришић,
Београд

Мрави (Formicidae) су инсекти из реда опнокрилаца (Hymenoptera). Распрострањени су по целој Земљи и има их више од 5.000 врста. Живе сложеним животом у многобројним заједницама од по неколико хиљада јединки које се деле на раднике и војнике. Војници чувају и бране целу заједницу. Женке и радници имају отровну жлезду чији секрет, мрављу киселину, убризгавају жаоком или вилицом. Сви урави из једног мравињака међусобно се распознају по мирису. Постоје и такве врсте које отимају ларве других

мрава па раднике који се из њих излегу држе као робове при чему код разних врста настају врло различити односи, од грубих облика „тираније“, где робови носе своје господаре, до „демократског“ савезништва кад се господари брину

за храну својих робова. Најпознатије врсте које живе код нас су шумски, риђи и жути мрави. У тропским крајевима живе велики мрави — термити.

$$\log x = \cos 60^\circ$$

$$\Rightarrow x = \sqrt{10}$$

КАКО СЕ РЕШАВАЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Лако и брзо можете и сами научити из књига „ИЗРАБЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“. Нудимо вам четири књиге које садрже целовиту израду свих задатака из математике за гимназије, техничке и остале средње школе (I књига — Алгебра за I разред, II књига — Алгебра за II разред, III књига — Тригонометрија и алгебра за III разред и IV књига — Аналитичка геометрија, низови, диференцијални и интегрални рачун и стереометрија за IV разред). Наручите дописницом или писмом са назнаком које књиге желите на адресу: МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п.п. 64. Књиге ћете одмах добити и платити поштару кад вам донесе (поузећем). Цена сваке књиге је 50 динара. Ко наручи све четири књиге заједно, платиће свега 160 динара!

ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

СА „ПРИРУЧНИКОМ ЗА НОВУ МАТУРУ“ МОЖЕТЕ БРЗО И УСПЕШНО ДА ОБНОВИТЕ ЦЕЛО СРЕДЊО-ШКОЛСКО ГРАДИВО!

НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“ у сарадњи са групом познатих педагога приредило је специјално за гимназијалце и средњошколце „ПРИРУЧНИК ЗА НОВУ МАТУРУ“ који садржи сажето градиво из СРПСКОХРВАТСКОГ ЈЕЗИКА, ИСТОРИЈЕ, ГЕОГРАФИЈЕ, БИОЛОГИЈЕ, ХЕМИЈЕ, ФИЗИКЕ и МАТЕМАТИКЕ по наставном плану од I до IV разреда.

Ово је јединствен приручник, штампан на 378 страна, за припрему матуре и за брзо и успешно понављање градива у току школске године. Можете га добити поузећем, по цени од 40 н. динара, за само неколико дана ако пошаљете писмо или дописницу са наруџбином на: НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001 Београд.

